

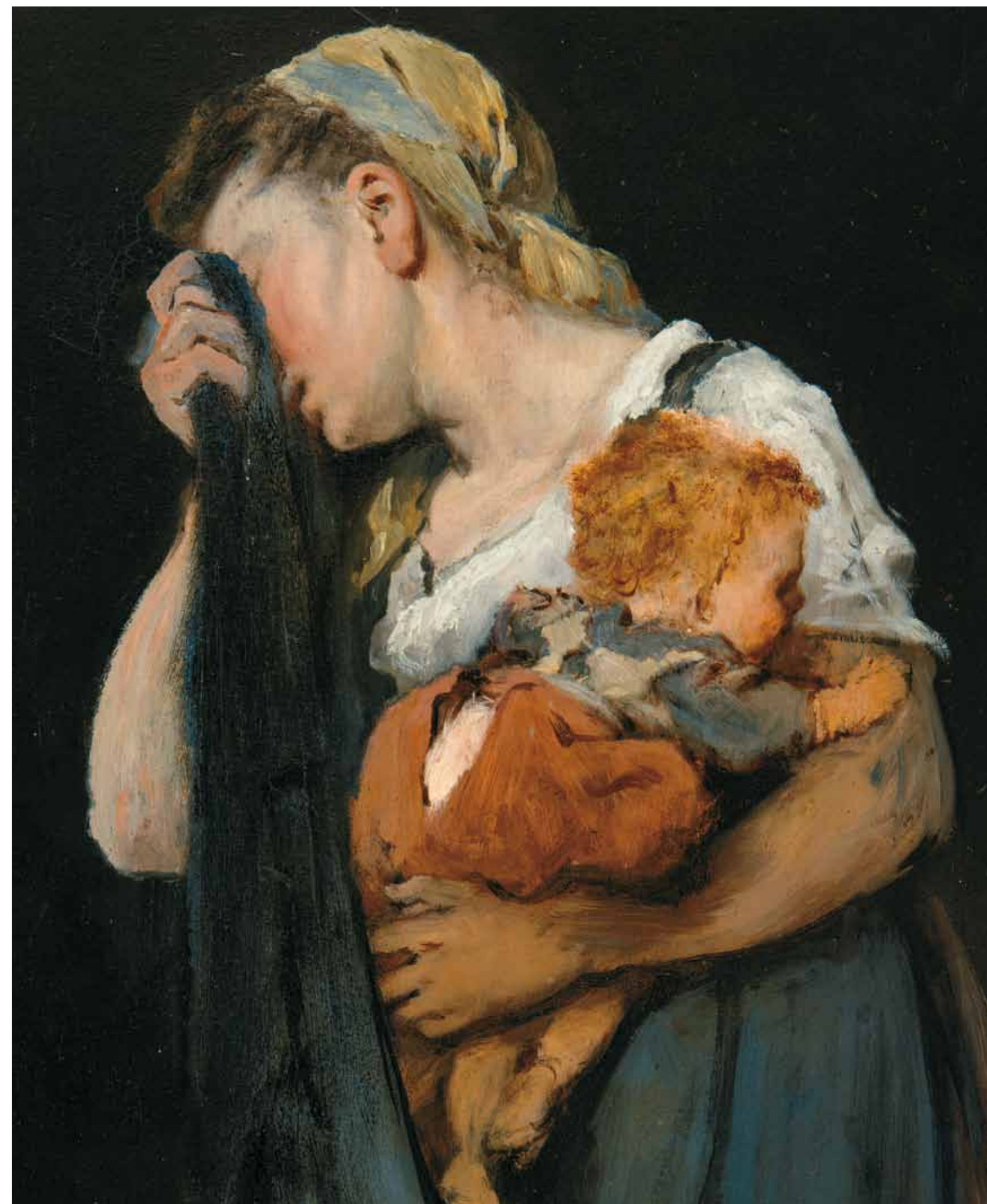

VIRÁGJUDIT GALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ ŐSZI AUKCIÓ 2021

67

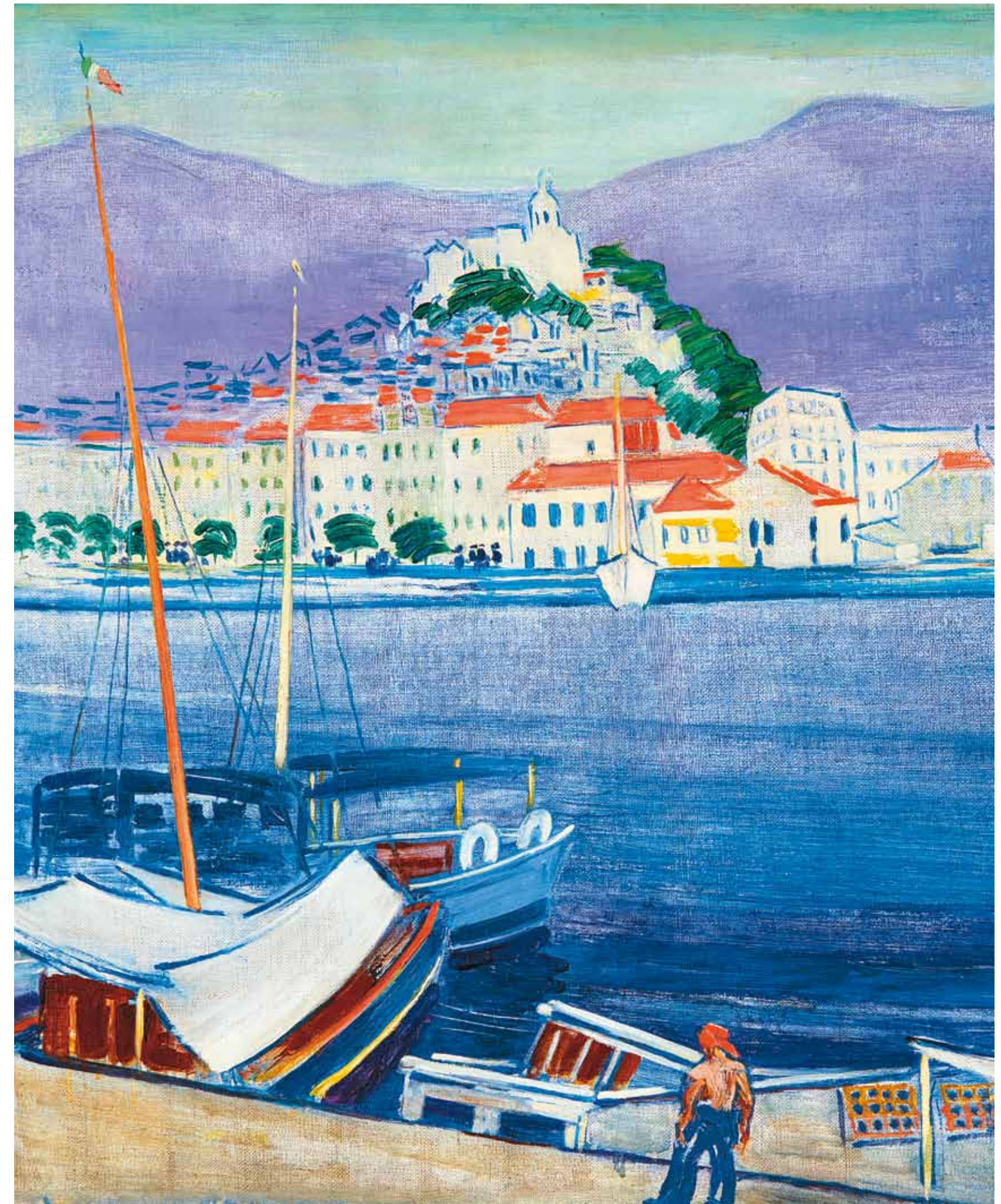
VIRÁGJUDITGALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

VIRÁGJUDITGALÉRIA

1

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ ŐSZI AUKCIÓ 2021

67

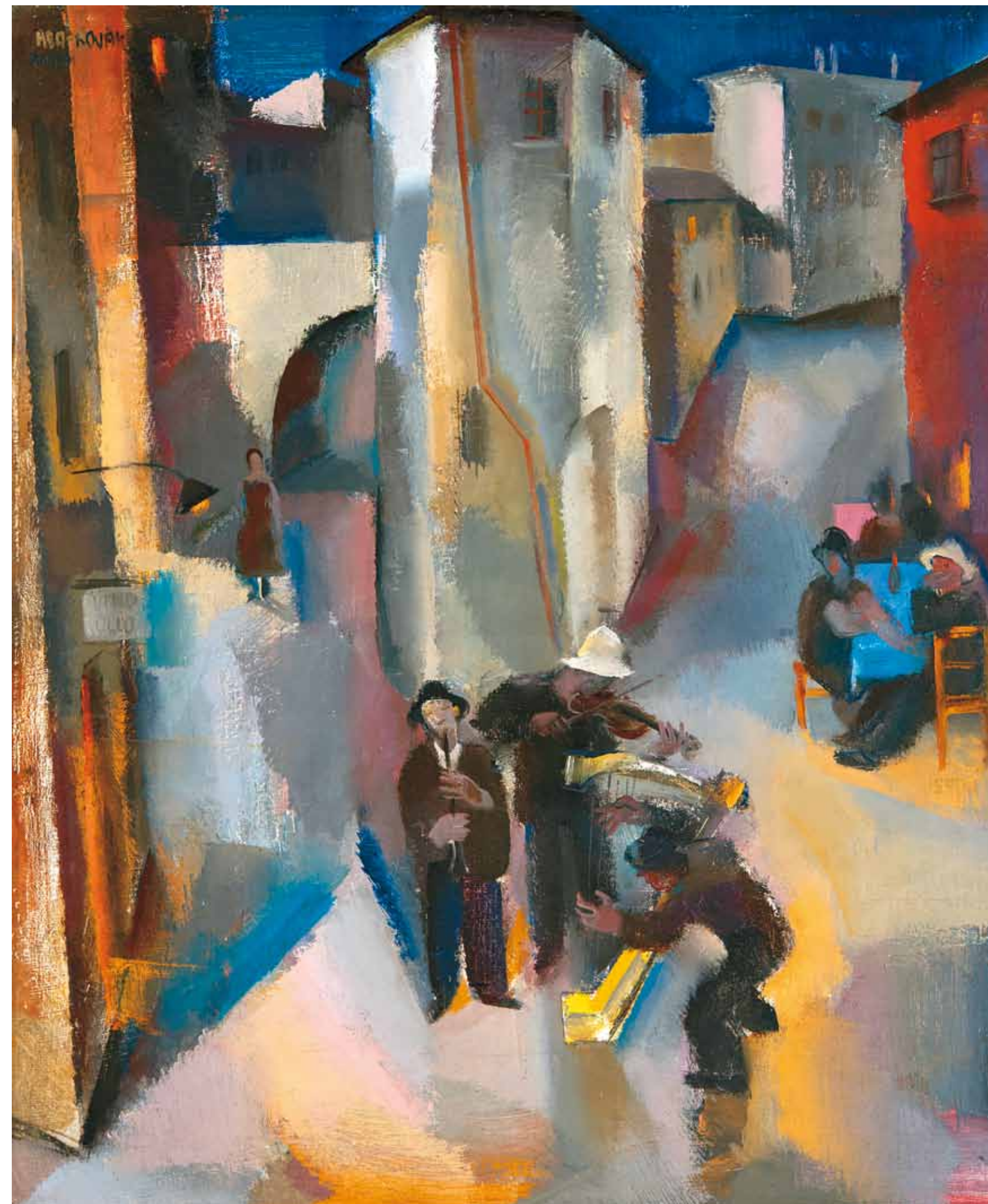
VIRÁGJUDIT GALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

VIRÁGJUDIT GALÉRIA

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ ŐSZI AUKCIÓ 2021

67

VIRÁGJUDIT GALÉRIA
www.viragjuditgaleria.hu

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ ŐSZI AUKCIÓ 2021

67

7. HÁBORÚ UTÁNI és KORTÁRS MŰVEK AUKCIÓJA

7th POST-WAR and CONTEMPORARY ART SALE

AUKCIÓ: 2021. november 21. (vasárnap), 18 óra
Budapest Kongresszusi Központ, Bartók terem

KIÁLLÍTÁS: 2021. november 8. és 20. között
minden nap 10-től 18 óráig

VIRÁGJUDIT GALÉRIA

19. ÉS 20. SZÁZADI MAGYAR FESTÉSZET

PARKOLÁS | PARKING

A KONGRESSZUSI KÖZPONT PARKOLÓJÁN KÍVÜL,
A HOTEL NOVOTEL PARKOLÓJA IS ELÉRHETŐ AUKCIÓNK IDEJÉN.

APART FROM THE PARKING AREA OF THE BUDAPEST CONGRESS CENTER,
PARKING BEFORE HOTEL NOVOTEL IS ALSO POSSIBLE.

Az árverést vezeti:
KELEN ANNA | The auction is held by:
KELEN ANNA

ŐSZI AUKCIÓ | **AUTUMN SALE**
2021. OKTÓBER 17-ÉN (VASÁRNAP) 18 ÓRAKOR | OCTOBER 17, 2021 (SUNDAY) AT 6. P.M.
a Budapest Kongresszusi Központban | at the Budapest Congress Center
1123 Budapest, | Jagelló út 1-3.

KIÁLLÍTÁS: | **PREVIEW:**
2021. OKTÓBER 2-16. | OCTOBER 2-16, 2021
minden nap 10-től 18 óráig a VIRÁG JUDIT Galériában | daily from 10 a.m. to 6 p.m. at the VIRÁG JUDIT Gallery

KATALÓGUS ÉS INFORMÁCIÓ | CATALOGUE AND INFORMATION:
H-1055 Budapest, Falk Miksa u. 30. Tel/Fax: 36-1-312-2071, 269-4681 | E-mail: info@viragjuditgaleria.hu [http:// www.viragjuditgaleria.hu](http://www.viragjuditgaleria.hu)

SZERZŐK ABC-SORRENDJÉBEN

ABA-NOVÁK VILMOS (1894-1941)
Utcai zenészek | Street Musicians, 1929

VASZARY JÁNOS (1867-1939)
San Remo, 1937

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)
Forgalmirányító New Yorkban |
New York Traffic Controller, 1929

MUNKÁCSY MIHÁLY (1844-1900)
Anyja gyermekével.
Tanulmány a Siralomházhoz |
Mother with her Child.
Study for The Condemned Cell, 1869

Padlóváza Bacchanália-jelenettel, Zsolnay, 1903 | Floor vase with Bacchanalia scene, Zsolnay, 1903
TERV FELTEHETŐEN | DESIGN PRESUMABLY BY: MACK LAJOS

Aba-Novák Vilmos.....	48, 61, 116	Kosztai József.....	68
Ámos Imre.....	32	Kövesházi Kalmár Elza.....	71
Anna Margit.....	93, 157	Ligeti Antal.....	138
Balla Béla.....	46, 95, 136	Mácsai István.....	159
Barabás Miklós.....	133	Mándy Laura.....	112
Bardócz Árpád.....	117	Marczell György.....	85
Basch Andor.....	109	Márffy Ödön.....	97, 104
Bene Géza.....	35	Markó Károly, Id.....	137
Berény Róbert.....	152	Marosán Gyula.....	82
Bernáth Aurél.....	78, 123, 151	Mattis Teutsch János.....	40, 91
Boldizsár István.....	28, 144	Mednyánszky László.....	8, 27, 33, 52, 65
Bornemisza Géza.....	51	Mészöly Géza.....	64
Bornemisza László.....	20, 54	Miklós Gusztáv.....	31, 39
Boromisza Tibor.....	22	Molnár C. Pál.....	55, 128
Bosznay István.....	47	Monostori Moller Pál.....	115
Böhm Lipót.....	139	Móricz Margit.....	66
Corini Margit.....	131	Munkácsy Mihály.....	7, 50, 124
Czene Béla.....	6, 110	Nagy István.....	11
Czimra Gyula.....	19	Nagy Oszkár.....	100
Czóbel Béla.....	24	Ország Lili.....	105
Csók István.....	36, 96	Patkó Károly.....	42, 130, 142
Csúcs Ferenc.....	72	Perlrott-Csaba Vilmos.....	84, 119
Demény Miklós.....	140, 153	Pittner Olivér.....	158
Dési Huber István.....	129	Poll Hugó.....	18
Erdélyi Béla.....	14, 132	Rauscher György.....	16, 86
Farkas István.....	34	Reissmann Károly Miksa.....	121
Fényes Adolf.....	83	Rippl-Rónai József.....	134
Fenyő György.....	9, 107	Rudnay Gyula.....	80
Fonó Lajos.....	12	Schadl János.....	15
Frank Frigyes.....	70, 103	Scheiber Hugó.....	53, 77, 101, 127, 148
Gadányi Jenő.....	76	Schönberger Armand.....	17, 37
Gallas Nándor.....	58	Schubert Ernő.....	81
Glatz Oszkár.....	29, 135	Sikuta Gusztáv.....	57, 69
Gorka Géza.....	59, 60	Stefán Henrik.....	126
Gráber Margit.....	113	Szirt Oszkár.....	5
Greff Lajos.....	26	Szőnyi István.....	89, 118
Gross-Bettelheim Jolán.....	21	Telepy Károly.....	79, 120
Gruber Béla.....	114	Tihanyi Lajos.....	111
Gulácsy Lajos.....	41, 49	Tornai Gyula.....	67
Gyarmathy Tihamér.....	44, 106	Tornyai János.....	23, 122
Háry Gyula.....	125	Tóth Menyhért.....	13, 88, 90, 154
Iványi Grünwald Béla.....	161	Vadász Endre.....	160
Járitz Józsa.....	74, 87	Vaszary János.....	25, 73, 75, 102
Kádár Béla.....	38, 43, 62, 63, 92, 162	Vén Emil.....	143
Kádár Géza.....	94	Vörös Géza.....	30
Kmetty János.....	108, 147	Wallehsausen Zsigmond.....	141
Korda Vince.....	10	Ziffer Sándor.....	56
Korniss Dezső.....	45	Zsolnay.....	1, 2, 3, 4, 98, 99, 145, 146, 149, 150, 155, 156

KEDVES BARÁTAINK, ÜGYFELEINK, VÁSÁRLÓINK, LÁTOGATÓINK!

Az Önök és kollégáink biztonsága számunkra a legfontosabb, ezért különös figyelemmel készülünk az őszi-téli aukciós szezonra. A szükséges óvintézkedéseket betartva mindent elkövetünk, hogy a jövőben Önök biztonságosan vásárolhassanak aukcióinkon.

A tavaszi hónapok kényszerszünete után a műtárgypiac új lendületet kapott. A nyár derekán világszerte - a körülményekhez igazítva - újra-indultak a festmény aukciók, dinamikusán, jó hangulatban és nagyon jó eredményekkel.

A kialakult új helyzetben nekünk is végig kellett gondolnunk a lehetőségeinket, és olyan új megoldásokat kellett keresnünk, amelyek garantál-

ják az Önök biztonságát és lehetővé teszik az aukciók zavartalan megrendezését.

A nagy nemzetközi aukciósházak gyakorlatának megfelelően fontos változásokat, valamint újdonságokat vezettünk be.

A személyes jelenlét korlátozása miatt a nemzetközi műkereskedelemben fontosabb szerepet kapott az online vásárlás; ezt az utat kell követnünk nekünk is.

Az aukcióinkon Önök továbbra is részt vehetnek személyesen, licitálhatnak telefonon, vételi megbízás formájában és az új **online felületünkön** is.

SZEMÉLYES RÉSZVÉTEL AZ ÁTALAKÍTOTT HELYSZÍNEEN

Közös biztonságunk érdekében a Budapest Kongresszusi Központ egy új, külső szellőztetésű légkeverő rendszert szereltetett be.

A rendezők a Pátria teremben az engedélyezett 500 széket kettesével, szellősen, egymástól 1.5 m távolságra helyezik el.

A Virág Judit Galéria valamennyi résztvevő számára biztosítja a maszk és kézfertőtlenítő szerek használatát.

Amennyiben Ön személyesen szeretne részt venni az aukción, kérjük, regisztráljon előre a kiállítás ideje alatt, foglalja le helyét, valamint válassza ki tárcsáját annak érdekében, hogy elkerülje az aukció előtti regisztrációt és az ezzel járó sorban állást. A kiválasztott, fertőtlenített tárcsákat már az aukciós kiállításon átadjuk Önnek. Az aukción nem kell mást tennie, mint leülni az előre kiválasztott helyére.

ONLINE RÉSZVÉTEL, AZ ÉLŐBEN KÖZVETÍTETT AUKCIÓN

A megváltozott körülményekre való tekintettel az elmúlt hónapokban egy új online aukciós felület kialakításán dolgoztunk.

Amennyiben Ön nem szeretne személyesen részt venni az aukción, a Virág Judit Galéria online aukciós felületén keresztül élőben követheti az árverést, és kényelmesen, a saját foteljában ülve, otthonról is licitálhat.

HOGYAN LEHET ONLINE VÁSÁROLNI?

LICITÁLNI CSAK REGISZTRÁCIÓ UTÁN LEHET!

Hogyan kell regisztrálni?

1. A Virág Judit Galéria honlapján kattintson a jobb felső sarokba a **Bejelentkezés** gombra.
2. Megjelenik az online aukciós felület.
3. Kattintson a **Regisztráció** gombra.
4. Adja meg személyes adatait, email címét, és jelszavát.
5. A sikeres regisztrációról emailben fog megerősítést kapni.
6. A regisztráció után a továbbiakban email címének és jelszavának megadásával a **Belépés** gombra kattintva tud belépni az online aukciós felületre.

A regisztráció során az Ön által megadott adatokat az Adatvédelmi Szabályzat szerint eljárva, bizalmasan kezeljük. Regisztrációval kapcsolatban bármilyen kérdésére szívesen válaszolunk személyesen, e-mailben, vagy telefonon.

Információk az online licitálásról:

A <https://www.viragjuditgaleria.com/hu/log-on> linken keresztül a bal oldalon található bejelentkezési adatok kitöltésével tud belépni, az aukciót az élő aukció menüpont alatt éri el. Amennyiben elfelejtette jelszavát, kérhet jelszóemlékeztetőt, vagy tőlünk is kérhet segítséget.

Az aukció során a tételek a katalógus sorrendje szerint szerepelnek. A rendszer a felső csíkban folyamatosan jelzi a tétel kezdő árát, az aktuális árat, illetve a következő licit összegét. Ha a következő licit elküldése gombra kattint, a rendszer automatikusan elküldi ajánlatát.

Az összeg alatti csíkban a rendszer zöld színnel jelzi, ha Ön a legmagasabb licitáló, és lila színnel, ha Önt túllicitálták.

A licitálás során a videó alatt látni fogja, hogy az adott licit a helyszínen, vagy online csatornán keresztül érkezett, az Ön által leadott online liciteknél a regisztrációs e-mail címe fog megjelenni az adott licitlépcső mellett (melyet természetesen csak Ön fog látni).

Az egyes tételek leütése előtt 3 kalapácsjel jelenik meg. Az első kalapács megjelenése jelzi az „előszőr”, a második kalapácsjel a „másodsor”, a harmadik kalapácsjel a „harmadszor” elhangzását. Licitálásra a 2. kalapácsjelnél van utoljára lehetőség, amikor a harmadik kalapács is megjelenik, a tétel lezárult.

Az aukció során az egyes licitek után be fogjuk mondani a nyertes licitáló tárcsaszámát is.

A **Beállítások menüpont / Tételek követése** gomb alatt meg tudja tekinteni, hogy mely tételeket sikerült megvásárolnia, és mely tételeknél érkezett magasabb összegű ajánlat.

A <https://www.viragjuditgaleria.com/hu/auctions> oldalon keresztül az egyes tételeknél lehetőség van **vételi megbízást** is rögzíteni, melyet a rendszer automatikusan kezel az árverés során.

FONTOS TUDNIVALÓ:

Regisztrálni utoljára az aukció kezdete előtt 24 órával lehet, azaz október 16-án, 18 óráig.

A Budapest Kongresszusi Központ Pátria termében Önök biztonságban vehetnek részt az aukción. Várjuk Önöket az aukciós kiállításon, az árverésen személyesen és online.

Virág Judit Galéria Csapata

1
tétel

Talpas tál nőalakot formázó talapzattal, Zsolnay, 1898 körül | Bowl with a pedestal forming a Female figure, Zsolnay, around 1898

FORMATERV | DESIGN BY: MACK LAJOS

Keménycerép, ráillesztett plasztikus díszítés. Márványos, opak eozinmázás festés, savmaratás.
A tál öblében pettyezett háttér előtt fényesen hagyott kontúrok közti stilizált virágmintás festés.

Fazonszám | Form number: 6692

Magasság | Height: 24 cm, szélesség | width: 26 cm

Jelzés: domború körpecsét, masszába nyomott 6692, 1, 36 számok | Signed with raised round stamp and impressed numbers of 6692, 1, and 36

Restaurált | Restored

Kezdő ár | Starting price: 1 700 000 Ft / 4 857 EUR

Becsérték: 2 500 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 7 143 – 8 571 EUR

2
tétel

Kaméleonos váza, Zsolnay, 1914 | Vase with Chameleon decor, Zsolnay, 1914

DEKORTERV | DESIGN BY: HIDASY PILLÓ SÁNDOR

Keménycerép, opak eozinmázakkal festett geometrizáló minta, savmaratott felület.

Fazonszám | Form number: 5825

Magasság | Height: 22,7 cm, szélesség | width: 13 cm

Jelzés: domború körpecsét, masszába nyomott 5825, 2, 36, 48 számok | Signed with raised round stamp and impressed numbers of 6692, 1, and 36

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR

Becsérték: 1 600 000 – 2 000 000 Ft

Estimate: 4 571 – 5 714 EUR

PÁRDARABJA REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED:

| Csiba Mónika, Stattner Richárd: Zsolnay. A magyar szecesszió mesterművei, Elite Design Kft, 2003, 119. ábra

3
tétel

Váza, fák körül táncoló lányok alakjával, Zsolnay, 1900 | Vase with Figures of Girls Dancing around a Tree, Zsolnay, 1900

TERV | DESIGN BY: **MACK LAJOS**

Keménycserép, reliefmintázatu formán ráillesztett, összedolgozott figurákkal. Savmaratott felülete opak és transzparens eozinmázakkal festett.

Fazonszám | Form number: 6101

Magasság | Height: 44 cm, szélesség | width: 18 cm

Jelzés: domború körpecsét, masszába nyomott 1, 26 számok és a tárgy oldalán; Mack Lajos jelzete; egy makk |

Signed with raised round stamp and impressed numbers of 1, and 26; acorn on the side of object, personal sign of Lajos Mack

Restaurált | Restored

Kezdő ár | Starting price: 2 400 000 Ft / 6 857 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft

Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

PÁRDARABJA ELTÉRŐ MÁZAZÁSSAL REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED WITH DIFFERENT GLAZE:

| Csenkey Éva: Zsolnay szecessziós kerámiák, Helikon Kiadó, 1992, 57. ábra

| Csenkey Éva, Gyugyi László, Hárs Éva: Zsolnay aranykora.

Gyugyi László gyűjteménye a száz új tárggyal. Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft., Kossuth Kiadó, 2017, 595. ábra

4
tétel

Váza, levelet formázó fülekkel, Zsolnay, 1903 | Vase with Leaf-figured Handles, Zsolnay, 1903

TERV | DESIGN BY: **APÁTI ABT SÁNDOR**

Keménycserép, ráillesztett fülekkel, melyeket transzparens eozinmáz fed. A vázatest márványosan összefolyó, színes eozinmázakkal festett. A levelek feletti nyakrész ötvöstechnikát idéző, aprólékos díszítésű.

Fazonszám | Form number: 7076

Magasság | Height: 24,5 cm, szélesség | width: 9 cm

Jelzés: domború körpecsét, masszába nyomott 7076, 3, 21 számok | Signed with raised round stamp and impressed numbers of 7076, 3, and 21

Kezdő ár | Starting price: 1 500 000 Ft / 4 286 EUR

Becsérték: 2 200 000 – 2 800 000 Ft

Estimate: 6 286 – 8 000 EUR

PÁRDARABJA ELTÉRŐ MÁZAZÁSSAL REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED WITH DIFFERENT GLAZE:

| Csenkey Éva, Gyugyi László, Hárs Éva: Zsolnay aranykora. Gyugyi László gyűjteménye a száz új tárggyal, Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft., Kossuth Kiadó, 2017, 438. ábra

5 tétel

SZIRT OSZKÁR (1889-1915)

Korcsolyázók (Korcsolyázók a Városligetben) | Ice Skaters (Ice Skaters at the City Park), 1914

Olaj, vászon | Oil on canvas, 51 x 61 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Szirt 914.

Kezdő ár | Starting price: 240 000 Ft / 686 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- Ifjú művészek egyesületének kiállítása. Nemzeti Szalon, Budapest, 1914. május-június (196. tétel *Korcsolyázók* címmel)
- Az Ernst Múzeum kiállításai LIX. XXIV. csoportkiállítása, Magyar Rézkarcolók Egyesülete, Feszty Mása, Frank Frigyes, Szirt Oszkár. Ernst Múzeum, 1923. április (195. tétel *Korcsolyázók* címmel)
- Szirt Oszkár festőművész kiállítása. Szolnoki Múzeum, 1962. október 14.
- Szirt Oszkár festőművész kiállítása. Jászapáti
- Szirt Oszkár festőművész kiállítása, Tiszafüred, 1964. november

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Egri Mária: Szirt Oszkár. In: Gulyás Katalin et al. (szerk.): Tisicum - A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Évkönyve 21. (Szolnok, 2012)

6 tétel

CZENE BÉLA (1911-1999)

Kärntnerstraße Bécsben | Kärntnerstraße in Vienna, 1979

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 70 x 75 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Czene Béla 1979.
Hátoldalon autográf felirat | Autograph inscription on the reverse: Kärntnerstraße Bécsben

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 400 000 – 3 600 000 Ft
Estimate: 6 857 – 10 286 EUR

7
tétel

MUNKÁCSY MIHÁLY (1844-1900)

Tanulmány a Krisztus Pilátus előtt című képhez (Kajafás)
Study for Christ before Pilate (Figure of Caiaphas)

Ceruza, papír | Pencil on paper, 17 x 20,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Munkácsy

Kezdő ár | Starting price: 420 000 Ft / 1 200 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

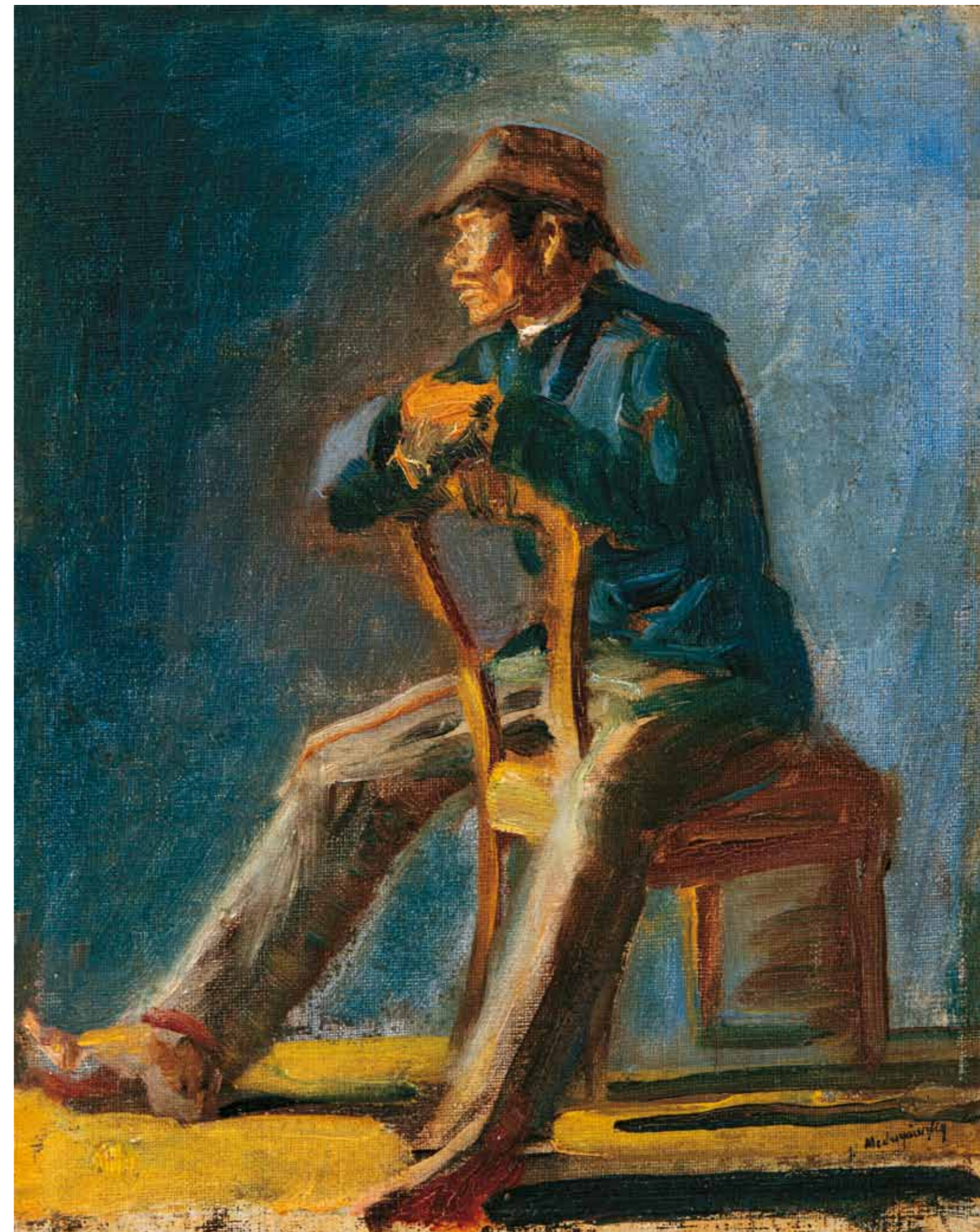
8
tétel

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852-1919)

Csavargó | Vagrant

Olaj, vászon papírolemezen | Oil, canvas on paperboard, 34,5 x 27 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Mednyánszky
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Csavargó, Természet után festett olajstúdium.
Leltározta | Inventory by: Pálmai József

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

FENYŐ GYÖRGY (1904-1978)

Piros kannás csendélet | *Still-life with a Red Pot, 1927*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 78,5 x 60 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Fenyő Gy. 1927

Hátoldalon | On the reverse: Fenyő György hagyatéki bélyegző | Legacy stamp

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR

Becsérték: 3 200 000 – 4 800 000 Ft

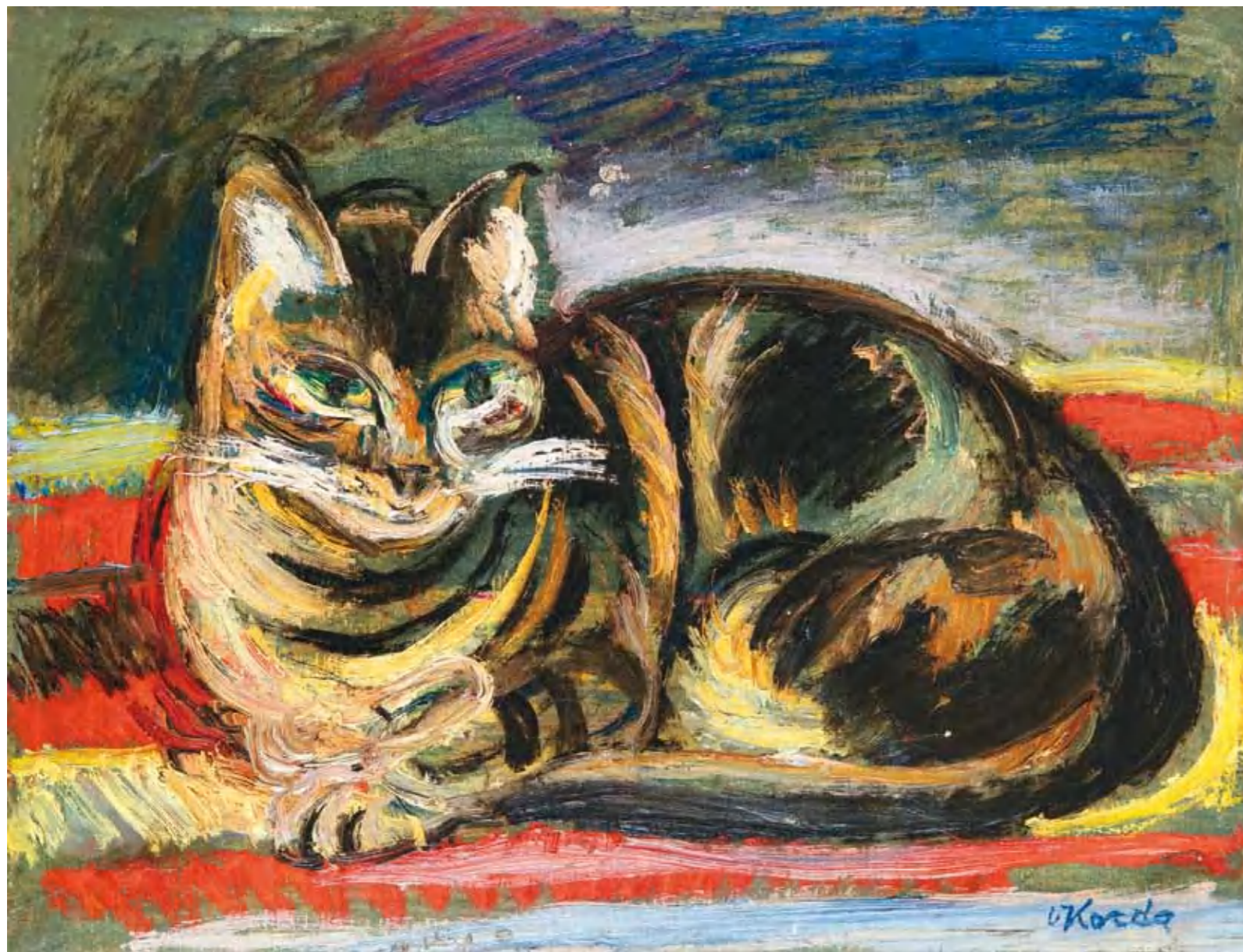
Estimate: 9 143 – 13 714 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Az Ernst Múzeum CXIV. Kiállításán
(Csontváry Kosztka Tivadar, Fenyő György, Kirchner Jenő, Peterdi Gábor festőművészek).
Ernst Múzeum, Budapest, 1930. október (38. tétel *Fikusz és piros kandli* címmel)

1. Fenyő György:
Önarckép csendélettel (Van Gogh portréval), 1937

10 tétel

KORDA VINCE (1897-1977)

Macska | Cat

Olaj, papírolemez | Oil on paperboard, 27,2 x 35 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: V Korda

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 143 EUR
Becsérték: 600 000 – 900 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 571 EUR

11 tétel

NAGY ISTVÁN (1873-1937)

Bányalovak (Táj lovakkal), 1928 körül | *Pit Ponies (Landscape with Horses), around 1928*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 62,5 x 71 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Nagy I.
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Nagy István

Kezdő ár | Starting price: 950 000 Ft / 2 714 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Nagy István: Tisztaság - Tömörség - Transzcendencia.
Kieselbach Galéria Kereskedelmi Kft., Budapest, 2019, 420. oldal
(*Bányalovak*, 1928 körül címmel)

12
tétel

FONÓ LAJOS (1889-1951)

Olvasó nő | Reading Woman, 1933

Olaj, rétegelt falemez | Oil on plywood, 69 x 53 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Fonó 33

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 900 000 – 1 200 000 Ft
Estimate: 2 571 – 3 429 EUR

13
tétel

TÓTH MENYHÉRT (1904-1980)

Palántázó, 1961 körül | Planter, around 1961

Olaj, vászon | Oil on canvas, 80 x 60 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: TM

Kezdő ár | Starting price: 2 800 000 Ft / 8 000 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

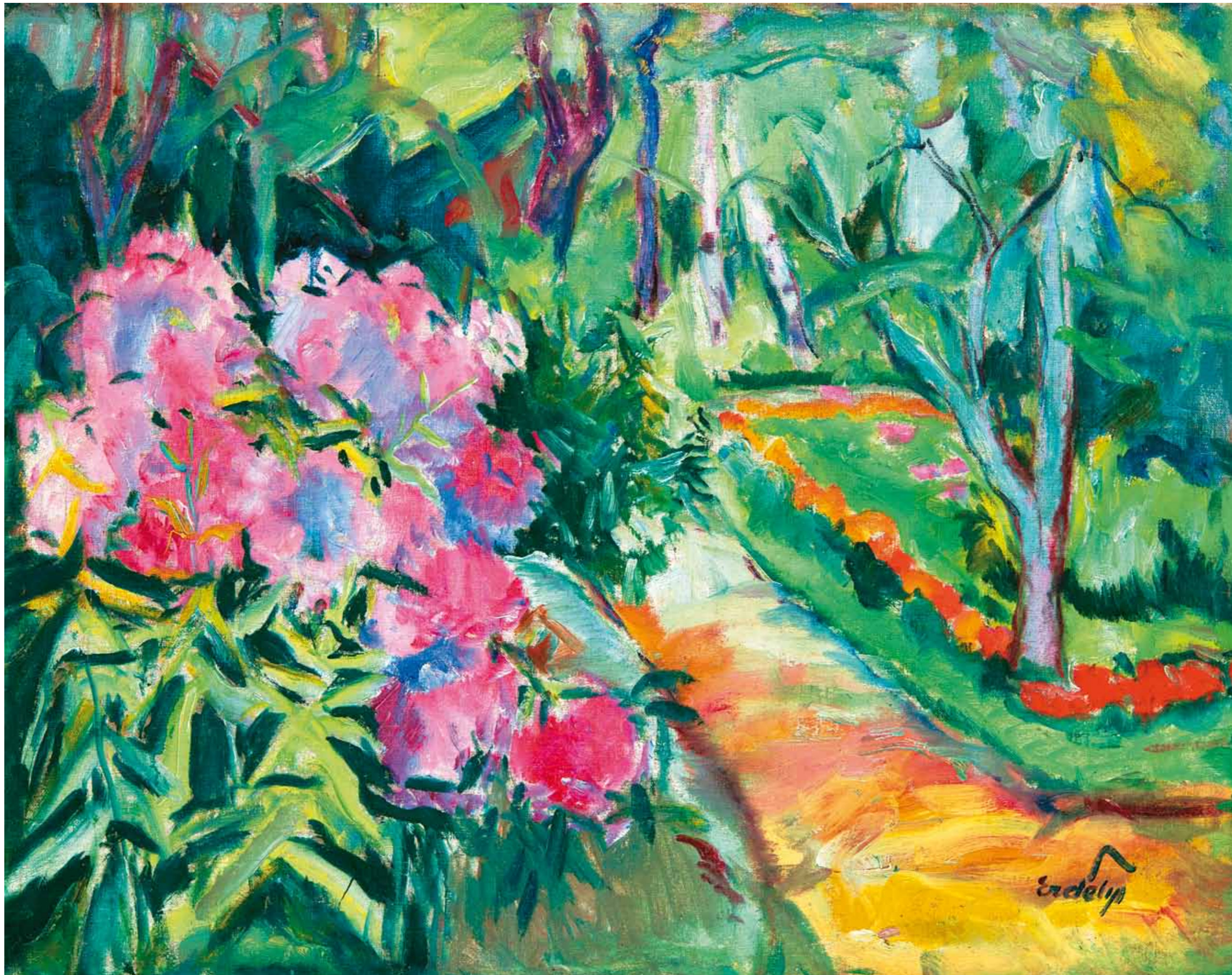
67 | 14
aukción | tétel

ERDÉLYI BÉLA (1891-1955)

Szolyvai kert | Garden in Szolyva

Olaj, vászon papírlémezen | Oil, canvas on paperboard, 59,5 x 77 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Erdélyi

Kezdő ár | Starting price: 3 000 000 Ft / 8 571 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

1. Szolyva (Hársfalva), a gyógyfürdő kertje
Archív képeslap, 1913
Fotó: Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum - Budapest

15
tétel

SCHADL JÁNOS (1892-1944)

Apostolok / *Apostles*, 1918

Olaj, vászon / Oil on canvas, 48 x 41,5 cm
Jelezve jobbra lent / Signed bottom right: Schadl 918

Kezdő ár / Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

16
tétel

RAUSCHER GYÖRGY (1902-1930)

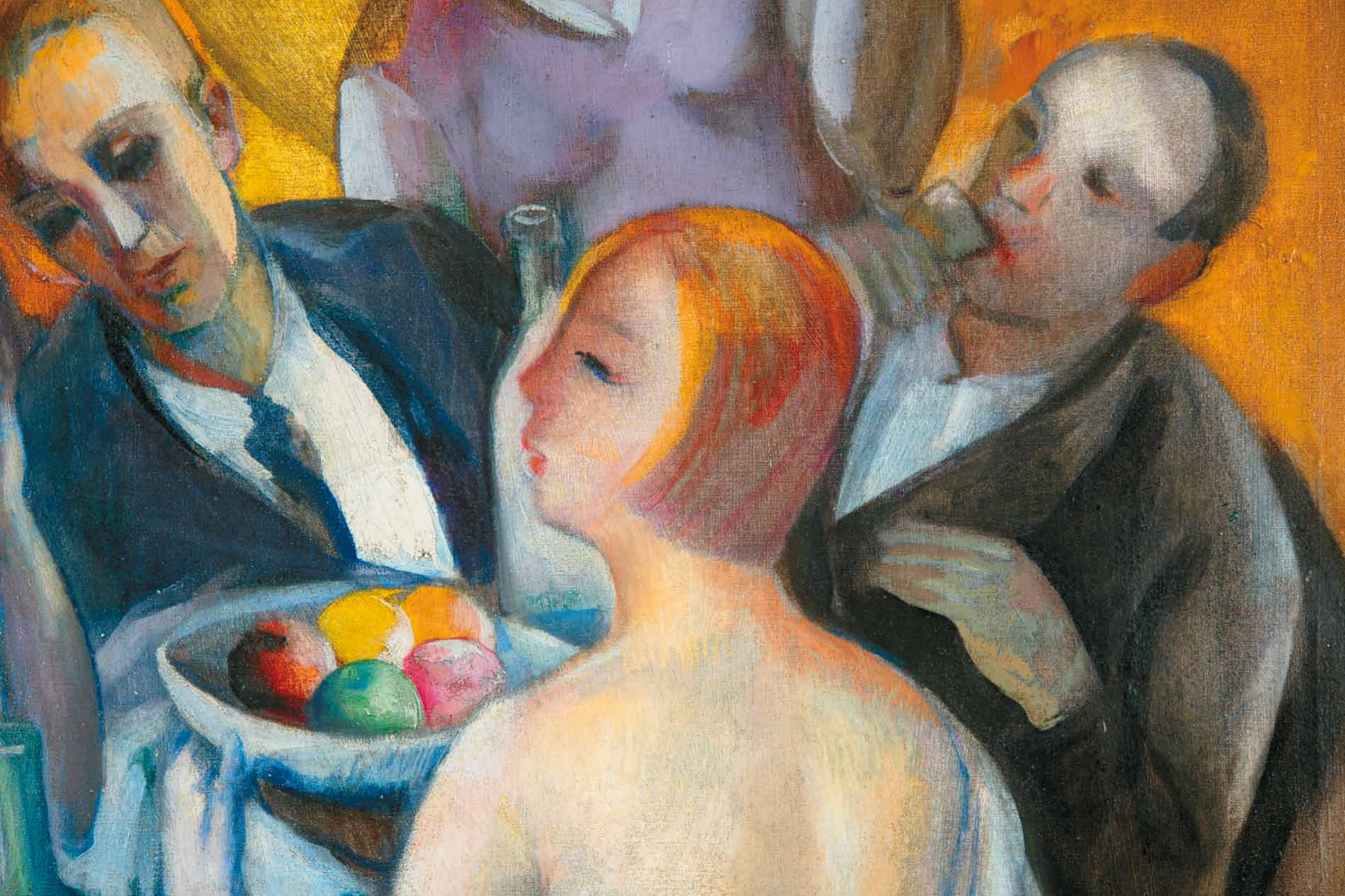
Alakok / *Figures*

Olaj, pasztell, karton / Oil, pastel on cardboard, 60 x 44,5 cm
Jelezve jobbra lent / Signed bottom right: RGY

Kezdő ár / Starting price: 1 500 000 Ft / 4 286 EUR
Becsérték: 2 500 000 – 3 500 000 Ft
Estimate: 7 143 – 10 000 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA / PRESUMABLY EXHIBITED:

Ernst Múzeum XCI. Csoportkiállítása.
Derkovits Gyula, Molnár C. Pál, Rauscher György, Simon György János,
Cselényi Walleshausen Zsigmond festőművészek és Kósa Mária szobrászművész.
Ernst Múzeum, Budapest, 1927. szeptember (149. tétel *Férfi és nő mezőn* címmel)

SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)

Társaság, 1930-as évek első fele | *Company, first half of the 1930s*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 80 x 65,5 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right : Schönberger A.

Kezdő ár | Starting price: 7 500 000 Ft / 21 429 EUR
Becsérték: 10 000 000 – 15 000 000 Ft
Estimate: 28 571 – 42 857 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| egykor Boros Zoltánné tulajdonában

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVÁ | PRESUMABLY EXHIBITED:
| Schönberger Armand festőművész kiállítása, Budapest,
A Múcsarnok Kamaraterme, 1958 (kat. sz. n. *Társaság*)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| András Edit: Schönberger Armand festőművész (1885-1974) munkássága, Ph. D. értekezés,
Budapest, MTA Művészettörténeti Kutató Intézete, 1997 (kat. 195.)

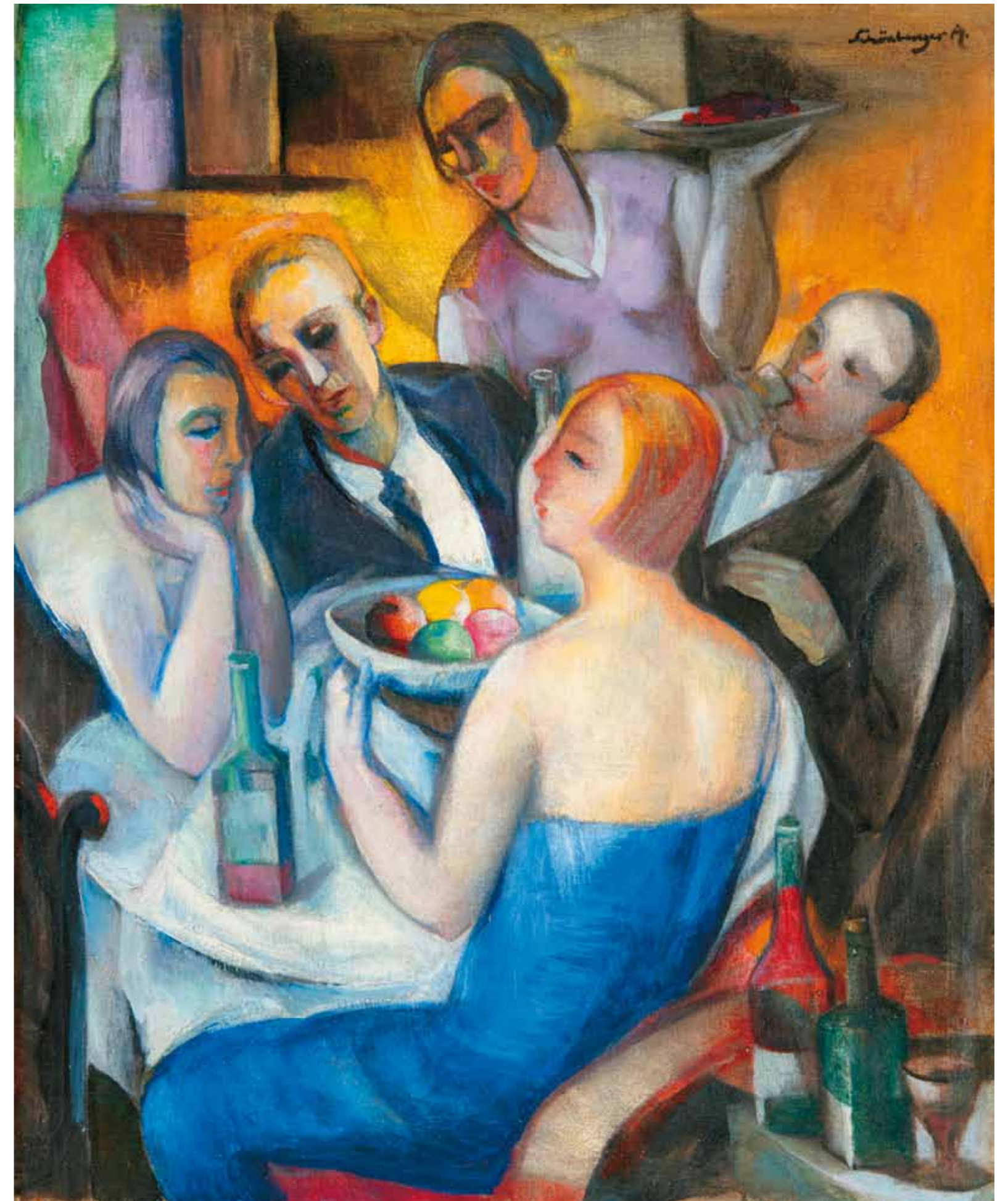
Schönberger

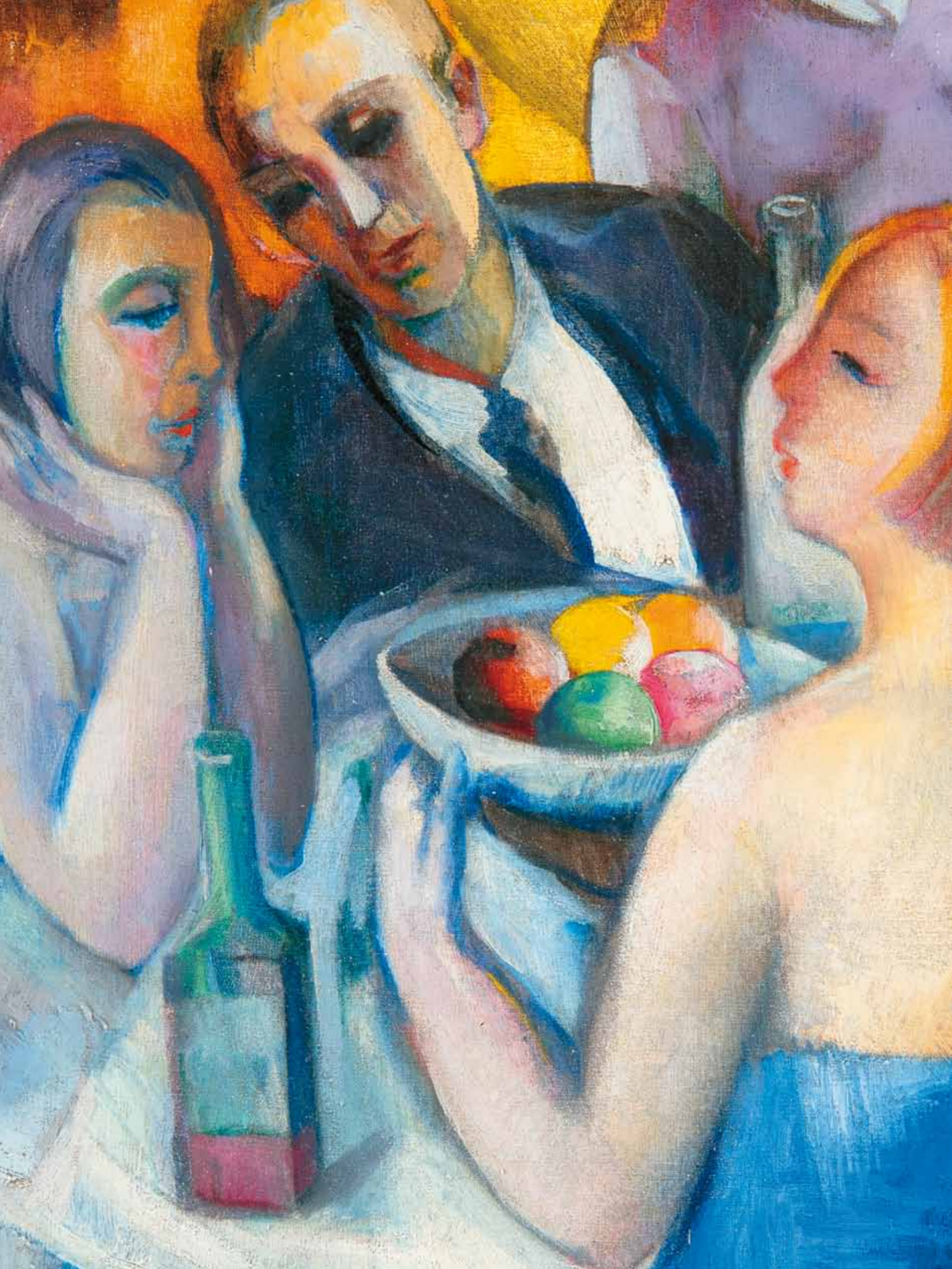

1. André Lhote: Tánc a bárban, 1920-as évek

2. Juan Gris: Férfi kávéházban, 1912
Philadelphia Museum of Art, Philadelphia

Schönberger Armand az 1920-as évek első felében fordult festői témákért a zenés kávéházak, mulatók és bárók világához. Az intimebb kétalakos kompozícióktól a megszámlálhatatlanul sok figurával zsibongó tömegjelenetekig, valamilyen nagyvárosi zsánerképére a korábban megismert és készségi szinten elsajátított izmusok kavalkádjára jellemző. A mulatózó, kártyázó vagy csupán beszélgető társaságok megformálásában kubista, futurista

és expresszionista stílusjegyek olvadnak egybe, a két háború közötti időszak vizuális kultúrájának minden területén jelenlévő art deco áramlatába. Az 1920-as években az addig ismert nagyvárosi létformát alapvetően változtatta meg a különféle mesterséges világítások, az egymást metsző és egymáson átvetülő neonreklámok világa. Addig ismeretlen fények és színek töltötték be a tereket, tömegtelen új ötletre inspirálva ezzel a művészeket. Mint azt Scheiber Hugó,

Kádár Béla és Schönberger Armand életműve is mutatja, az art deco egyfajta olvasztótégelyként fogadta be a megelőző két évtized összes festői stílusát és művészi modorát. Az egykor jazz modern style-ként is nevezett art deco másik fontos jellegzetessége, a különböző művészeti ágak közötti szoros kapcsolat megteremtése volt. A művészetek történetében talán csak a barokk korszakának uralkodói és fejedelmi udvaraiban került sor a zene, az irodalom és a

„A festőnek, ha érzékenyen fogta fel a jelenségeket, rezonálnia kell a világ mozgalmasságára. Az őszinte megnyilatkozás kényszere készíteti munkára.”
(Schönberger Armand)

3. Kádár Béla: Kávéházban, 1927

4. Italozás, 1924
Fotó: Fortepan

képzőművészetek olyan szoros kapcsolatára, mint a két világháború közötti Európában és Amerikában. Míg azonban a 17-18. században ez csak a kevés kiválasztott számára volt elérhető, addig a 20. századi társasági szórakozás megannyi formája már bárki számára nyitott lehetőséggé vált. A kávéház, a lokál, a kabaré, a varieté, a revü, a cirkusz és vadonatúj médium közvetítőjeként a filmszínház a társasági élet addig ismeretlenül szabad és demokratikus színtereivé váltak.

Schönberger két háború közötti festészetének egyik legjellegzetesebb témája tehát, a különböző intimebb vagy nyilvánosabb közösségi terekben zajló társasági élet megörökítése lett. A mindennapi élet részévé vált kávéházi időtöltés krónikásaként, a modern nagyvárosi életérzés egy jelentős szegmensének festőjeként, Schönberger borítékolhatóan biztos sikerre számíthatott. A most aukcióra kerülő *Társaság* című remeke, már a téma kiérlelt változata, mely az 1930-as évek elején született.

A körszaltka körül koncentrikusan elhelyezkedő női és férfi alakok az egyénítésnek éppen azon a fokán lettek ábrázolva, hogy a kávéházlátogató kortársak közül szinte bárki azonosulhatott a jelenettel és annak szereplőivel. A korabeli polgári otthontípusnak e képek modern és naprakész díszéül szolgálhattak. Schönberger e művei nem csupán a korszak jellegzetes dokumentumai, de a legjelentősebb közgyűjtemények és a legkitűnőbb magángyűjtemények kincseiként váltak a magyar kultúra szerves részévé.

RUM ATTILA

18 tétel

POLL HUGÓ (1867-1931)

Virágoskert | Flower Garden

Pasztell, papír | Pastel on paper, 30,5 x 48 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Poll H.

Kezdő ár | Starting price: 360 000 Ft / 1 029 EUR
Becsérték: 450 000 – 650 000 Ft
Estimate: 1 286 – 1 857 EUR

19 tétel

CZIMRA GYULA (1901-1966)

Kertrészlet | Garden, 1930

Olaj, vászon | Oil on canvas, 65 x 90 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Czimra 930

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

20
tétel

BORNEMISZA LÁSZLÓ (1910-1995)

Meseváros | Fairy-tale Town

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 27 x 20,5 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Bornemisza

Kezdő ár | Starting price: 240 000 Ft / 686 EUR
Becsérték: 500 000 – 900 000 Ft
Estimate: 1 429 – 2 571 EUR

21
tétel

GROSS-BETTELHEIM JOLÁN (1900-1972)

Örömház II. | Brothel II.

Rézkarca, papír | Etching on paper, 25,5 x 22 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Gross Bettelheim

Kezdő ár | Starting price: 200 000 Ft / 571 EUR
Becsérték: 360 000 – 550 000 Ft
Estimate: 1 029 – 1 571 EUR

BOROMISZA TIBOR (1880-1960)

Zazar-part | *Bank of Sasar, 1913*

Olaj, karton | Oil on cardboard, 35 x 44,5 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Boromisza Tibor

Hátoldalon autográf felirat | Autograph inscription on the reverse:

Égly Mihálynak a Nagybánya szerkesztőjének NB. 1913 XI. 23. Boromisza Tibor

Kezdő ár | Starting price: 7 500 000 Ft / 21 429 EUR

Becsérték: 12 000 000 – 16 000 000 Ft

Estimate: 34 286 – 45 714 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| egykor Égly Mihály, a Nagybánya c. folyóirat szerkesztőjének tulajdonában

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Török Katalin-Jurecskó László: Boromisza Tibor 1880-1960.

MűvészetMalom Modern és Kortárs Művészeti Központ, Szentendre,
2012, 65. (58. kép: *Zazar-part, 1913* címmel)

BOROMISZA TIBOR

1. Boromisza Tibor: Nagybánya látképe, 1912

2. Boromisza Tibor: Eső, 1912

Noha Boromisza Tibort családja – a kor szokásához híven – katonának szánta, amelynek egy ideig ő eleget is tett, 1904-ben már Nagybányán van, és még ugyanebben az évben, levélben kéri Rómából szüleit, hogy örökségét választott hivatására fordíthassa. Ezután rendkívül szisztematikus tanulásba kezd, megjárja Párizst, majd hazatérve rövest csatlakozik az ún. nagybányai neósokhoz, azok egyik legelismertebb tagja lesz. Nagybánya életének megbecsült tagja, a fiatalok közül elsőként jut önálló műteremhez, és nagy szerepe van, hogy a művészkolónia támogatásokhoz jut, és belekezdhet további műtermek építésébe. Azonban Boromisza nem akarta elkötelezni magát senki felé, egyaránt szerepel a MIÉNK 1907-es Ifjúság című csoportkiállításán, 1908-tól egyik fontos tagja a rövid életű balatoni festőkolóniának, a következő évtől pedig a Művészház kiállításain komoly kollekcióval jelentkezik, amellyel nagy feltűnést kelt a kritikusok és a művésztársak körében.

Stílusában mintha mindig is ezt a sokszínűséget képviselné: a tapasztaltak, a látottak, a tanultak sajátosan párosulnak egyedi látásmódjával. Boromisza az első festői korszakában (1904-1918) szintetizálja kora modern művészetének ideáit úgy, hogy kézigye mindvégig felismerhető marad. Képein a fény, a mozgás és a hangulat központi szerepet kapnak, ahogy írja „min-

den hangulat. A szín, világítás, formák, vonalak és mozgás harmóniájának egy időben való meglátása is egy hangulat. Így érett meg bennem az együvé váló, egyszerre meglátott, lényeges elemek összefoglalásának az erős öntudatos vágya.”¹ Egy évre rá, 1912-ben vásár-tematikájú képeiről szólva, ezt a gondolatot így folytatja: „(A) mozgás stílusát kerestem, a mozgás ritmusát-lelkét, abból indulván ki, hogy nincs mozdulatlanság, a mozgás állandósága egy bizonyos (helyzethez és helyhez adott) formában az egész környezettel egységben folytatódólagosan mutatkozik.”² Boromisza Nagybányát minden évszakban, minden időjárásban megfesti, kiapadhatatlan témát adva számára. Képein az ember, a város és a természet egységét hangsúlyozza.

A most aukcióra került olajfestmény egyesíti a nagybányai korszak különféle műcsoportjait: lát-, város-, zsáner-, valamint tájképi elemek is felfedezhetőek rajta. Boromisza nem törekszik topografikus hűsége, így lehetséges, hogy egyszerre láthatjuk a várost kettészelő Zazarpatakot a kőhíddal, a híres református templom jellegzetes sárga falait és piros kupoláját a városházzal, a falu szélén menetelő parasztokat. Boromisza az egy évvel korábbi *Eső* (2. kép) című festményén rendkívül finoman érzékelteti a gyönyörű zöld színekben pompázó, nyári eső áztatta erdőt. A csapadék szinte láthatatlan, az

égen csupán pár vékony, függőleges fehér színű vonal jelzi jelenlétét, annál jellegzetesebb, ahogyan a festő az eső jellemzőjét és a hangulatot megragadja. Az erdő lombjai életerősen duzzadnak, a patakvizének normális folyását megzavarják a fentről érkező esőcseppek. Régóta tarthat már, mert emberek nincsenek a képen, de már a szürke felhők egyik irányból bomladoznak. Ezzel szemben a *Zazar-part* (1913) című képen a zápor a kép egynegyedét látványosan elfoglalja, olyannyira, hogy a Kereszt-hegyet sűrű tömegével konkrétan eltakarja (ld. 1. kép). Itt épp az eső megjelenítése a fontos, ahogy lecsap a tájra. Kétségét a még napfényben szikrázó részek tovább élénkítik. Annak a természeti jelenségnek lehetünk tanúi, amikor vihar előtt szinte kiszűnnek a színek, a patakviz tükre és a színes házfalak a tört fehérben, világos rózsaszín és ibolyaszínből rikítanak. A kép balalsó sarkában álló fa kerekded, már-már eső érte sötétzöld lombjainak formája visszaköszön a hegyről leguruló szél előre hömpölygő mozgásában, a dombok és hegyek körvonalában, valamint a hazafelé siető emberek stilizált tömegében. Minden egyaránt mozgásban van és egyaránt fontos, ez tartja össze őket. Mindez előrevetíti az első világháború utáni korszakának egyik vezérlő elvét, amely a keleti művészetek sajátja: az egyenértékűséget.

FÖLDES LÉNA

¹ Boromisza Tibor: Feljegyzések. (1911) In: *Boromisza Tibor önéletrajzi feljegyzései*. Szerk.: Török Katalin, Szentendre, 2011
² Boromisza Tibor: Feljegyzések. In: *Élet és Literatúra*, 1912. szeptember 15.

23 tétel

TORNYAI JÁNOS (1869-1936)

Nyári naplemente | *Sunset at Summer*

Olaj, falemez | Oil on woodboard, 23 x 27 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Toronyai

Kezdő ár | Starting price: 120 000 Ft / 343 EUR
Becsérték: 240 000 – 400 000 Ft
Estimate: 686 – 1 143 EUR

24 tétel

CZÓBEL BÉLA (1883-1976)

Színes házak | *Colourful Houses*

Akvarell, szén, papír | Aquarelle, coal on paper, 50,5 x 78,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Czóbel

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

25
tétel

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Spanyol nő | *Spanish Woman*

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 52,5 x 32 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Vaszary J VII/28

Kezdő ár | Starting price: 550 000 Ft / 1 571 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 200 000 Ft
Estimate: 2 286 – 3 429 EUR

26
tétel

GREFF LAJOS (1888-1976)

Hölgy papagájjal | *Lady with Parrot*, 1914

Tempera, karton | Tempera on cardboard, 55,5 x 48 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Greff Lajos. 1914. aug.

Kezdő ár | Starting price: 950 000 Ft / 2 714 EUR
Becsérték: 1 800 000 – 2 600 000 Ft
Estimate: 5 143 – 7 429 EUR

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852-1919)Vonuló katonák | *Soldiers Marching*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70 x 100 cm

Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 10 000 000 Ft / 28 571 EUR

Becsérték: 20 000 000 – 30 000 000 Ft

Estimate: 57 413 – 85 714 EUR

„Édes Buli! Nagy köszönettel vettem ma este leveledet, valóságos csoda, hogy soraid idetaláltak. Mi ismét távol bolyongunk a Pressequartiertől... A rajzok nagy tömegben készülnek, kissé lassan megy a dolog, mert nagyobb csoportokban járunk, s egy, a természet előtt készítenő rajzra alig jut 10-12 perc. Ez idő alatt minden lényegeset belé lehet ugyan a vázlatba hozni, de ez a sokszorosításra mégsem alkalmas. Más papirosra kell a dolgot, kissé rendesebben, némi kiegészítésekkel átrajzolni. Ezen művelethez egy kis világosság és néhány napi nyugalom kell, ami csak nagyon szórványosan akadt eddigi vándorlásaim közben. Most van egy világos szobám, ha néhány napig innen ki nem zavarunk, sok rajz és akvarell készülhet el. Amint a Pressequartierhez visszatérünk, elküldhetem valami módon. Fokozatosan mind szebbet és érdekesebbet látok. Eleinte a nagy szekértáborok voltak és beláthatatlan hosszúságú szekér- és társzekerőszlopok. Azután később, esténként távoli ágyúdörgés és most végre maga az ütközet, éspedig a modern ütközet pokoli zenéjével, amely fülsiketítő, kábító és mégis harmonikus.

Egy szerencsés véletlennek köszönhetjük, hogy egészen benne lehetünk, és egy cserjés domb tetejéről élvezhetünk az egész nagyszerű látványt... Szakadatlanul dörögtek a nehéz ütegek, gépfegyverek és sortűzek. A mi ágyúink lövegei szakadatlanul sivitottak a magasban fejük fölött, és az átelleni dombokon robbantak föl, megszámlálhatatlan kis füstgomolyokat képezve... Távolabb gyalogságunk támadott domboldalakat... Estefelé láttunk sok haldoklót és sebesültet. Két, épp előbb kiszendedett tisztnek elvittük friss leveleit, és feladtuk a postára... Azután következett két kém felakasztása. Este lett, de az ágyúzás nem gyöngült, még vagy húsz élő katona bízott ránk levelet továbbítás céljából. Csak nehezen határozhattuk el magunkat ezen véres akció színhelye elhagyására. Hipnotikus erővel tartott fogva az óriási tusa, úgy vonzott, mint az örvény. De szép volna, ha így végződhetne nekem ez az egész mindenség, minden nagy és kis fájdalommal, bajával... Kézcsókomat a molykirályné öngyűségének, ölel igaz híved, az Öreg Kutya.”

Mednyánszky László levele Malonyay Dezsőnek

28
tétel

BOLDIZSÁR ISTVÁN (1897-1984)

Napsütötte udvar | *Sunlit Courtyard*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70 x 55,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Boldizsár

Kezdő ár | Starting price: 280 000 Ft / 800 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

29
tétel

GLATZ OSZKÁR (1872-1958)

Domboldal | *Hillside*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 50,5 x 70 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Glatz

Kezdő ár | Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR
Becsérték: 2 800 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 000 – 11 429 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:
BÁV 26. Képaució, 1971,
111. tétel (*Aratás után* címmel)

30
tétel

VÖRÖS GÉZA (1897-1957)

Duna-part házakkal | *The Bank of Danube with Houses*

Tempera, fa | Tempera on wood, 50 x 35 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Vörös Géza.

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

31
tétel

MIKLÓS GUSZTÁV (1888-1967)

Tavaszi virágzás | *Spring Blossom*

Olaj, karton | Oil on cardboard, 49 x 41 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: g Miklos

Kezdő ár | Starting price: 2 600 000 Ft / 7 429 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

32 tétel

ÁMOS IMRE (1907-1944)

Gyerek az udvaron | *Kid in the Courtyard, 1931*

Akvarell, ceruza, papír | Aquarelle, pencil on paper, 28,5 x 39 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: U. Ámos Imre, 1931

Kezdő ár | Starting price: 300 000 Ft / 857 EUR
Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft
Estimate: 1 429 – 2 000 EUR

33 tétel

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852-1919)

Téli hegyek közt | *Winter Mountains*

Olaj, falemez | Oil on woodboard, 24,7 x 33,8 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Mednyánszky
Hátoldalon | On the reverse: Mednyánszky vázlat 1918. december hó,
Leitároza Pálmai József Wien, 1919. május 8.

Kezdő ár | Starting price: 950 000 Ft / 2 714 EUR
Becsérték: 1 500 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 4 286 – 5 714 EUR

34 tétel

FARKAS ISTVÁN (1887-1944)

Fák alatt (Sous Bois) | *Under the Trees (Sous Bois)*

Szén, papír | Coal on paper, 40 x 53 cm

Hátoldalon papíron felirat | Inscription on paper on the reverse:

Igazolom, hogy ezt a rajzot édesapám Farkas István készítette (rajzolta) címe (Sous Bois) Charles Farkas

Kezdő ár | Starting price: 420 000 Ft / 1 200 EUR

Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft

Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

35 tétel

BENE GÉZA (1900-1960)

Főváros | *Capital, 1927*

Lavírozott tus, pasztell, papír | Washed ink, pastel on paper, 50 x 66 cm

Jelezeve balra lent | Signed bottom left: Bene Géza 1927

Kezdő ár | Starting price: 200 000 Ft / 571 EUR

Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft

Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

67 | 36
aukción | tétel

CSÓK ISTVÁN (1865-1961)

Budoárban | *Budoir*

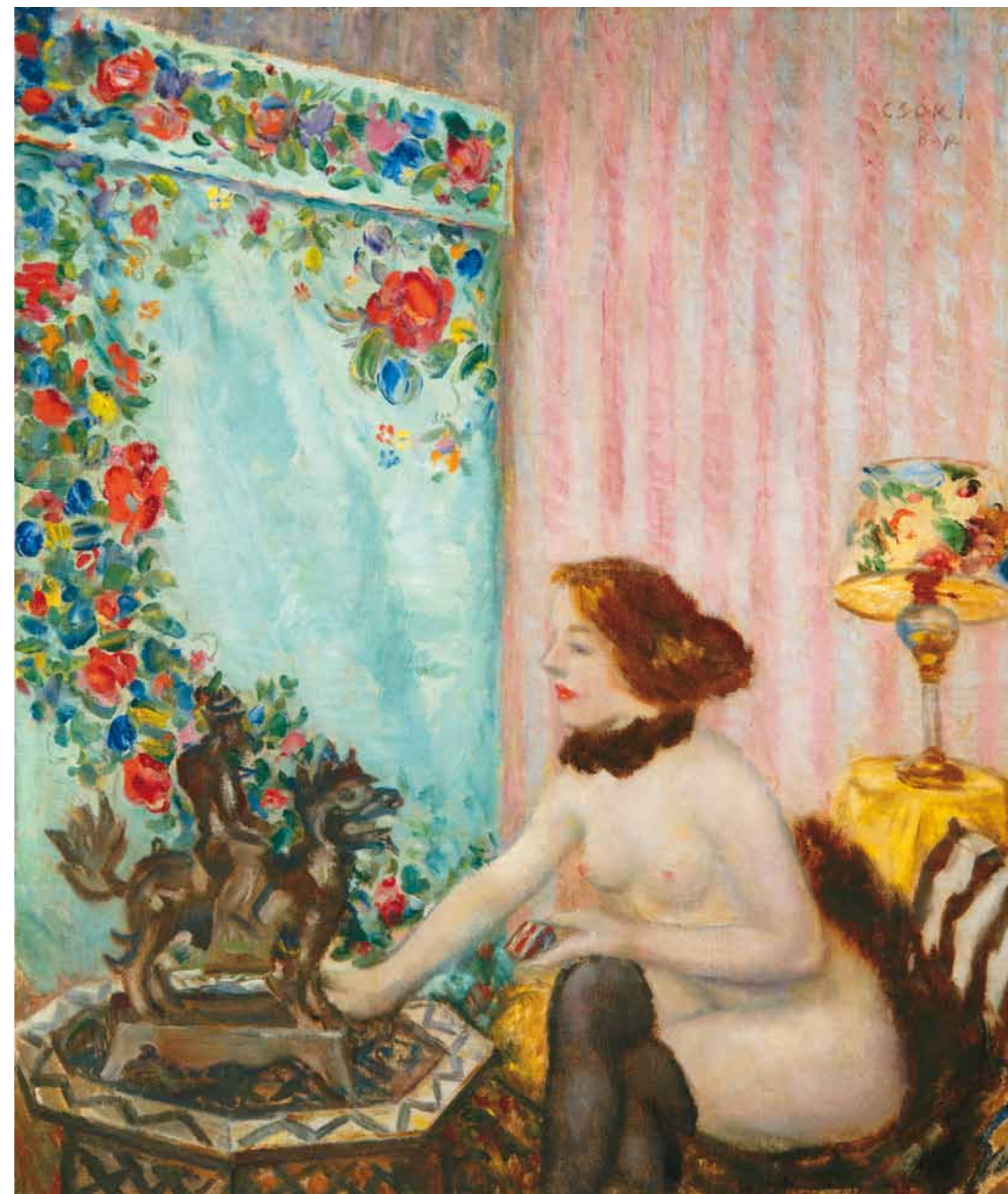
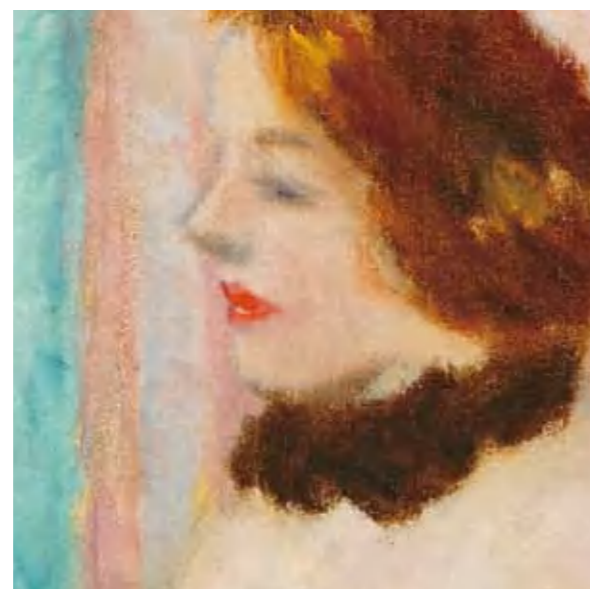
Olaj, vászon | Oil on canvas, 60 x 50 cm

Jelezve jobbra fent | Signed above right: Csók I. B.p.

Kezdő ár | Starting price: 600 000 Ft / 1 714 EUR

Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft

Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

37
tétel

SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)

Borozók | *Drinking Wine*

Akvarell, fedőfehér, papír | Aquarelle, white cover on paper, 16,5 x 13,5 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Schönberger

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Simon Ferenc hagyatéki pecsét | Legacy stamp

Kezdő ár | Starting price: 200 000 Ft / 571 EUR

Becsérték: 300 000 – 500 000 Ft

Estimate: 857 – 1 429 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| egykor Simon Ferenc gyűjteményében

38
tétel

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Női portré | *Female Portrait*

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 29,5 x 23 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 600 000 Ft / 1 714 EUR

Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft

Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| korábban Ephraim Kishon gyűjteményében

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Bela Kadar. *Dreams and Reality. Works from 1920-1948.*

Galerie Le Miniature, Tel-Aviv-Paris, 2005. katalógus: 44.

39
tétel

MIKLÓS GUSZTÁV (1888-1967)

Domboldal | Hillside

Gouache, akvarell, fedőfehér, papír | Gouache, aquarelle, white cover on paper, 32 x 35 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: g Miklós

Kezdő ár | Starting price: 600 000 Ft / 1 714 EUR

Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft

Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

40
tétel

MATTIS TEUTSCH JÁNOS (1884-1960)

Kompozíció | Composition

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 23 x 29 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: MT.

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft

Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

GULÁCSY LAJOS (1882–1932)

Különös szoba, 1905 körül | Peculiar Room, around 1905

Olaj, karton | Oil on cardboard, 33 x 39 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Gulácsy Lajos
Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse:
"Különös szoba" olajfestm. Gulácsy Lajos VIII., Rigó u. 14.

Kezdő ár | Starting price: 3 200 000 Ft / 9 143 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
Márffy Ödön és Gulácsy Lajos kiállítása, Budapest, "Uránia" Műkereskedés,
1907. március 27. – április 17. (kat. 40. Különös szoba, olajf. 100 Korona)

„Azt hiszik tréfálok, pedig halálosan komoly dolog ez. Én a múltban élek, ők ebben a fontoskodó jelenben.”

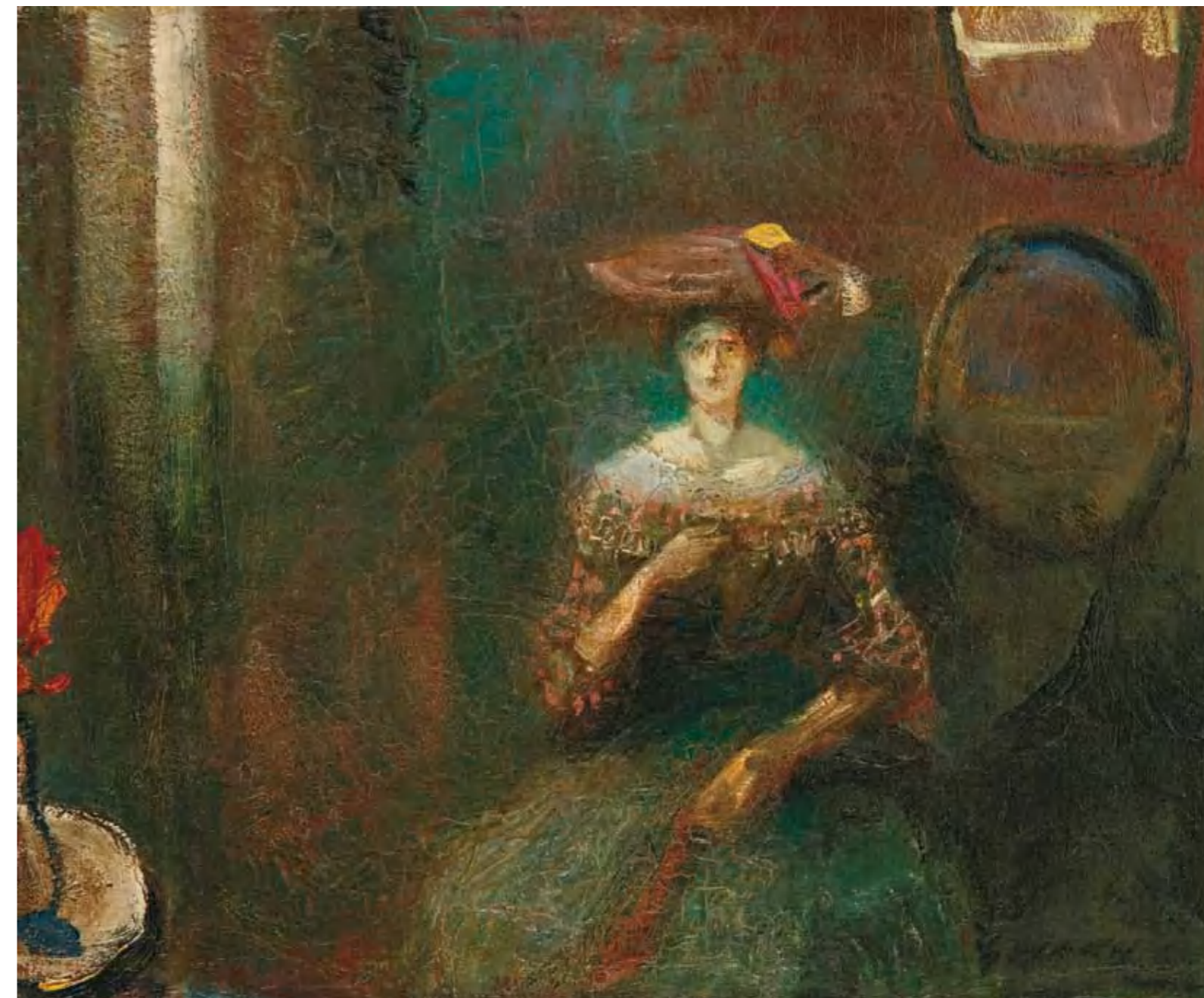
(Gulácsy Lajos)

Rippl-Rónai József 1904-ben megfestette azóta sokat reprodukált híres képét, melynek eredetileg az „Amikor az ember a visszaemlékezéseiből él. Öreg asszony.” címet adta. A kép 1905-1906 fordulóján szerepelt a művész kaposvári gyűjteményes tárlatán és 1906 elején a budapesti Könyves Kálmán Szalonban, majd ezt követően a Műcsarnok Tavasz kiállításán is. Ez utóbbi alkalommal a mű elnyerte a 4000 koronás Társulati Díjat, és állami vásárlás útján a Szépművészeti Múzeumba került. A képen a művész kaposvári otthonának egyik szobájából

egy másikba tekintve örökölte meg idős édesanyját. Gulácsy Lajos feltehetően látta is a Budapesten több alkalommal bemutatott művet, főként hogy a Műcsarnok 1906 tavaszi tárlatán ő is részt vett két olajfestményével.

Édesapja betegségének hírére, Gulácsy 1905 januárjában hazatért Rómából. Mivel Gulácsy Lajos mérnök nem sokkal később tüdőgyulladásban elhunyt, így az édesanya, Méray-Horváth Jolán és a fiatal művész már nem tudták fenntartani az előkelő Sugár úti (a mai Andrassy út) lakásukat, és kénytelenek voltak a VIII. kerü-

leti Rigó utca 14. számú ház egyik fényhiányos, szoba-konyhás lakásába költözni. Ez a cím szerepel Gulácsy kézírásával a most aukcióra kerülő *Különös szoba* című olajkép hátoldalán is. Egy szoba és egy konyha, ennyi volt az élettere a két elárvult embernek, és Gulácsy jobb híján itt volt kénytelen megfesteni képei javát. Fantasztikus és gyönyörű műveket alkotott az alkotásra szinte alkalmatlan környezetben. A *Különös szoba* elegánsan öltözött modelljének kilétét azonban homály fedi. Lehet Gulácsy édesanyja, esetleg egyik nővére, Berta vagy Sarolta, akik apjuk el-

1. Rippl-Rónai József: Amikor az ember a visszaemlékezéseiből él, 1904 MNG Budapest
2. Gulácsy Lajos: Dante találkozása Beatricével, 1906 MNG Budapest
3. Jean-Antoine Watteau: Az aggódó szerető, 1717-20 Musée Condé, Chantilly

hunytát követően szintén Budapestre költöztek. Rónaival ellentétben Gulácsynak tehát csupán egy sötét szobácska távlati és szűk perspektívája állt rendelkezésre.

Germanus Gyula, a híres orientalista 1964-ben írta meg emlékeit Gulácsyról, egykori elemista osztálytársáról. Így szólaltatta meg az ekkor már több mint három évtizede örökre eltávozott barátját: „Az a világ, amit isten teremtett számunkra, álmvilág. Ezt a hétköznapi ember mértékbe, számokba szorította be és a sokszínű ragyogást szürke egyformaságba vonta.

Úgy akarja látni a dolgokat, hogyan gyarló értelmével elskatulyázza azokat, nem úgy, ahogyan tobzódna a valóságban értelmünk felett, a maguk tisztaságában, érintetlenül!” Ez az idea, ez az érzékfeletti valóság jelenik meg Gulácsy *Különös szobájában* is, melyen a szegényes Rigó utcai szobácskát rejtelmes és nemes titkokat rejtő budoárrá varázsolta, egy választékos ízléssel öltözött hölgygel a főszerepben. Gulácsy László, a művész unokaöccsének feljegyzéseiben olvasható az a történet, melynek során a művész elkísérte nővéreit egy maszkabálba. A jelme-

zeiket maga Gulácsy tervezte és szerezte be, a legnagyobb műgonddal válogatva össze a ruhadarabokat és kiegészítőket. A saját maga számára összeállított reneszánsz stílusú öltözetet élete végéig őrizte, és alkalmanként viselte is. A *Különös szoba* úrnőjében talán egyik nővérét örököltette meg díszes báli ruhájában, talán csak kimeríthetetlen fantáziájának az egyik szülőtte. De mindez már pontosan és örökre úgy marad ismeretlen, ahogy Gulácsy a rideg valóságot szellemítette át művészetében és egész rövidre szabott életében.

RUM ATTILA

42
tétel

PATKÓ KÁROLY (1895-1941)

Toilette, 1930

Lavírozott tus, papír | Washed ink on paper, 78 x 56 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Patkó 1930

Kezdő ár | Starting price: 420 000 Ft / 1 200 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

43
tétel

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Akt városi háttérrel | Nude with Background of the City

Akvarell, ceruza, papír | Aquarelle, pencil on paper, 45,5 x 29 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 1 200 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 3 429 – 5 714 EUR

44 tétel

GYARMATHY TIHAMÉR (1915-2005)

Alkony | *Twilight*, 1951

Olaj, ónlemez | Oil on sheet-tin, 53 x 76,5 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Gyarmathy T. 951

Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse: 51/14 Alkony 951 Gy. 53 x 76,5 cm

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft

Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

45 tétel

KORNISS DEZSŐ (1908-1984)

Rózsaszín architektúra | *Architecture in Pink*, 1954

Olaj, bőr fán | Oil on leather on wood, 19,5 x 28,5 cm

Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse: Rózsaszín architektúra, 1954 (h.l.sz. 144)

Korniss Dezsőné igazolása | Certification of Mrs. Korniss

Kezdő ár | Starting price: 1 500 000 Ft / 4 286 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

46 tétel

BALLA BÉLA (1882-1965)

Bódi-tó | *Lake Bodi*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 80,5 x 120 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Balla Béla

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 900 000 – 1 300 000 Ft
Estimate: 2 571 – 3 714 EUR

47 tétel

BOSZNAY ISTVÁN (1868-1944)

Ventepusztá, 1917

Olaj, vászon | Oil on canvas, 100 x 80 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Bosznay
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Ventepusztá 917

Kezdő ár | Starting price: 180 000 Ft / 514 EUR
Becsérték: 300 000 – 400 000 Ft
Estimate: 857 – 1 143 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

Bosznay István, Borszéky Frigyes, Hesshaimer Lajos, Komáromi Kacz Endre, Komáromi Kacz Endréné, Makoldy József és Vass Elemér gyűjteményéből. Nemzeti Szalon, Budapest, 1918. október (18. tétel *Ventei parkból* címmel)

ABA-NOVÁK VILMOS (1894-1941)

Utcai zenészek | *Street Musicians, 1929*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 100,5 x 90 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Aba-Novák Róma

Kezdő ár | Starting price: 30 000 000 Ft / 85 714 EUR
Becsérték: 50 000 000 – 70 000 000 Ft
Estimate: 142 857 – 200 000 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Aba-Novák emlékkiállítás. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1962, katalógus: 72.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

| Aba-Novák a "barbár zseni".
MODEM Modern és Kortárs Művészeti Központ, Debrecen, 2008. április 21. – július 6., katalógus: 54.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Molnos Péter: Aba-Novák. Népszabadság könyvek, Budapest, 2006, katalógus: 100
| P. Szűcs Julianna: Aba-Novák. Lokális színekkel megfestve. Artmagazin, 2015. január 27. 18. sz. 58-61.

ABA-NOVÁK 21

1. A Trastevere, Róma, 1930-as évek

2. A Trastevere, Róma, 1930-as évek

Aba-Novák Vilmos 1929-ben érkezett az olasz fővárosba a Római Magyar Intézet ösztöndíjas hallgatójaként. Az örök város páratlanul gazdag élményeket kínált a fiatal magyar művészeknek, főként az antik emlékek, valamint a korai reneszánsz, a trecento és a quattrocento monumentális freskóciklusai inspirálták őket. Nyáron Aba-Novák barátjával, Patkó Károllyal az egész félszigetet bejárta, élményeiket vázlatfüzeteikben örökítették meg, majd római műtermükben

dolgozták ki a végső kompozíciót. Aba-Novák Olaszországban készült képeinek csupán töredéke ábrázolja Rómát, a legtöbb a nyári kóborlásoknak, tengeröblöknek és középkori kisvárosoknak állít emléket, így a most aukcióra kerülő, római datálású *Utcai zenészek* ebből a szempontból is kuriózum.

A Trastevere, Róma talán legnépszerűbb és legszerethetőbb bohém negyede, számos étteremmel, bárral, pezsgő éjszakai élettel kedvelt hely-

szín volt a Római Iskolások körében. Az ódon, zegzugos utcákban megbúvó tavernáknak, bároknak és kocsmáknak Aba-Novák is rendszeres látogatója volt. Nemcsak a kikapcsolódást kereste, hanem alaposan megfigyelte az olasz élet mindennapjait, a zenészeket, a hangos és vidám közönséget is. A Tiberis bal partján elterülő Trastevere ráadásul igen közel van a folyó másik oldalán, a Via Giulia-án álló Palazzo Falconierihez, ahol az ösztöndíjasok laktak.

3. A Trastevere, Róma, 1930-as évek

A Római Magyar Intézet igazgatója, Gerevich Tibor a korszak egyik legnagyobb hatású művészettörténésze volt, akinek számos tevékenysége és erénye mellett a legjelentősebb talán a kiváló diplomáciai érzéke volt, kiváló olasz kapcsolatai révén fáradhatatlanul dolgozott az igazi „római magyar stílus” létrehozásán. És amit minden vele kapcsolatos írás megemlít, az a legendás Itália-imádata. Pártfogoltjait is arra buzdította, hogy a tanulás mellett éljenek is Rómában, utazzanak és szórakozzanak. „Gerevich [...] olaszosabb lett, mint az olasz, jobban ismerte Rómát, mint a római. Gerevich tudta, hogy Róma külvárosának melyik kocsmájában énekel egy öreg

paraszt olasz népdalokat, melyekben játszik a gitáros, melyekben uralkodnak lazább erkölcsök, és pontosan tudta az egyes kocsmák különlegességeit is. Azt, hogy hol rántják ki legjobban a mascardinét, a kisformátumú tengeri polipot, hogy hol sütik petrezselyemmel fenomenális ízűre a halat, az a kocsmá pedig, ahová feleséggel vacsorára meghívott, arról volt nevezetes, hogy makaróniját Milánóban gyártották.”

Miután hazatért Budapestre, Aba-Novák 1931-ben az Ernst Múzeumban mutatott be egy nagyobb kollekciót. Itt egy egész sorozat volt látható a római élet vidám mindennapjairól, mu-

szikusokról, trattoriákról és tavernákról, az asztalok körül ülő és beszélgető, borozó olaszokról. Nemcsak a témákban, hanem a festésmódban is hatalmas változást hoztak az olasz évek: az olajfestékről Aba-Novák és Patkó áttértek a temperára. Egyrészt az utazások során látott reneszánsz freskóciklusok könnyedsége, lehetőfinom faktúrája inspirálta őket, másrészt, ahogyan Aba-Novák leveleiben is megírta, az olajfesték csak egy bizonyos méretű vászonnál hozta el számára a kívánt hatást. 2-3 méternél nagyobb méretű felületen azonban a színek nem izzottak olyan élénken, ahogyan szeretne volna, ezért kezdett kísérletezni a temperával.

4. Aba-Novák Vilmos: A mérges Giovanni, 1929 magántulajdon

Az *Utcai zenészek* Aba-Novák római trattoria ciklusának lenyűgöző darabja, talán csak egy van, ami monumentálisabb, a Magyar Nemzeti Galéria tulajdonában álló Tέρzene. Érdekes megfigyelni, hogy bár Aba-Novák és Patkó szorosan együtt és egymás mellett dolgoztak Olaszor-

szágban, és számos téma, helyszín meg is egyezik az életműben, de Patkónál nem igazán találni az olasz élet vidámabb pillanatait megörökítő kompozíciókat. Ez vélhetően a két művész természetére is utal. Aba-Novák életvidám, kíváncsi, lendületes természete az, ami tetten érhető

a Trattoria-ciklus egyes darabjain. A legnagyobb festőknek talán éppen ez a titkuk: vitathatatlan festői nagyságuk, tökéletes technikai tudásuk mellett a személyiségük is átütő erővel jelenik meg képeiken, időtlen, utánozhatatlan és egyedülálló stílust teremtve.

KELEN ANNA

1 Bernáth Aurél: A múzsa udvarában. Budapest, 1967. 36-52.
Közlő: Molnos Péter: Aba-Novák.
Népszabadság könyvek, Budapest, 2006. 30.

5. A Trastevere, Róma, 1930-as évek

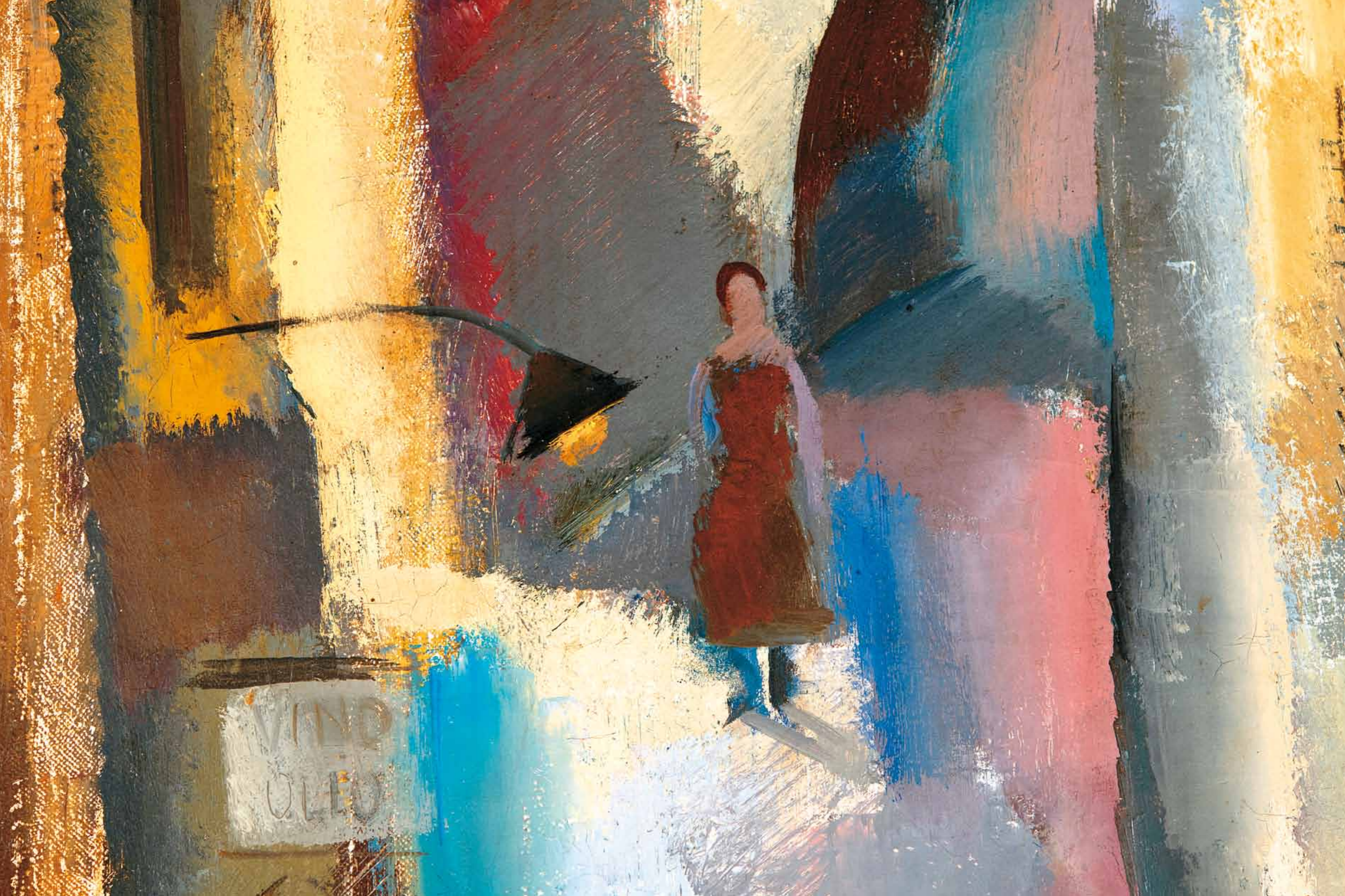

6. A Trastevere napjainkban

7. A Trastevere, Róma, 1930-as évek

WIND
OLEU

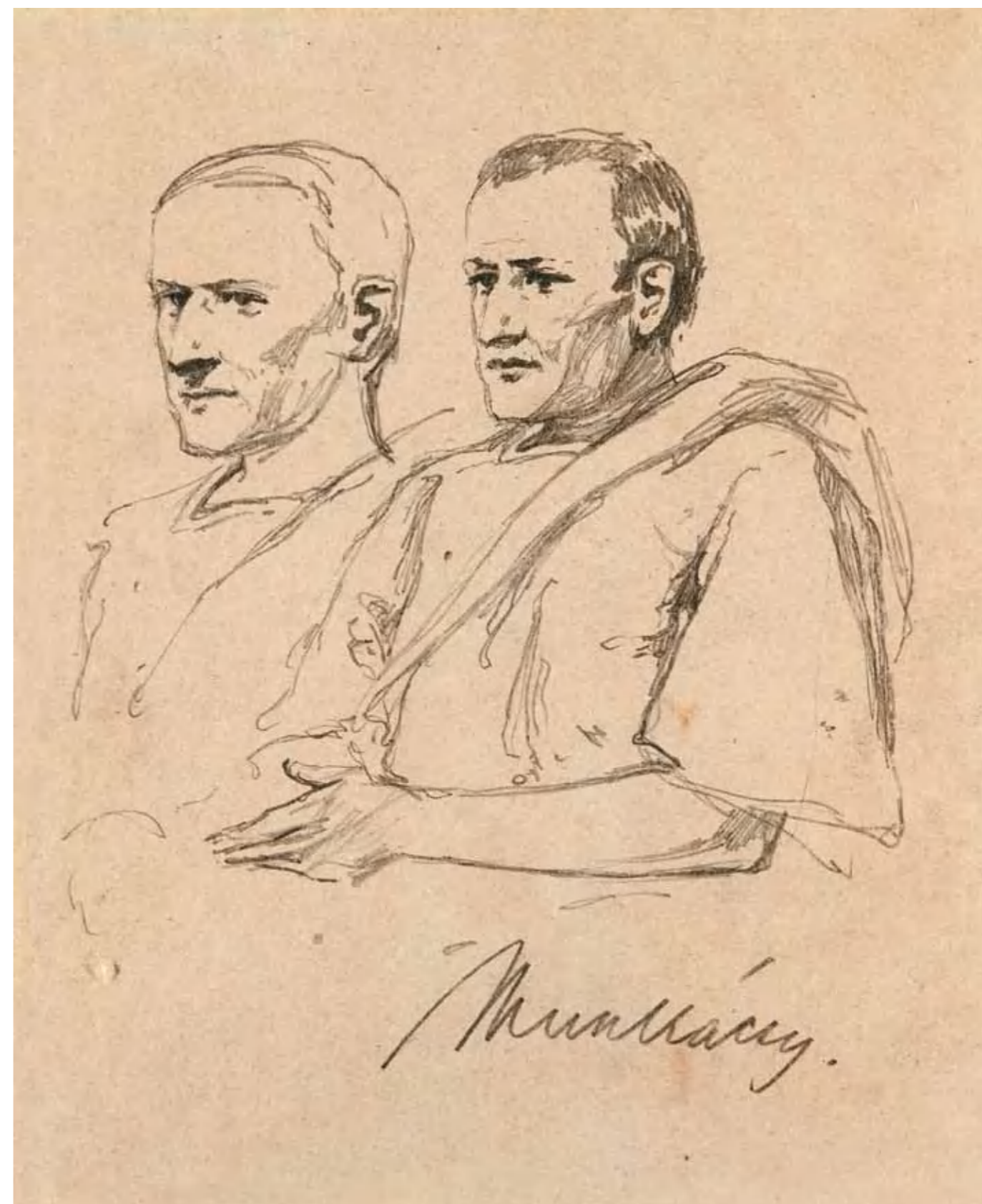
49
tétel

GULÁCSY LAJOS (1882-1932)

Múza | Muse

Ceruza, papír | Pencil on paper, 14 x 11 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Gulácsy L.

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

50
tétel

MUNKÁCSY MIHÁLY (1844-1900)

Tanulmány | Study

Ceruza, papír | Pencil on paper, 20,5 x 17 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Munkácsy

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

51
tétel

BORNEMISZA GÉZA (1884-1966)

Kertrészlet hortenziával / *Garden with Hydrangea, 1925*

Olaj, vászon / Oil on canvas, 51,5 x 58 cm
Jelezve jobbra lent / Signed bottom right: Bornemisza Géza 1925

Kezdő ár / Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

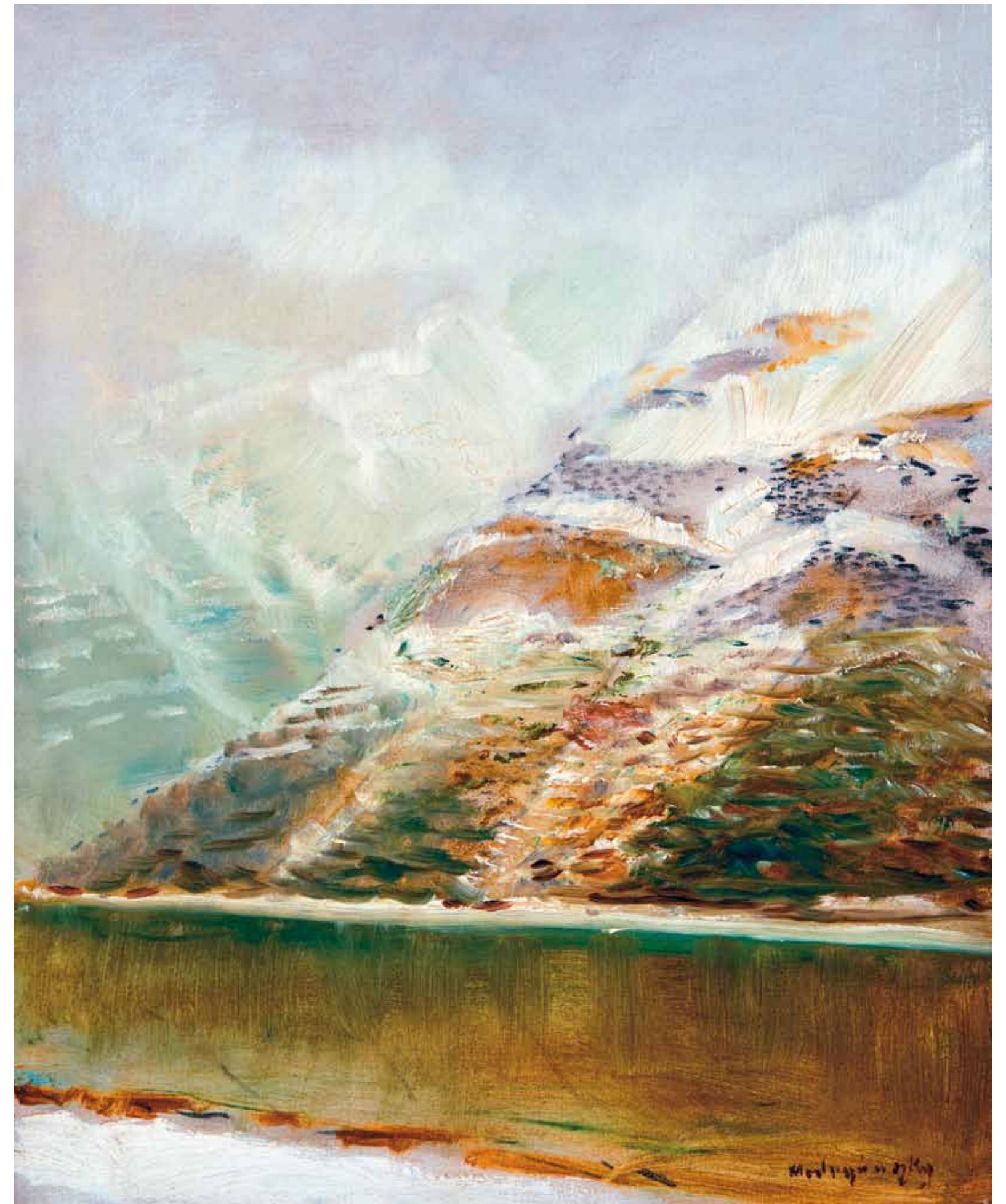
52
tétel

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852-1919)

Dunajec

Olaj, vászon / Oil on canvas, 43 x 35 cm
Jelezve jobbra lent / Signed bottom right: Mednyánszky

Kezdő ár / Starting price: 2 600 000 Ft / 7 429 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

67 | 53
aukcio | tetel

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Parkban | In the Park

Pasztell, szén, papír | Pastel, coal on paper, 48,5 x 63 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Scheiber H

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

Scheiber
H

54
tétel

BORNEMISZA LÁSZLÓ (1910-1995)

Zenekar | *Orchestra*, 1975

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 79,5 x 60 cm
Jelezve balra fent | Singed above left: Bornemisza L. 975.

Kezdő ár | Starting price: 850 000 Ft / 2 429 EUR
Becsérték: 1 500 000 – 2 500 000 Ft
Estimate: 4 286 – 7 143 EUR

55
tétel

MOLNÁR C. PÁL (1894-1981)

Üdvözlés | *Welcome*

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 60,5 x 50 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: MCP

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 143 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

67 | 56
aukción | tétel

ZIFFER SÁNDOR (1880-1962)

Nagybánya látképe | *View of Nagybánya (Baia Mare), 1946*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 74 x 104 cm

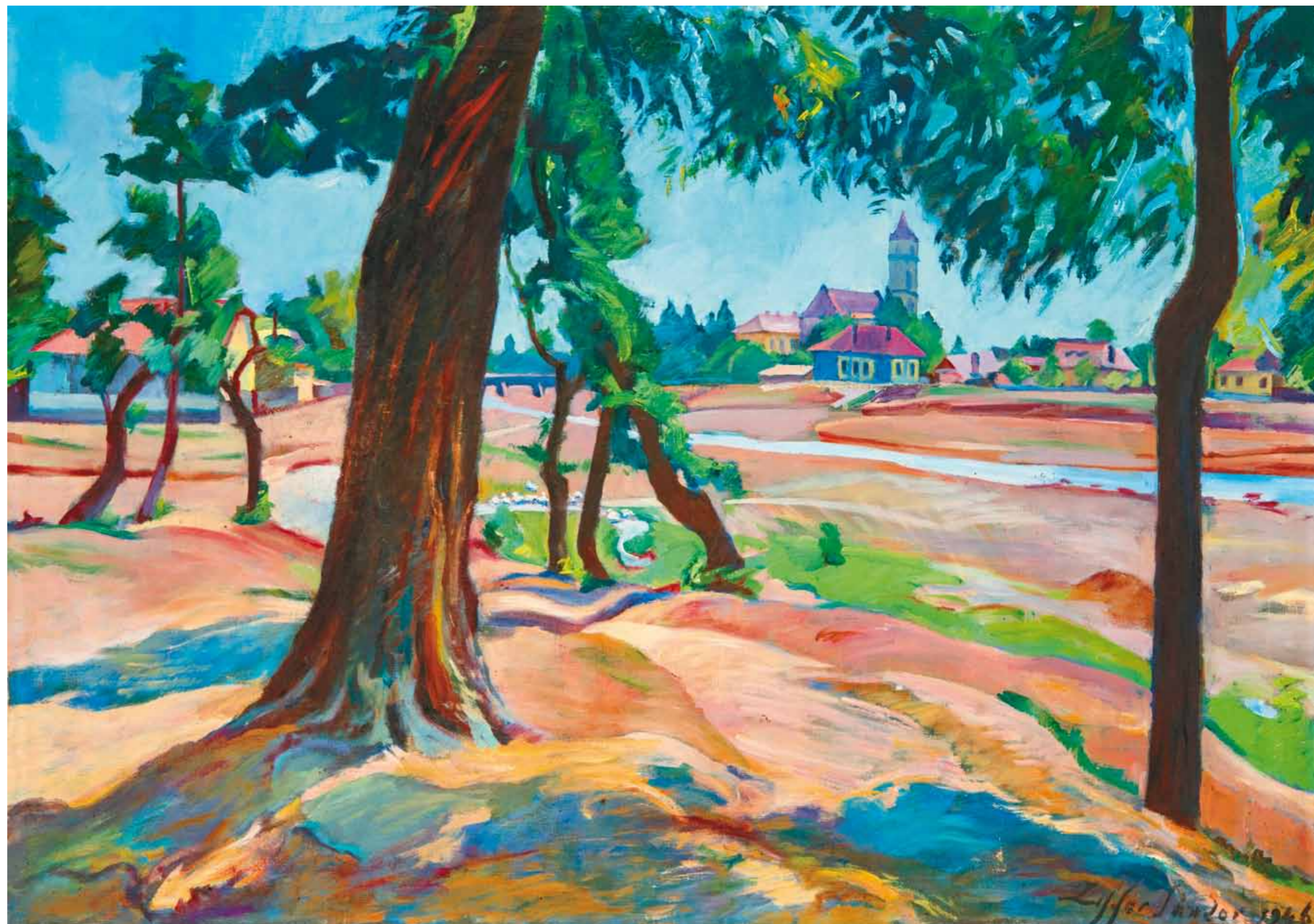
Jelesve jobbra lent | Signed bottom right: Ziffer Sándor 1946

Kezdő ár | Starting price: 2 800 000 Ft / 8 000 EUR

Becsérték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft

Estimate: 11 429 – 14 286 EUR

Ziffer Sándor

57
tétel

SIKUTA GUSZTÁV (1919-1985)

Görög emlékek | *Greek Memories*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 67 x 97 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Sikuta

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 500 000 – 3 500 000 Ft
Estimate: 7 143 – 10 000 EUR

58
tétel

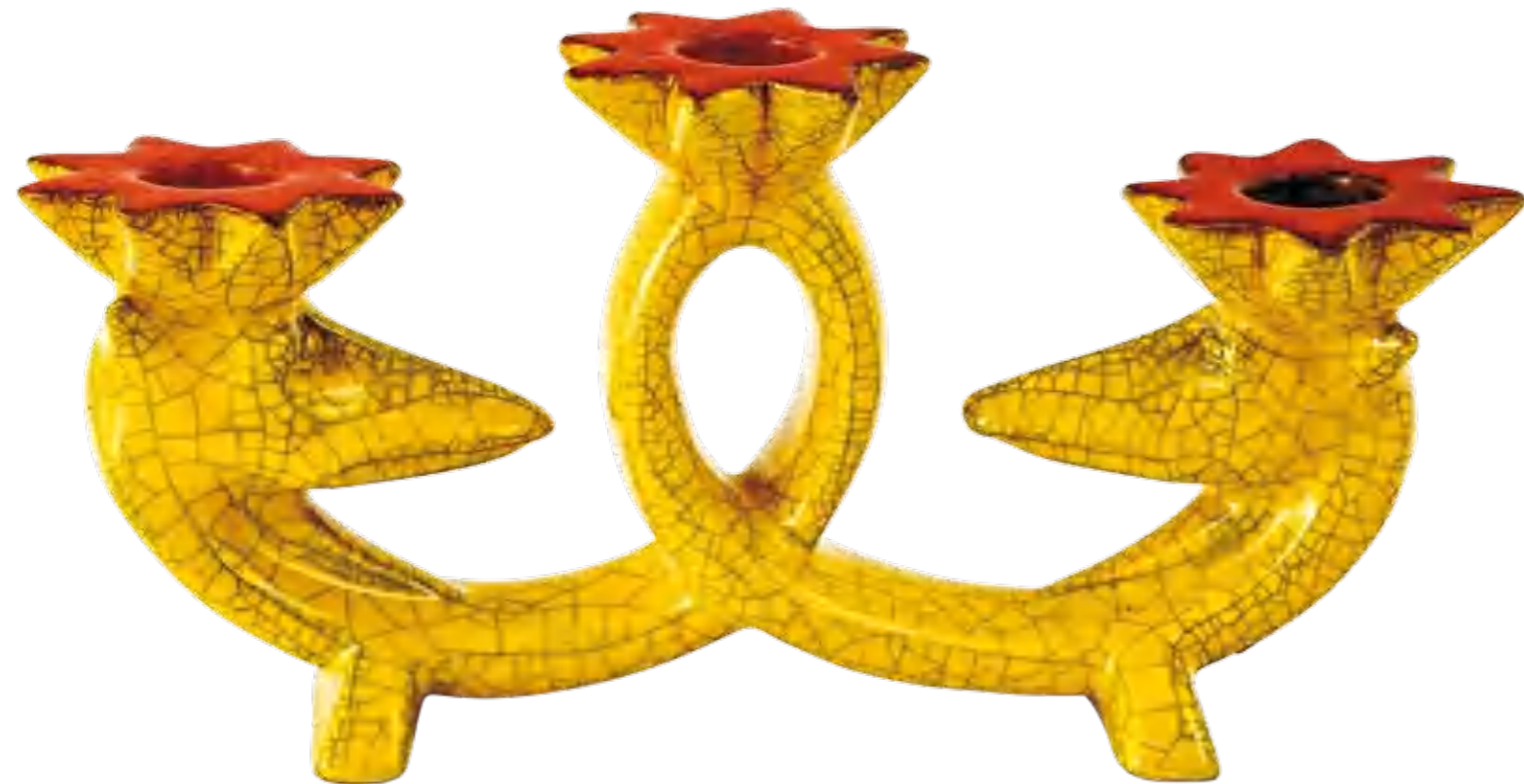
GALLAS NÁNDOR (1893-1949)

Női akt | *Female Nude, 1934*

Bronz | Bronze, Magasság | Height: 73 cm
Jelezve a talapzaton | Signed on the pedestal: Gallasz 1934
Posztumusz öntés | Posthumous casting

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

59 tétel

Gyertyatartó, állatfejekkel, Gorka Géza, Nógrádverőce, 1933-1935 | Candlestick with Animal heads, Géza Gorka, Nógrádverőce, 1933-1935

FORMATERV | DESIGN BY: GORKA GÉZA

Cserép, formába préselt, mintázott. Narancssárga és citromsárga, repesztett Bidtel mázas festéssel.

Magasság | Height: 11 cm, szélesség | width: 23,5 cm

Jelzés: háromszögletű matrica, lekopott szövegezéssel | Signed with triangulate sticker with faded caption

Kezdő ár | Starting price: 200 000 Ft / 571 EUR

Becsérték: 300 000 – 400 000 Ft

Estimate: 857 – 1 143 EUR

PÁRDARABJA ELTÉRŐ FESTÉSEL REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED WITH DIFFERENT PAINT:

| Szabó Lilla: GORKA – Gorka Géza életműve Chovanecz Balázs gyűjteményében. Szerk.: Rieder Gábor, Kieselbach, 2020, 183. oldal, 144. ábra

60 tétel

Váza, hattyúval, Gorka Géza, Nógrádverőce, 1932-1935 | Vase with Swan, Géza Gorka, Nógrádverőce, 1932-1935

FORMATERV | DESIGN BY: GORKA GÉZA

Cserép, formába préselt, mintázott, almazöld, repesztett Bidtel mázas festéssel.

Magasság | Height: 22 cm, szélesség | width: 11 cm

Jelzés: masszába karcolt G NV háromszög Gorka | Signed with incised G NV triangle Gorka

Kezdő ár | Starting price: 160 000 Ft / 457 EUR

Becsérték: 300 000 – 400 000 Ft

Estimate: 857 – 1 143 EUR

PÁRDARABJA ELTÉRŐ FESTÉSEL REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED WITH DIFFERENT PAINT:

| Szabó Lilla: GORKA – Gorka Géza életműve Chovanecz Balázs gyűjteményében. Szerk.: Rieder Gábor, Kieselbach, 2020, 238. oldal, 244. és 245. ábrák

67 | 61
aukción | tétel

ABA-NOVÁK VILMOS (1894-1941)

Fésülködés | *Combing her Hair*, 1925

Olaj, vászon | Oil on canvas, 33,5 x 45,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: 25 Aba-Novák
Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse: 1925

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 11 429 EUR
Becsérték: 6 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 17 143 – 28 571 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| egykor Kenyeres Mihály tulajdonában

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Molnos Péter: Aba-Novák. Budapest, Népszabadság Könyvek, 2006, kat. 45

ABA-NOVÁK 21

BR

THE ARTS
Los Angeles Times

Artist Sits Amid War Horror Painting Poses and Peasants

By Arthur Miller
[CUTTER from the column of the artist in Berlin...]

Brush Strokes

RODOLPH JACOB: "The Artist's House" is a drawing... [text continues]

Roman sculpture relief that was stolen from an Italian museum but recovered.

One group out against thefts

By Lisa Salas-Cohen
Antiques
Constante Lowenthal hopes that members of... [text continues]

the art world to take their... [text continues]

A book that reviews a year in photojournalism

By Gary Hartman
Journalists with cameras work every day on the front lines... [text continues]

"Loisaida," a New York street-scene series, which won the Canon Essay Award.

Miss Bliss says adieu

ITS and THEIR WORK

San Xavier at Tucson

MUSIC

In the

Oakland
San Francisco
Los Angeles
San Diego

New York
Pittsburgh
Philadelphia

Phoenix

Texas

BERKELEY
BERKELEY ART MUSEUM.
2270 Shattuck Avenue, 2 to 9
week days, 2 to 6 Sundays.
Through November 31, oils by
Bela Kadar, art objects costing
\$1000-15000.
ART MUSEUM

Kadar Works Are At Art Museum
The artist's work... [text continues]

BACK TO SCHOOL
with money
Money looking equipment... [text continues]

THE ARTS
Los Angeles Times
ART SUPPLIES
ART STORE
ART SUPPLIES

Avant Garde
Fleming's Hungarian show captures an era of change
WORK IN PROGRESS: Bela Kadar, painting... [text continues]

ART
Foreign Parisians
Water Colors, Prints and Drawings
Of Seven Cosmopolitan Talents
By Alexander Fried
All the pictures in the... [text continues]

Because father's
[text continues]

WHAT'S NEW
[text continues]

Gallery and Studio
[text continues]

- KÁDÁR BÉLA**
- Arizona Republic Sun - 1962
 - Brooklyn Times Union - 1928
 - Oakland Tribune Sun - 1929
 - Pittsburgh Post Gazette - 1931
 - The Brooklyn Citizen Sun - 1928
 - The Burlington Free Press - 1988
 - The Cincinnati Enquirer - 1931
 - The Philadelphia Inquire Sun - 1930 - 1987
 - The San Francisco Examiner Sun - 1959
 - New York Herald Sun - 1921

1. Manhattan Skyline, 1930

2. Közlekedési rendőr New Yorkban, 1920-as évek

3. New York, 1920-as évek

„Engem Herwarth Walden fedezett fel 1922-ben. Azelőtt nem voltam ismert művész és neki köszönhetem, hogy a kiállításom óta számon tartanak” – nyilatkozta egy későbbi interjúban Kádár Béla.¹

Az 1920-as években Kádár már sikeres és elismert festő volt Németországban, és rendszeresen szerepelt a legendás berlini Der Sturm Galéria tárlatain. Katherine S. Dreier, a New York-i Société Anyonome elnöke 1926-ban látogatott

Berlinbe, hogy anyagot gyűjtsön egy tervezett kiállításához a Brooklyn Múzeumba, melynek célja a nemzetközi modern festészet bemutatása volt. A Sturmban választotta ki többek közt Kádár alkotásait is. Az 1926-os brooklyn-i kiállításson figyelt fel Kádár képire a múzeum igazgatója, aki egy másik lehetőséget ajánlott Kádárnak: meghívta, hogy legújabb műveivel részt vegyen a – fentebb már említett – kollektív tárlaton 1928-ban. A bemutatón Kádár személyesen

vett részt, majd kinti barátainak is köszönhetően, egy teljes évet töltött Amerikában.

Kádár még Budapesten ismerkedett meg és kötött életre szóló barátságot a világhírű csellós, Deák Istvánnal és családjával.² Kádár maga is rajongott a zenéért, kiválóan játszott zongorán, gyerekeit pedig komoly zenei képzésben részesítette. Szünetében végigkíséri az életművet, képein gyakran láthatunk koncertező muzsiku-

sokat és különféle hangszereket, leggyakrabban hegedűt, nagybőgőt vagy éppen csellót.

Deák István professzionális menedzseri tevékenységet látott el, és sokat dolgozott azért, hogy Kádár nevét ismertté tegye Amerikában, kiállításokat, bemutatókat szervezett a számára azután is, hogy a művész hazatért Budapestre. Ebben nagy segítségükre volt az ismert kritikus, kurátor és művészeti író, Christian Brinton

(1870-1942), aki Kádár philadelphiai katalógusának bevezetőjét írta, és aki maga is több képet vásárolt tőle. Brinton művészetelméleti tevékenysége mellett komoly gyűjtő is volt, érdeklődése középpontjában az orosz avantgárd és a kubizmus állt. A húszas években kiállítást rendezett többek közt Natalia Goncsarovának és Mihail Larionovnak. Kifinomult kvalitásérzékeny, karizmája, elkötelezett szenvedélye, mellyel fáradhatatlanul kutatta és kereste a progresszív

festőket, majd felkarolta őket és egyengette útjukat, a korabeli amerikai művészettörténet legendás, megkerülhetetlen figurájává tették. Hagyatékát – köztük számos kiváló Kádár festménnyel – a Philadelphia Museum of Art őrzi.

Brinton sokat dolgozott együtt Dreierrel a Sociéte Anonyme kiállításainak és programjainak szervezése során, és nemcsak a Sturmban látta Kádár képeit, de 1925-ben személyesen

2. Deák István portréja egy amerikai újságban, 1930 körül

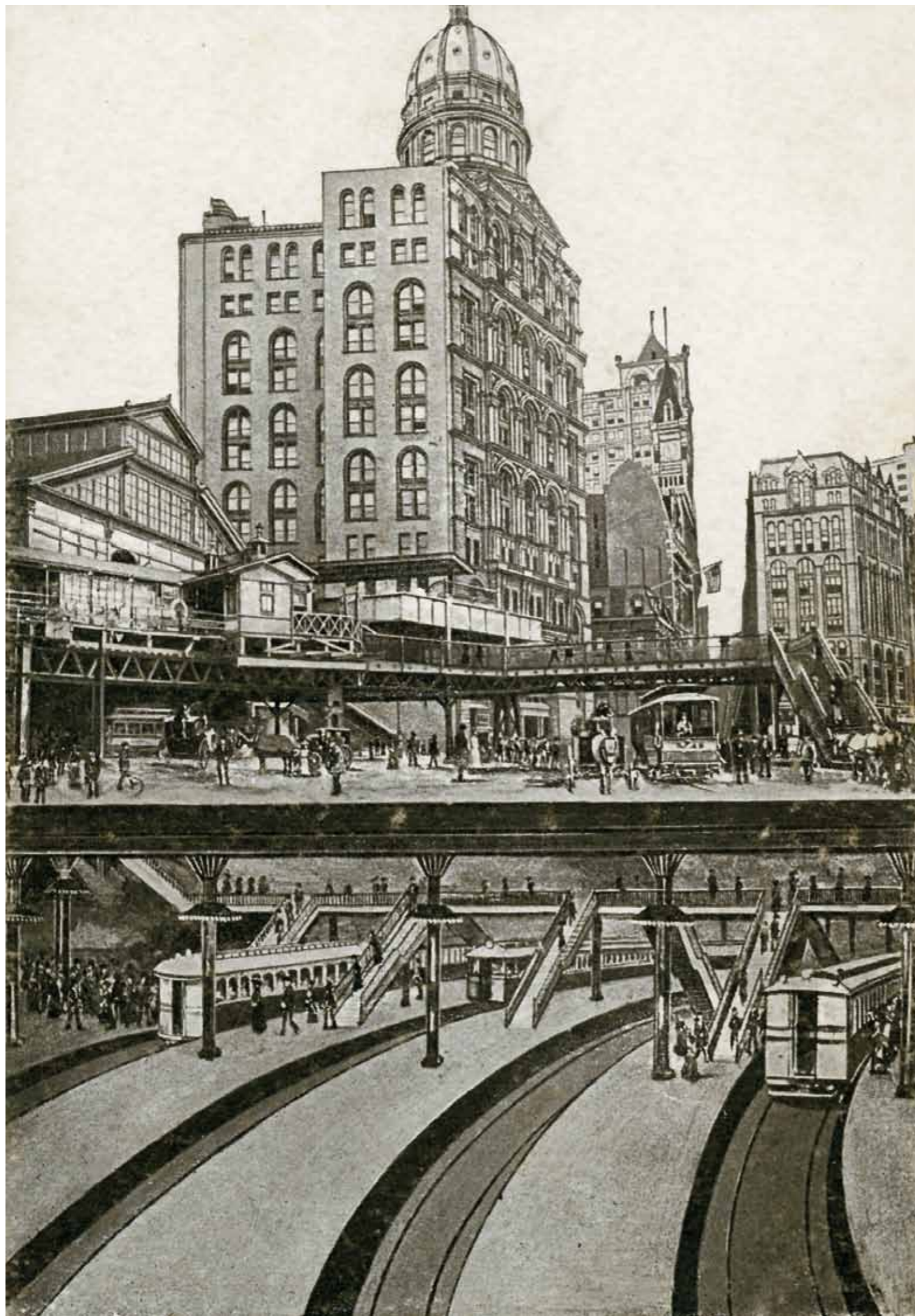

5. Mark Rothko: Metrőbejárat, 1938

6. Fernand Léger: Városban, 1919

7. Tájékoztató a közlekedési lámpák működéséről, 1920-as évek

8. Kádár Béla: Forgalmirányító New Yorkban, 1929, részlet a 62. tételből

látogatott el Budapestre, hogy megismerkedjen Kádárral, akit Chagall és Campendonk mellett a Dorfbild (falusi életkép) legnagyobb mesterei között tartott számon.

Brinton irigylésre méltó kapcsolati tőkével rendelkezett, és ismeretségi köre igencsak szerteágazó volt. És itt össze is érnek a szálak: Dreier mellett szoros kapcsolat fűzte Deák Istvánhoz is. Több tucat kiállítást rendeztek Kádárnak Amerika különböző részein, a tárlatokhoz kapcsolódó tanulmányokat pedig rendszerint Brinton írta. Brinton és a Deák család számos képet vásároltak, illetve kaptak ajándékba is a művésztől, és minden bizonnyal közvetítettek is kinti barátaik részére Kádár képeket.

Scheiber Hugóval ellentétben, akit megigézett a nyüzsgő metropolisz és sokat festett Berlinben, Kádár inkább Budapesten alkotott és otthoni műterméből vitte ki a képeit a Sturmba. Feltehetően New Yorkban sem cselekedett másképp, ám nemrégiben két izgalmas darab került elő a tengerentúlról, melyek egykor a Deák gyűjteménybe tartoztak, és szerepeltek is a San Diego-i kiállításon 1962-ben, melyet a hátoldalon lévő raglapok is tanúsítanak.³

A húszas években, még az automata közlekedési lámpák megjelenése előtt, a rendőröknek kellett kezelnie a forgalom irányításához szükséges lámpákat. Kádár képén a rendőr éppen úgy állítja be a lámpát, hogy a gyalogosan közlekedők kaphassanak elsőbbséget az autókkal és a lovaskocsikkal közlekedőkkel szemben – éppen úgy, ahogyan egy korabeli rendőrségi tájékoztató is ismerteti a lámpák megfelelő használatát és jelzéseit. Háta mögött pedig a jellegzetes manhattani felhőkarcolók magasodnak.

A másik képen egy nyüzsgő New York-i metróállomás látható. A Roaring Twenties, vagyis a dübörgő húszas évek alatt New York fejlődése jelentősen felgyorsult. Lakosság száma már bőven 5 millió fő fölé volt, új lakónegyedek és hatalmas felhőkarcolók épültek. A közösségi közlekedés modernizálása is elengedhetetlen volt az egyre növekvő népesség számára, így újabb és újabb metróvonalak épültek.

A most aukcióra kerülő két alkotás egészen kivételes, szinte unikális az életműben, emléket állítva Kádár Amerika-élményének, a manhattani felhőkarcolóknak, a nyüzsgő metropolisznak és a sodró emberáradatnak.

KELEN ANNA

1 Gergely Mariann: Melankolikus utazás. Kádár Béla. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2002. 48-49.
 2 Bővebben ld: Kádár Béla - Válogatás egy amerikai magángyűjteményből. Deák István és Deák Imre. Szerk.: Gergely Mariann. Budapest, Virág Judit Galéria, 2012
 3 Kiállítva: Paintings and drawings by Bela Kadar. The Fine Arts Gallery of San Diego, San Diego, 1962. január 4 – 28., katalógus: 62 és 67 (Subway, 1929 és Traffic Cop, 1929 címen)

← 8. A Brooklyn Bridge-i metrómegálló, New York. Illusztráció, 1920

67 | 62
aukción | tétel

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Forgalomirányító New Yorkban | *New York Traffic Controller, 1929*

Akvarell, papírolemez | Aquarelle on paperboard, 30,5 x 23 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: BK

Kezdő ár | Starting price: 8 000 000 Ft / 22 857 EUR
Becsérték: 16 000 000 – 20 000 000 Ft
Estimate: 45 714 – 57 143 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| korábban Deák István gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Paintings and drawings by Bela Kadar. The Fine Art Gallery of San Diego, San Diego, 1962. január 4-28., 1962. katalógus: 67 (*Traffic cop*)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Kelen Anna: Rejtélyes akvarellek és más Kádár Béla-művek Amerikában. Artmagazin, 2021/3. szám, 48. oldal

67 | 63
aukción | tétel

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

New York-i metróállomás | *New York Subway Station, 1929*

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 30,5 x 23,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: KB
Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse: Subway, 1929

Kezdő ár | Starting price: 8 000 000 Ft / 22 857 EUR
Becsérték: 16 000 000 – 20 000 000 Ft
Estimate: 45 714 – 57 143 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| korábban Deák István gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Paintings and drawings by Bela Kadar. The Fine Art Gallery of San Diego, San Diego, 1962. január 4-28., 1962. katalógus: 62. (*Subway*)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Kelen Anna: Rejtélyes akvarellek és más Kádár Béla-művek Amerikában. Artmagazin, 2021/3. szám, 48. oldal

64 tétel

MÉSZÖLY GÉZA (1844-1887)

Falusi udvar | *Rural Backyard*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 24 x 30,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: MG.

Kezdő ár | Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

65 tétel

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852-1919)

Beckő vára | *Castle of Beckov*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 24 x 34,4 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Mednyánszky
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Beckő vár udvarán...
Hagyatéki pecsét | Legacy stamp

Kezdő ár | Starting price: 3 000 000 Ft / 8 571 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

66 tétel

MÓRICZ MARGIT (1912-1984)

Oázis, 1930-as évek | *Oasis, 1930s*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 50 x 64 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 500 000 Ft / 1 429 EUR
Becsérték: 700 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 000 – 2 857 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- Móricz Margit és Ispánki József kiállítása.
Múterem, Kossuth Lajos utca 12., Budapest, 1936. január
- Móricz Margit kiállítása. Kaposvár, 1936. március

67 tétel

TORNAI GYULA (1851-1928)

Áhítat | *Devotion*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 90 x 78,5 cm
Jelezve jobbra középen | Signed right in the middle: Tornai Gy.

Kezdő ár | Starting price: 1 500 000 Ft / 4 286 EUR
Becsérték: 2 500 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 7 143 – 11 429 EUR

67 | 68
aukción | tétel

KOSZTA JÓZSEF (1861-1949)

Szentesi tanya napsütésben, 1920 után | *Sunlit Farm in Szentes, after 1920*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 50,5 x 61,5 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Koszta J.

Kezdő ár | Starting price: 4 600 000 Ft / 13 143 EUR

Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft

Estimate: 17 143 – 22 857 EUR

KOSZTA J.

69 tétel

SIKUTA GUSZTÁV (1919-1985)

Tulipán | Tulip

Olaj, fa | Oil on wood, 60 x 80,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Síkuta

Kezdő ár | Starting price: 420 000 Ft / 1 200 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

70 tétel

FRANK FRIGYES (1890-1976)

Pompon és Cinea | Pompon and Zinnia

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60 x 50 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Frank Frigyes
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Frank Frigyes Pompon és Cinea

Kezdő ár | Starting price: 280 000 Ft / 800 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

| 71
| tétel

KÖVESHÁZI KALMÁR ELZA (1876-1956)

Táncos | *Dancer*

Bronz, márvány talapzaton | Bronze on marble pedestal,
Magasság | Height: 32 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

PÁRDARABJA KIÁLLÍTVÁ | PENDANT EXHIBITED:
| Kővesházi Kalmár Elza (1876-1956) emlékkiállítás.
István Király Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria,
Székesfehérvár, 1988, 43. tétel (*Táncoló fiú*)

PÁRDARABJA REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED:
| Magyar Iparművészet 14. évf. 4. sz. (1911), 133. oldal (*Táncos* címmel)
| Ybl Ervin: Kővesházi Kalmár Elza művészete.
In: Magyar Művészet 1936, 366. oldal (*Vallásos tánc*, 1907 címmel)

| 72
| tétel

CSÚCS FERENC (1905-1999)

Fuvolázó | *Playing the Flute*

Öntött, patinázott bronz, márvány talapzaton | Casted, patinated bronze on marble base,
Magasság | Height: 40 cm
Jelezve lent | Signed below: Csúcs

Kezdő ár | Starting price: 460 000 Ft / 1 314 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 200 000 Ft
Estimate: 2 286 – 3 429 EUR

PÁRDARABJA KIÁLLÍTVÁ | PENDANT EXHIBITED:
| „8 festő, 8 szobrász” Ötödik Kiállítása. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület,
Budapest, 1944. január 9 – 23., 124. tétel (*Fuvolázó* címmel)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Gerendás Ferenc: Bemutatjuk a kerület képzőművészeit.
In: Ikarus 1965. március 24., 5.

67 | 73
aukción | tétel

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

San Remo, 1937

Olaj, vászon | Oil on canvas, 90,5 x 87,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Vaszary J.

Kezdő ár | Starting price: 50 000 000 Ft | 142 857 EUR
Becsérték: 90 000 000 – 130 000 000 Ft
Estimate: 257 143 – 371 429 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

korábban Hazai Ödön gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

Vaszary magángyűjteményekben. Virág Judit Galéria, Budapest, 2015. március 28.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

A magyar festészet rejtőzködő csodái II.
Mű-Terem Galéria, Budapest, 2005. szeptember 10. – október 9., 168-169. oldal
Vaszary János (1867-1939) gyűjteményes kiállítása.
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2007. október 18. - 2008. február 10., katalógus: 199.

1. *San Remo látképe*

2. *Madonna Della Costa szentély San Remoban*

3. *Kikötő San Remoban, az 1930-as években*

4. *San Remo, Casino Municipal*

Vaszary J.

A VASZARY-KÉRDÉS

Ha Vaszary János nem Magyarországon, hanem például Párizsban élt volna, akkor ma a modern művészet legnagyobbjai között emlegetnénk a nevét. Nagyformátumú, ízig-vérig festői alkátának szűk volt itthon a tér, váratlan stílusfordulatait nem tudta kellőképpen lereagálni a hazai kritika, tökélyre fejlesztett festői nyelvé, annak megannyi dialektusával virtuozitásként, üres dekoratívizmusként vagy éppen intellektuális ridegségként aposztrofálták. Pedig Vaszary minden egyes korszakában a tökéletességben kifejeződő teljességre törekedett, ezt mutatja egyébként életművének egésze is, ha egyetlen szerves egységnek tekintjük azt. Jól emlékszem, hogy amikor 1980-ban először láttam egy nagyobb Vaszary-kiállítást Kaposváron, alig tudtam elhinni, hogy a realista, szecessziós, expresszionista és art-decos művek szerzője egyazon személy. Mintha több festő, több nagyon jó festő bújt volna meg egyetlen név

alatt. Hosszú időbe telt, mire megérteni véltem törekvéseit; ma úgy látom, a figurativitásból akarta elérni az absztrakciót. Vaszary kapcsán, mint neki különösen fontos festőt, Picassot emlegeti a szakirodalom, én azonban sokkal inkább Matisse festészetéhez látom hasonlónak életművét. Nem véletlen, hogy mindkettejükkel szemben egyfajta „befogadói hiátus”, egyfajta távolságtartás érzékelhető a műértő közönség részéről. Ugyanakkor Vaszarynak mindig voltak lelkes hívei, kollégák, tanítványok és nem utolsósorban műgyűjtők. Utóbbiak közül Révész István és Keleti Andor gyűjteménye volt a legismertebb, de jelentős számú és fajsúlyos művek voltak Hazai Ödön birtokában is. Sokatmondó adat, hogy a Magyar Nemzeti Galériában rendezett 1961-es nagy Vaszary-émlékiállítás, amely a mester halála után először vetett számot az életművel, Hazai Ödön gyűjteményéből tíz képet állítottak ki.

A FEHÉR KÉPEK KORSZAKA

1925-ben Vaszary hosszabb időt töltött Párizsban, a múzeumokat látogatta, a Louvre termeit járta be újra és újra, miközben nem kevésbé nyugözte le a modern nagyváros színes, mozgalmassága, a modern művészetet bemutató galériák végtelen sora. *„Vaszaryt érdekelte az az új Párizs, érintkezési pontokat keresett az eligazodáshoz”* – írja Gergely Mariann. A műkereskedők kínálatából Foujita, Van Dongen és Utrillo munkáit emelte ki, bár némi iróniával azt is megjegyezte, hogy *„tehetségük mellett nem utolsó életművészek”*. Az École de Paris festői-

től kapta a bátorítást festői nyelvezete radikális megújításához, melynek során az addig használt sötét alapot fehérre cserélte, és erre vitte fel a tiszta színekből építkező látványt. A párizsi inspirációhoz járult a következő években egy másik, attól nagyon eltérő, mely nem kevésbé termékeny hatással volt Vaszary festészetére. Ez pedig nem más, mint az 1926-tól évenként ismétlődő itáliai nyarak gazdag élményvilága, az a mediterrán tér-, szín- és fény-élmény, amely az érzékelés közvetlenségével kapcsolta össze a modern életformát az antik szépségeszménnyel.

ITÁLIA

Az olaszországi utazások helyszíneit szinte naplószerű pontossággal örökítették meg a festő vázlatfüzetei. Járt Firenzében, Assisiben, Piranóban, Riminiben, Alassioban, és utolsó itáliai nyarán, 1937-ben San Remóban. A vázlatokból aztán télen, a műteremben keletkeztek a tengerpartot, a műemlékeket, a lobogó életet vagy éppen a csendet felidéző képek. A látott valóság mozzanataiból egy új esztétikai dimenzió valósága bontakozott ki. Ahogy Ernst Cassirer írta a perspektíva szimbolikus tartalmáról folytatott vita során, az 1920-as évek

elején: *„A világ művészi felfogásában és megalkotásában a motívumok eme küzdelme és vitája helyébe egy tiszta egyensúly lép. Ebben a tiszta egyensúlyban áll az esztétikai tudat élete. A művészi szemlélet nem pillant túl a képen keresztül valami másra, ami benne kifejeződik és megjelenítődik, hanem elmélyül magának a képnek a tiszta formájában és ki is tart ennél.”*

A kép önmagában érvényes, egy olyan teljesség hordozója, amelyből nem lehet elvenni és amelyhez nem lehet hozzátenni.

SAN REMO

A Ligur tenger partján fekvő San Remo (mai írással Sanremo) egyike az olasz Riviéra gyöngyszemeinek. A régi város egy kúpos dombra épült, ez a La Pigna, melynek csúcsán messziről feltűnik a Madonna della Costa temploma. A domb alatt, a tengerparton modern épületek sorakoznak, a háttérben mélyzöld erdővel borítva az Alpok nyúlványai látszanak. Vaszary a tenger felől, a kikötő benyúló mólójáról készített vázlatok alapján éteri fényben lebegve festette meg a várost. Korábbi tengerparti képeivel összehasonlítva itt egy lírába hajló meditatív szemlélet váltja fel a pillanatképek életteli ragyogását, *„egy bizonyos légyság, bársonyosság veszi át az uralmat [...] egy alig észrevehető édesség az ed-*

digi – szinte erőteljes – vonalakat és színeket oly jótékony módon enyhíti, hogy szinte líra csendül ki belőlük” (Herman Lipót).

A színek oly mértékben áttetszővé válnak, mintha üvegre festette volna a képet, szinte azt mondhatni, a színek helyét átveszi a fény. Az a remegő és mégis időtlen fény, amely bejárja a hasonló térbeli rendet követő régi kínai festményeket, ahol az egymás fölé rendelt regiszterekben a valóság újabb és újabb magasságai bontakoznak ki.

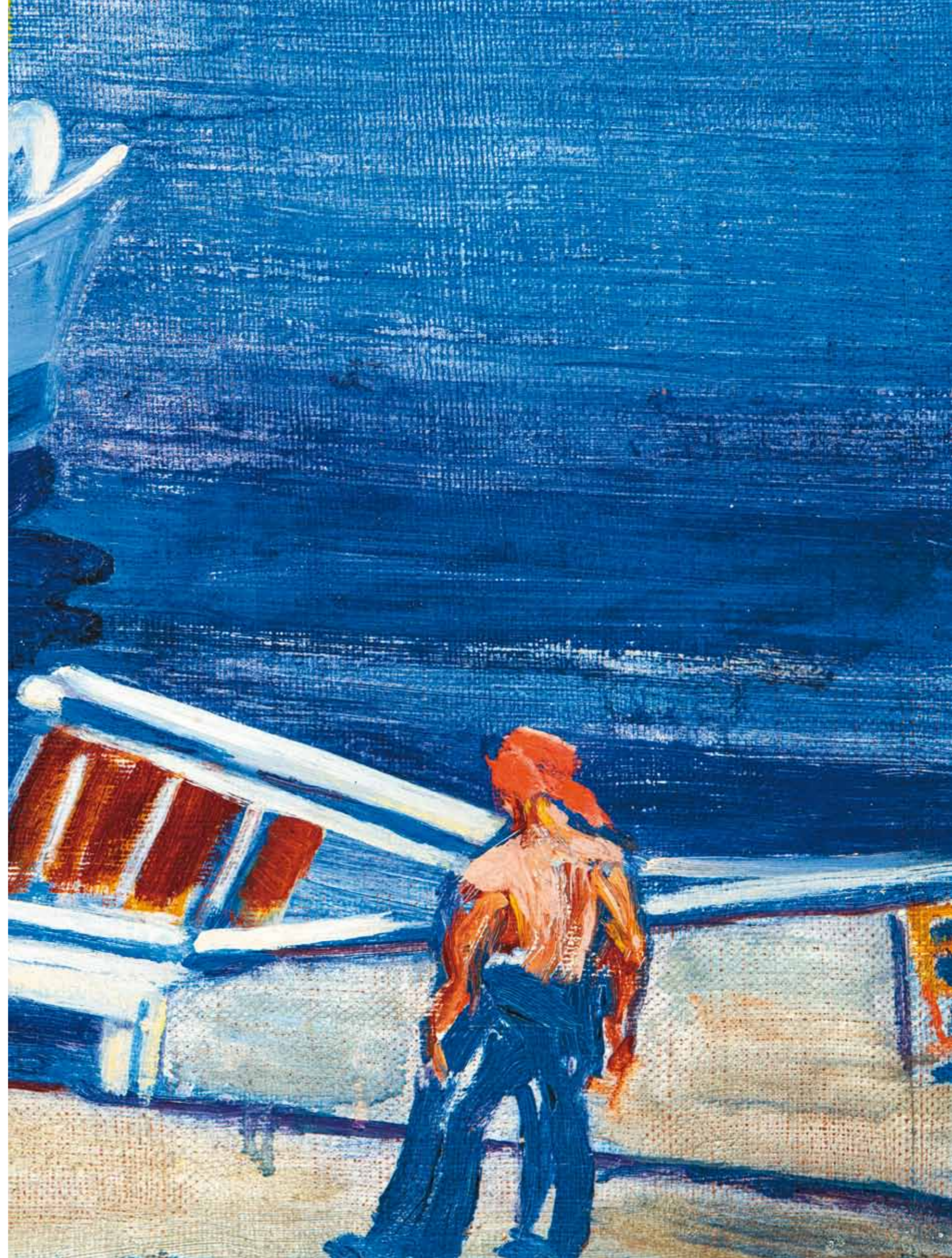
Bár váratlanul, élete teljében érte a halál, ez a kép, Vaszary egyik utolsó itáliai látomása búcsú mindattól, amit szeretett, attól, amit féltő gondaldal hagyott az utókorra.

BOROS JUDIT

5. Vaszary János: San Remo-i orosz templom, 1937
Magyar Nemzeti Galéria

6. Vaszary János: San Remo, 1927
Magántulajdon

74 tétel

JÁRITZ JÓZSA (1893-1986)

Nő gyermekkel | *Woman with Child*

Olaj, karton | Oil on cardboard, 26,5 x 32,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Jávitz

Kezdő ár | Starting price: 320 000 Ft / 914 EUR
Becsérték: 440 000 – 640 000 Ft
Estimate: 1 257 – 1 829 EUR

75 tétel

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Keleti jelenet, 1920-as évek | *Oriental Scene, 1920s*

Akvarell, tus, papír | Aquarelle, ink on paper, 32 x 48,5 cm
Jelzés nélkül | Not signed

A kép a Magyar Nemzeti Galéria grafikai gyűjteményéből
műtárgycsere során került magántulajdonba. Leltári száma 8472 volt.

Kezdő ár | Starting price: 1 100 000 Ft / 3 143 EUR
Becsérték: 1 500 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 4 286 – 5 714 EUR

76
tétel

GADÁNYI JENŐ (1896-1960)

Kalapos önarckép | Self-portrait with Hat, 1923

Olaj, vászon | Oil on canvas, 39 x 31,5 cm

Jelezve balra fent | Signed above left: Gadányi 923

Jelezve vakrámán | Signed on the stretcher: Gadányi Jenő Önarckép

Kezdő ár | Starting price: 300 000 Ft / 857 EUR

Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft

Estimate: 1 429 – 2 000 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:

| BÁV 60. aukció, 1983 május, 72. tétel (*Önarckép* címmel)

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| A Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán. Budapest, 1923. március 20.

77
tétel

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Vagabond

Gouache, papír | Gouache on paper, 60 x 46,5 cm

Jelezve középen lent | Signed bottom center: Scheiber H

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

BERNÁTH AURÉL (1895–1982)

Kopasz hegyek, Pöstyén, 1928. június | *Bald Mountains, Piešťany, June 1928*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 72 x 100,5 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: BA

Kezdő ár | Starting price: 3 000 000 Ft / 10 857 EUR

Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft

Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

ÉLETMŰ-KATALÓGUS SZÁM | OEUVRE-CATALOGUE NUMBER: 1928/17.

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| Bernáth Elvira (Kaposvár, Szigetvár),
majd Bernáth Mária (Budapest) tulajdonában

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Csoporthelyezés XCIX/a. Budapest, Ernst Múzeum, 1928. szeptember, (kat. 142. *Kopasz hegyek*)

| Bernáth Aurél festőművész kiállítása, Pécs, Nőegylet, 1928. december 8–20.
(kat. 8. *Kopasz hegyek*, pasztell)

1. *Napóleon-fürdő, 1958*
Fotó: Fortepan

2. *Pöstyén, Vág folyó. Archiv levelezőlap.*
Fotó: Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum

3. *A Napóleon-fürdő előtti park Pöstyénben, 1958*
Fotó: Fortepan

Bernáth Aurél 1926-ban fordult meg először a mai Szlovákia területén fekvő Pöstyénben. Nem sokkal korábban vette feleségül Pártos Alicé-t, a frissen végzett reumatológust, akinek itt kínáltak szakmai előmenetelt is biztosító állást. A házaspár ettől kezdve az év jelentős részét Pöstyénben töltötte. Az intézmény vezetősége a szanatórium épületében külön szobát ajánlott fel Bernáth számára, a nyugodt alkotómunka biztosításához. A következő bő tíz évben a művész számára kiadhatatlan forrásul szolgált a Pöstyén környéki táj változatossága és szépsége.

A Bernáth-hagyatékából előkerült *Kopasz hegyek* című alkotás is Pöstyénben, 1928 júniusában született. Bernáth ekkor az egész nyarat itt töltötte, és gőzerővel készült addigi legnagyobb budapesti bemutatkozására. A művész hírnevét megalapozó tárlat 1928 szeptemberében nyílt meg a Nagymező utcai Ernst Múzeumban. A képek hatalmas sikere miatt a kiállítóhely, az addigi megszokott gyakorlattól eltérően, Bernáth műveinek kiállítását a következő csoportos bemutató idejére is meghosszabbította. Az Ernst Múzeum történetében

példa nélküli volt, hogy egy művész kollekciója folytatólagosan két, egymást követő csoportos kiállításon is bemutatásra került. Ennek elsőrendű oka a váratlan és kivételes siker volt. Bernáth még ugyanez év decemberében Pécsen is bemutatta kollekcióját, mely tovább erősítette a hazai művészeti életben frissen szerzett hírnevét és ismertségét.

A futótűzként terjedő siker a sajtót is lépésre sarkallta, így az Esti Kurir már 1928 novemberében interjút készített a festővel, melyben a következők olvashatók: „Az Ernst

Múzeum idej kiállításain olyan magyar festő neve tűnt fel, akiről eddig nemigen hallott a közönség: Bernáth Aurél. Annál meglepőbb volt, hogy – a kritika és a művelt publikum szinte egybehangzó nézete szerint – Bernáth Aurél nemcsak eredeti és izmos tehetség, de teljesen kiforrott művész is. A tárlatokra járó magyar közönségnek nem volt módjában végignéznie ennek a festőnek a fejlődését a fiatalkori próbálkozásoktól a mostani érettségig, ami még frappánsabbá, még szuggesztívebbé tette művészetének hatását” – [majd a művész ugyanitt így vallott elmúlt két évének művé-

szí törekvéseiről]: „...megváltozott a fölfogásom. A dolgok nagy összességének megfestése helyett, egyes témáknak, a világ egyes részleteinek kifejezésére törekszem. Megszűkítettem a képek tárgykörét, ami a közvetlen indulatok megnyilvánulását sokkal inkább lehetővé teszi, mint a nagyon is tág horizontú absztrakciót. Én mostani képeimben arra törekszem, hogy ezeken a szűk horizontokon belül, ezek ellenére és ezek által nyissam meg a látásnak ugyanolyan tág perspektíváját, mint a nagy absztrakciókat ábrázoló képek. Az egyes tárgyakat, az egyes tájakat akarom annyira mélyen megfog-

ni, – ezeknek akarom leglényegesebb motívumait úgy kiragadni, – hogy túlőjenek, túlmutassanak önmagukon.”

S hogy ez mennyire sikeres programnak bizonyult, mi sem bizonyítja fényesebben, mint Bernáth művészetének lassan száz éve történelmi sikere. Többek között a most előbukkant *Kopasz hegyekkel* egyidőben született a budapesti Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében lévő, *Reggel* címet viselő Bernáth-főmű is, mely sarkalatos darabja az intézmény állandó kiállításának.

RUM ATTILA

79 tétel

TELEPY KÁROLY (1828-1906)

Tájkép várral | Landscape with Castle

Olaj, vászon | Oil on canvas, 21 x 26,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Telepy K.

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR
Becsérték: 500 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 429 – 2 286 EUR

80 tétel

RUDNAY GYULA (1878-1957)

Lakodalom | Nuptial

Olaj, vászon papírlémezen | Oil, canvas on paperboard, 46,5 x 59 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Rudnay

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 143 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:
| Báv 44. képaució, 1977. december
(298. tétel *Lakodalmi ebéd* címmel)

67 | 81
aukción | tétel

SCHUBERT ERNŐ (1903-1960)

Leány napraforgóval | *Girl with Sunflower, 1928-1932*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60,5 x 61,3 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 14 286 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Tamas Galeria, 1932

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:
| Emlékezés Schubert Ernőre (1903-1960).
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1978 (címlapon és 8. tétel)

1. Schubert Ernő: Önarckép

Schubert Ernő eredetileg Réti István növendéke volt a Képzőművészeti Főiskolán, majd 1926-ban átment Csók István osztályába. Akkoriban Csókhoz vagy Vaszaryhoz kerültek azok a diákok, akiknek nem felelt meg az intézmény konzervatív légköre, valamint az uralkodó stílus, a műcsarnoki akadémizmus korszerűtlensége. Csók és Vaszary képviselték a progresszív szellemet, felhívták a fiatalok figyelmét a nyugati, elsősorban francia művészeti jelenségekre, és segítettek nekik tájékozódni közöttük. Nem utolsósorban pedig, hagyták, hogy a tanítványok szabadon alkothassanak. Mindezt sokan nem nézték jó szemmel.

Csók osztályában találkozott és barátkozott össze Schubert Kepes Györggyel, Korniss Dezsővel és Trauner Sándorral – együtt egy saját művészeti program kidolgozásába kezdtek. A négy fiatal művészhez csatlakozott később Hegedűs Béla, Vajda Lajos és Veszelszky Béla. A festőket önálló művészetszemléletük és hasonló világnézetük kötötte össze. Eljártak a Mentor könyvesboltba, olvasták Kassák lapjait, valamint megismerkedtek az orosz avantgárral. Így merült fel, hogy a francia és orosz avantgárd művészet eredményeit szintetizálják a közép-európaiéval és saját tapasztalataikkal, élményeikkel. Tevékenységüket „konstruktív-

szürrealizmus”-nak nevezték el, amelyben ötvözték az elvont plasztikai képépítés gyakorlatát a szürrealista technikával. Művészi kísérleteik elsősorban a műtermük falain belül zajlottak, de 1928-tól lehetőségük volt több nyilvános bemutatkozásra is.

Az első ilyen Schubert és Trauner Mentorban rendezett szereplése volt, ezt követte a főiskolai növendékek munkáit bemutató műcsarnoki kiállítás,¹ majd 1928 decemberében a KUT tagjaival való tárlat, amelyről Kassák írt méltató szavakat frissen megjelenő folyóiratában.² Ezután kerültek Schuberték szorosabb kapcsolatba a

2. Egon Schiele: Napraforgók, 1908

Munka-körrel, részt vettek a szavalóestéken, vitakörökben, rajzokat készítettek Kassák lapjába. Azonban művészetükre nem volt igazi befolyással Kassák tevékenysége, sőt, a különbségek és feszültségek igen hamar jelentkeztek, amelynek viharos szakítás lett a vége. Az 1930. márciusi *Új Progresszív Művészek* című kiállítást, ahol a fiatalok (további művészekkel kiegészülve) immáron egységes csoportként tűntek fel, Kassák már nyilvánosan nem méltatta, a csoport tagjainak nagy része pedig fél év múlva már külföldön tartózkodott.³

Egyedül Schubert Ernő nem hagyta el az országot, ő maradt a Munka-körben. Első önálló kiállít-

tására 1932-ben került sor a Tamás Galériában, ahol addigi, konstruktív-szurrealista szellemben készült művei voltak láthatóak, köztük a mostani aukción feltűnő festményével. A *Leány napraforgóval* egyszerre lehetne csendélet-, interieur- és tájkép is, amelyet Schubert a különböző síkok összemontírozásával, valamint a fény-árnyék kontraszt játékaival és a színek ötletes használatával, elhelyezésével ér el. A háttérben egy udvarrészlet látható egyszerű geometrikus síkidomokra bontva, ahol az ég, valamint a házfal világosabb és sötétebb szürkéje megismétlődik a kép közép- és előterében, immáron konkrét árnyékként funkcionálva. Míg az udvar és a leg-

hátsó ház teteljének világossárgás színe, amely a szíkontraszt miatt a napfény hatását kelti, folytatódik a belső térben és a női alakon, utóbbinál már a bőr színét jelölve. A szűkszavú, puritán megformálást, építmenyes szerkesztést Schubert dekoratív vonalkezeléssel (váza, virág, női alak), a konkrét környezetre utaló motívumokkal párosítja (asztal, váza, kerítés).

Schubert a harmincas évek derekától egyre kevesebbet festett, és inkább textil-, bútortervezéssel és lakberendezéssel foglalkozott. 1948 és 1952 között az Iparművészeti Főiskola rektora, majd haláláig tanára volt.

FÖLDES LÉNA

¹ A kiállítás apropóján egy főiskolai tanár feljelentette őket, amely folytán „bizottság járta és vizsgálta végig Csók, Glatz, Vaszary osztályait, hogy igaz-e a vád, miszerint náluk még a festőmesterség alapjait sem lehet elsajátítani, mert ott a legdestruktívabb oktatás folyik” – írta az esetről Farkas Zoltán a Nyugatban. (ld. Farkas Zoltán: Visszafelé megyünk. In: *Nyugat* 1929/15.). A vizsgálat lezárultával Csókot és Vaszaryt eltávolították a katedrálról, a nem-végzetek közül pedig Hegedűs Béla és Vajda Lajos otthagyták a főiskolát.

² Kassák Lajos: A KUT fiataljai. In: *Munka* 1930/12., 382.

³ Kepes Berlinbe, Trauner, Korniss, Hegedűs és Vajda Párizsba mentek, míg Veszelcsky rövid időre Bécsbe, majd ugyancsak Berlinbe költözött.

82 tétel

MAROSÁN GYULA (1915-2003)

Galambdúc | *Dovecot*, 1934

Tempera, fa | Tempera on wood, 47,5 x 59 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Marosán Gyula Szolnok 934

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Marosán-Gyula 934 Szolnok

Kezdő ár | Starting price: 1 500 000 Ft / 4 286 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

83 tétel

FÉNYES ADOLF (1867-1945)

Napsütötte udvar | *Sunlit Courtyard*, 1903

Olaj, vászon | Oil on canvas, 56,5 x 63,5 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Fényes A 1903

Kezdő ár | Starting price: 900 000 Ft / 2 571 EUR

Becsérték: 1 200 000 – 1 800 000 Ft

Estimate: 3 429 – 5 143 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat 1903/1904. évi Téli Kiállításán.
Műcsarnok (Az udvaron címmel)

PERLROTT-CSABA VILMOS (1880-1955)

Kecskeméti Parkrészlet, 1910-es évek vége | *Park of Kecskemét, end of the 1910s*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 70 x 90 cm
Jelezve lent | Signed below: Perlrott Csaba V.

Kezdő ár | Starting price: 10 000 000 Ft / 28 571 EUR
Becsérték: 20 000 000 – 26 000 000 Ft
Estimate: 57 143 – 74 286 EUR

Perlrott Csaba

1. *Perlrott Csaba munka közben, 1920-as évek*

2. *André Derain: Erdőrészlet, 1908-1909 körül, Art Institute, Chicago*

Perlrott Csaba Vilmos már 1910-től jelen van a kecskeméti művésztelep életében. A Kada Elek polgármester által Nagybányáról „átcsábított” Iványi Grünwald Bélával az alföldi városba érkező fiatal festő rendszerint a tavaszi-nyári hónapokat töltötte a művésztelepen. Szemben a kolónia többi tagjával, megtartotta a nagybányai időszakára is jellemző gyakorlatát, és az év fennmaradó részét utazással, tanulmányutakkal, valamint betegsége miatt gyógykeze-

lésekkel külföldön töltötte. A kecskeméti periódusában készült alkotásai így folyamatosan magukba olvasztották külföldi tapasztalatait is csakúgy, mint a város sajátos légkörének hatását. Furcsa módon Gauguin és Cézanne poszt-impresszionizmusát, valamint a nagybányai tájkép-hagyományát épp itt, Kecskeméten sikerült ötvöznie, majd kiérlelnie. Persze a kezdetben „neős” festészete az alföldi városban sem aratott osztatlan sikert, annak ellenére, hogy

ekkor már a haladó szemléletű művészetkritika sokszor, sokféleképpen méltatta festészetének erőit. A szintén Kecskeméten dolgozó, lényegesen konzervatívabb modort képviselő Hermann Lipót ezt jegyzi fel róla naplójába:

„... Jánoskyn és Faluson kívül Perlrott és Bornemiszsa vannak itt, mint festők. Utóbbi kettő a legfiatalabb ultramodernek közé tartoznak, s bár nem táltum nélküliek, borzasztóan beképzelték, de idővel megszokhatók...” (1910. szept. 14.)

3. Perlrótt-Csaba Vilmos: Őszi utca Nagybányán, 1909 magántulajdon

4. Perlrótt-Csaba Vilmos: A kecskeméti művésztelep parkjában, 1911 körül magántulajdon

A művésztelep életét tarkító gyakori belső intrikák, viták ellenére mégis Perlrótt művészete mutatja a legmeggyőzőbb fejlődésképet a kolónia 1910 és 1914 közé eső időszakában. A művésztelep egyik vezető egyéniségeként megalkotta korai korszakának összegző főműveit, melyek között nemcsak műtermi csendéleteket, akttanulmányokat, de az alföldi városban készült veduta képeket is nagy számban találunk. Perlrótt figuráját lassan az egész város megismeri. A korabeli hírekben többször felbukkan alakja. „Jár be a város utcáiba festeni s nem zavartatja magát, ha a bugaci paraszt álmélkodva nézi a képét.” [...] „Csaba Vilmost ismerik a legtöbbben a városban. Ő képviseli

a telepen a legszélső forradalmiságot. Az ő képei és színei a legmeglepőbb újak, legnemlátottabb konstrukciók.” Perlrótt 1910 őszén utazhatott Spanyolországba, ahol nem a déli temperamentum és zománccfényű színek jelentettek számára újdonságot – azokat már amúgy is jól ismerte –, hanem El Greco stilizáló modora hatott rá elementáris erővel. Greco mintáit, s Cézanne tanácsait követve a természeti motívumok egyszerű geometrikus elemekre történő felbontása ekkor jelent meg festészetében. Fokozatosan épülnek be a képelemek stilizálásának különböző fogásai piktúrájába, amelynek összehatása egyre dinamikusabb és drámaibb. A *Kecskeméti*

parkrészt ennek a folyamatnak egy korai stádiumát tükrözi. A parkot övező sétány, az épület és a fák kontúrjainak vonalvezetése, valamint színeinek erőteljes dekorativitása még Nagybánya bányászházainak harsogóan üde, színes koloritját idézik. A *Kecskeméti parkrészt* Perlrótt korai *œuvre-jének* egyik legszebben kidolgozott példánya. Különösen közelről vizsgálva valódi vizuális csemegének számít, s artistikus felületi megoldásaival méltó reprezentánsa annak a vibrálóan izgalmas kornak, amikor Párizs hatására a fiatal magyar festők a legújabb művészeti áramlatokkal abszolút párhuzamban dolgozva, a francia művekkel egyenrangú, kvalitásos műveket hoztak létre.

KASZÁS GÁBOR

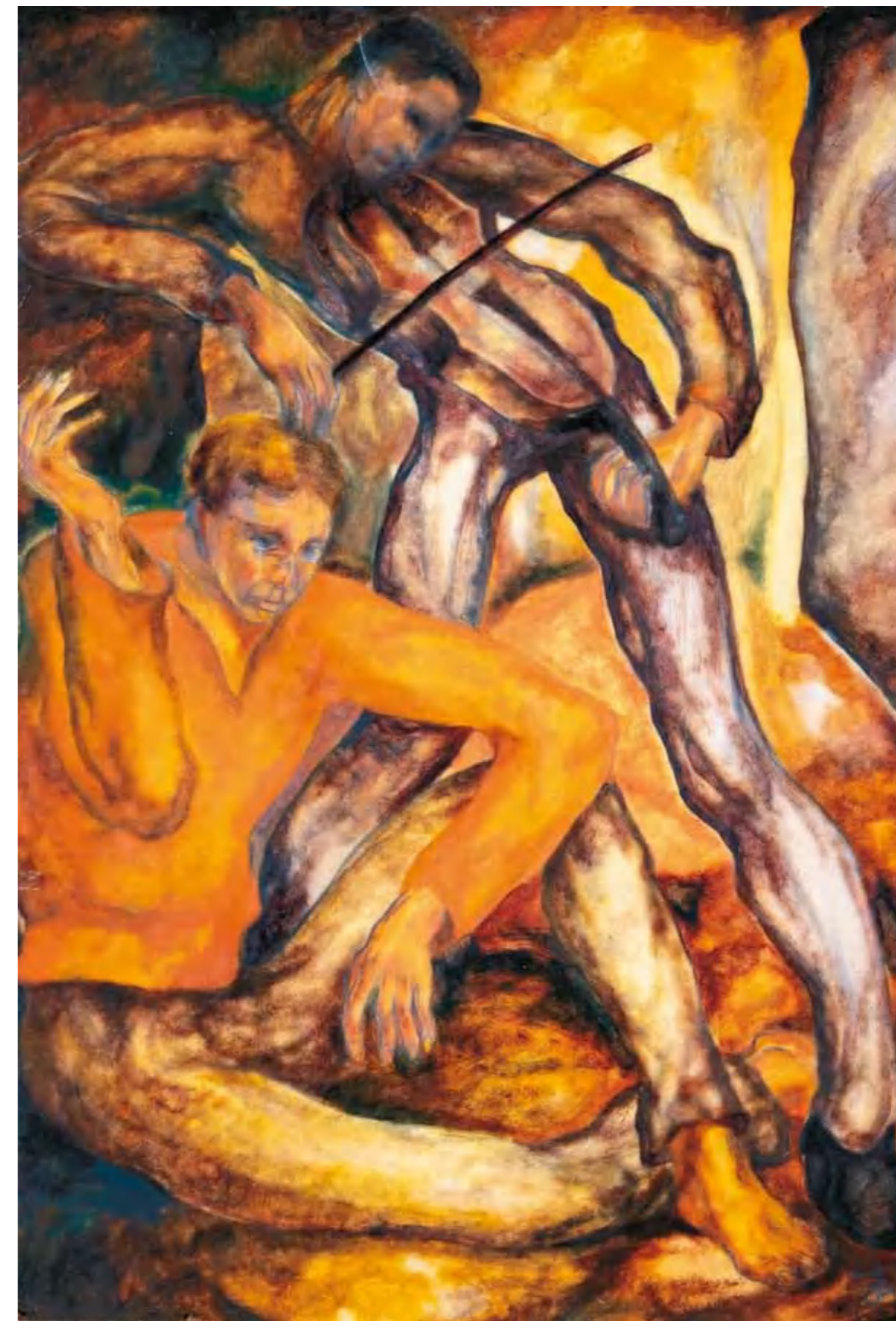
85
tétel

MARCZELL GYÖRGY (1897-1979)

Koncert | *Concert, 1975*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 100 x 82 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: G. Marczell 1975.

Kezdő ár | Starting price: 480 000 Ft / 1 371 EUR
Becsérték: 600 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 857 EUR

86
tétel

RAUSCHER GYÖRGY (1902-1930)

Hegedülő férfi | *Man Playing the Violin*

Olaj, pasztell, karton | Oil, pastel on cardboard, 60 x 38 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: RGY

Kezdő ár | Starting price: 1 500 000 Ft / 4 286 EUR
Becsérték: 2 500 000 – 3 500 000 Ft
Estimate: 7 143 – 10 000 EUR

87
tétel

JÁRITZ JÓZSA (1893-1986)

Kazlak | Haystacks

Olaj, vászon, papírlemezen | Oil, canvas on paperboard, 28 x 40 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Járity

Kezdő ár | Starting price: 340 000 Ft / 971 EUR

Becsérték: 500 000 – 800 000 Ft

Estimate: 1 429 – 2 286 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

Járity Józsa festőművész kiállítása.
MOM Művelődési Ház, Budapest, 1965,
42. tétel (*Tanya boglyákkal* címmel)

88
tétel

TÓTH MENYHÉRT (1904-1980)

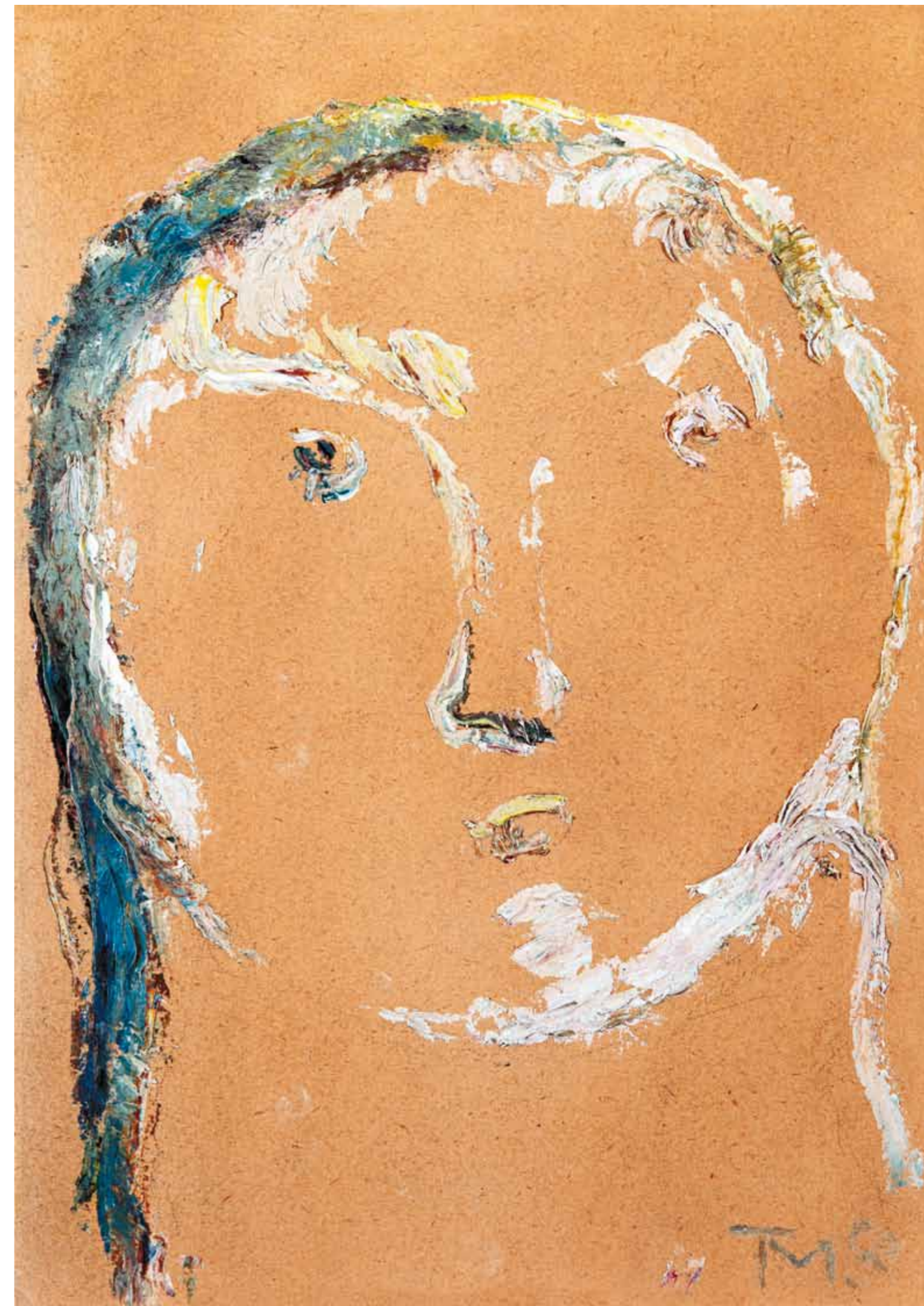
Leányarc | Face of a Girl, 1958

Olaj, papír | Oil on paper, 30,7 x 21,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: TM. 58

Kezdő ár | Starting price: 460 000 Ft / 1 314 EUR

Becsérték: 700 000 – 1 000 000 Ft

Estimate: 2 000 – 2 857 EUR

SZŐNYI ISTVÁN (1894-1960)

Mélyút Zebegényben (Zebegényi völgy) | Hollow Way in Zebegény (Valley of Zebegény), 1927

Olaj, vászon | Oil on canvas, 72,5 x 95,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Szőnyi 1927

Kezdő ár | Starting price: 6 000 000 Ft / 17 143 EUR
Becsérték: 10 000 000 – 15 000 000 Ft
Estimate: 28 571 – 42 857 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:

- Bizományi Áruház Vállalat 18. Művészeti Képaució, Budapest, 1968. május (kat. 121. *Út sziklák között*)
- Bizományi Áruház Vállalat 50. Képaució, Budapest, 1979. december (kat. 240. *Zebegényi völgy*)

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- Szőnyi István, Az Ernst Múzeum Cl. kiállítása, Budapest, 1929. január (kat. 63. *Mélyút Zebegényben*)
- Szőnyi István 1894-1960, Emlékiállítás Szőnyi István születésének 100. évfordulójára, Szentendrei Képtár, 1994. július (kat. 10. *Zebegényi völgy*)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Szőnyi István 1894-1960, Zebegény, Szőnyi István Alapítvány kiadása, 1994, 56. oldal

Szőnyi

1. Zebegény, archív fotó, 1970-es évek
Fotó: Fortepan

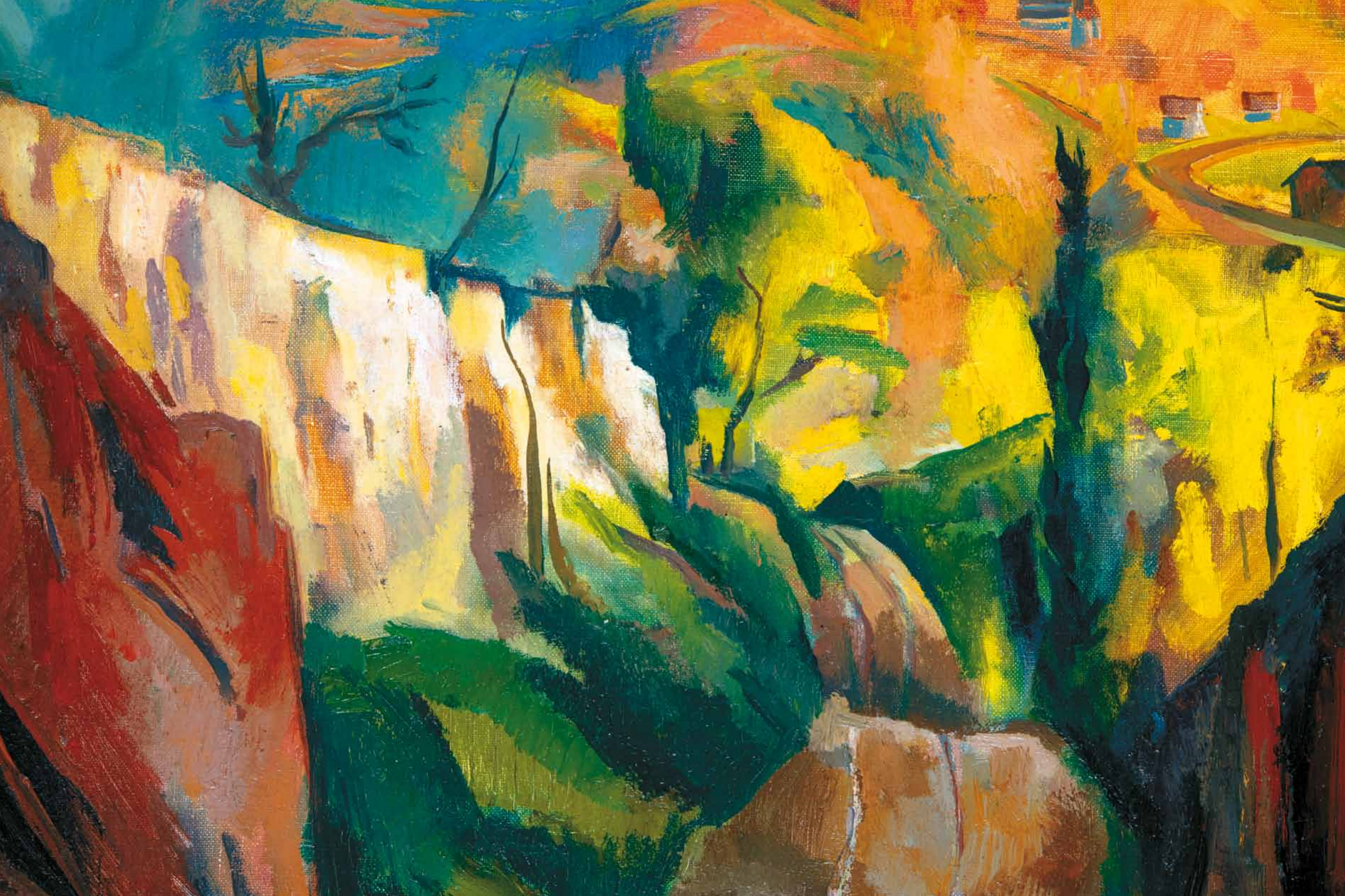

„Egészen különleges az a művészi pálya, amelyet Szőnyi István alig tíz esztendő alatt megfutott. Különös és különleges egész bizonyosan az eredményeiben is, de egészen kivételes a hatásában. S ez a hatás kétféleképp nyilvánult meg: az egyik értelmé vele egykorú vagy nálánál fiatalabb kortársaira vonatkozik. Valahányszor az ő piktúrájáról van szó, – s most bő alkalom erre az Ernst-múzeumban megnyílt nagy kiállítása – föl kell jegyezni, hogy fiatal festő, aki maga is pályája és fejlődése

kezdetén állt, soha még olyan intenzíven a mi művészetünkben fiatalokra nem hatott, mint Szőnyi. [...] Ezzel talán egyértékűen fontos az a hatása, amelyet a nagyközönségre gyakorolt. [...] Szőnyi piktúrájában volt valami elmentáris erő, amely minden új és idegenszerűsége ellenére, a maga vehemenciájával megfogta a közönséget. Minden szakadékon át megéreztek, hogy itt, e különleges problémák mögött valami nagyon ősi és erős, értékes és becsületes tehetség áll. [...] Új hitvallása

a természet mellett egyben régi hitvallása a fény örök uralkodása mellett. [...] Az a természetábrázolás ez, amely a művésztől nem rabszolgaságot követel, hanem vizionárius erőt, lobogó fantáziát és teremtő színvilágot. [...] Szőnyi ezzel a mostani nagysikerű kiállításával nem végső állomásához érkezett el, de művészetének teljesüléséhez, gazdag, erős és megragadó kiéréséhez.”

(Bálint Lajos: Szőnyi István kiállítása, Képzőművészet, 1929/17, 46-47.)

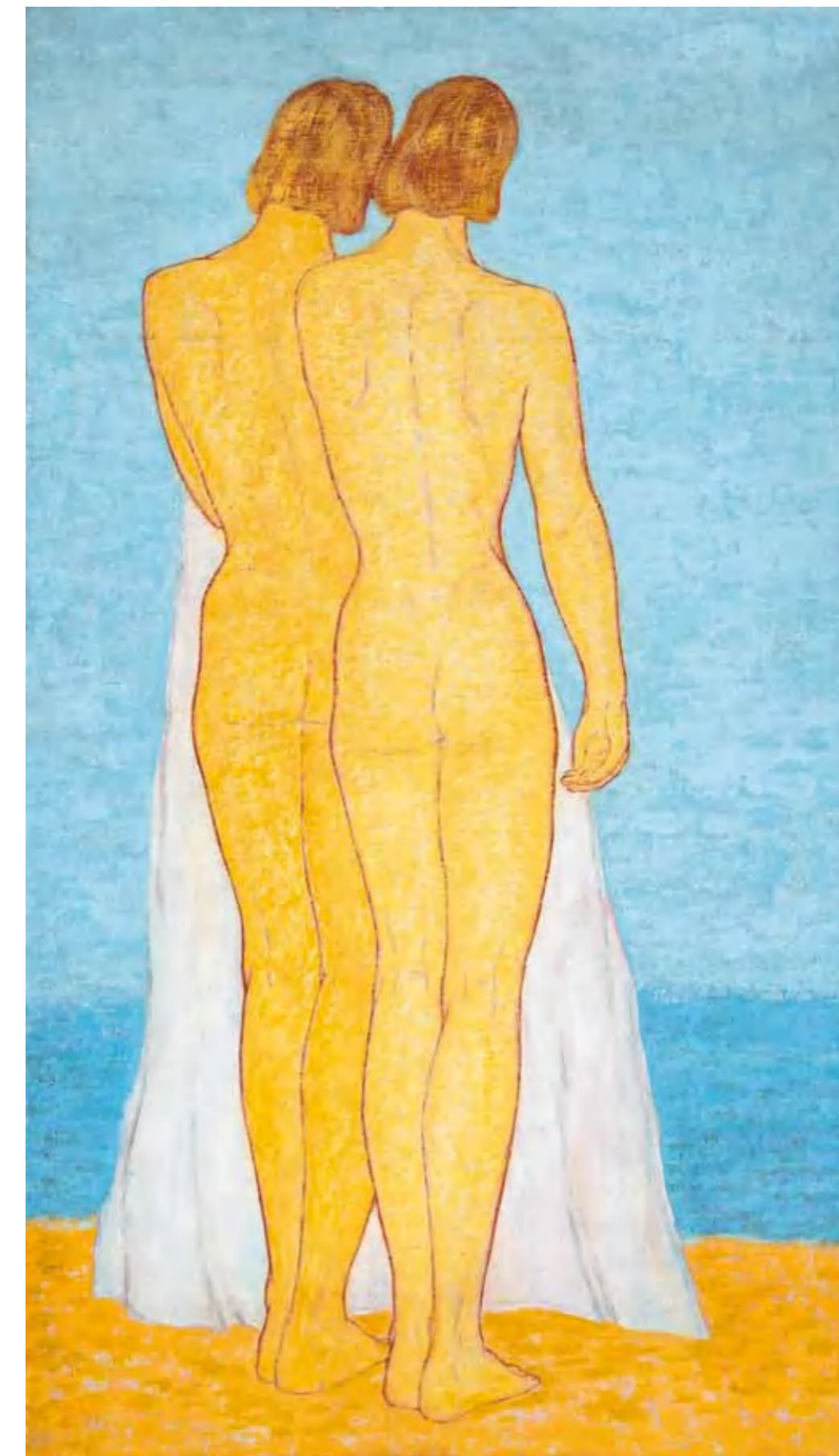
90
tétel

TÓTH MENYHÉRT (1904-1980)

Halász | Fisherman

Olaj, papír | Oil on paper, 43,5 x 31,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: TM
Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse: Halász

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 1 429 EUR
Becsérték: 700 000 – 1 000 000 Ft
Estimate: 2 000 – 2 857 EUR

91
tétel

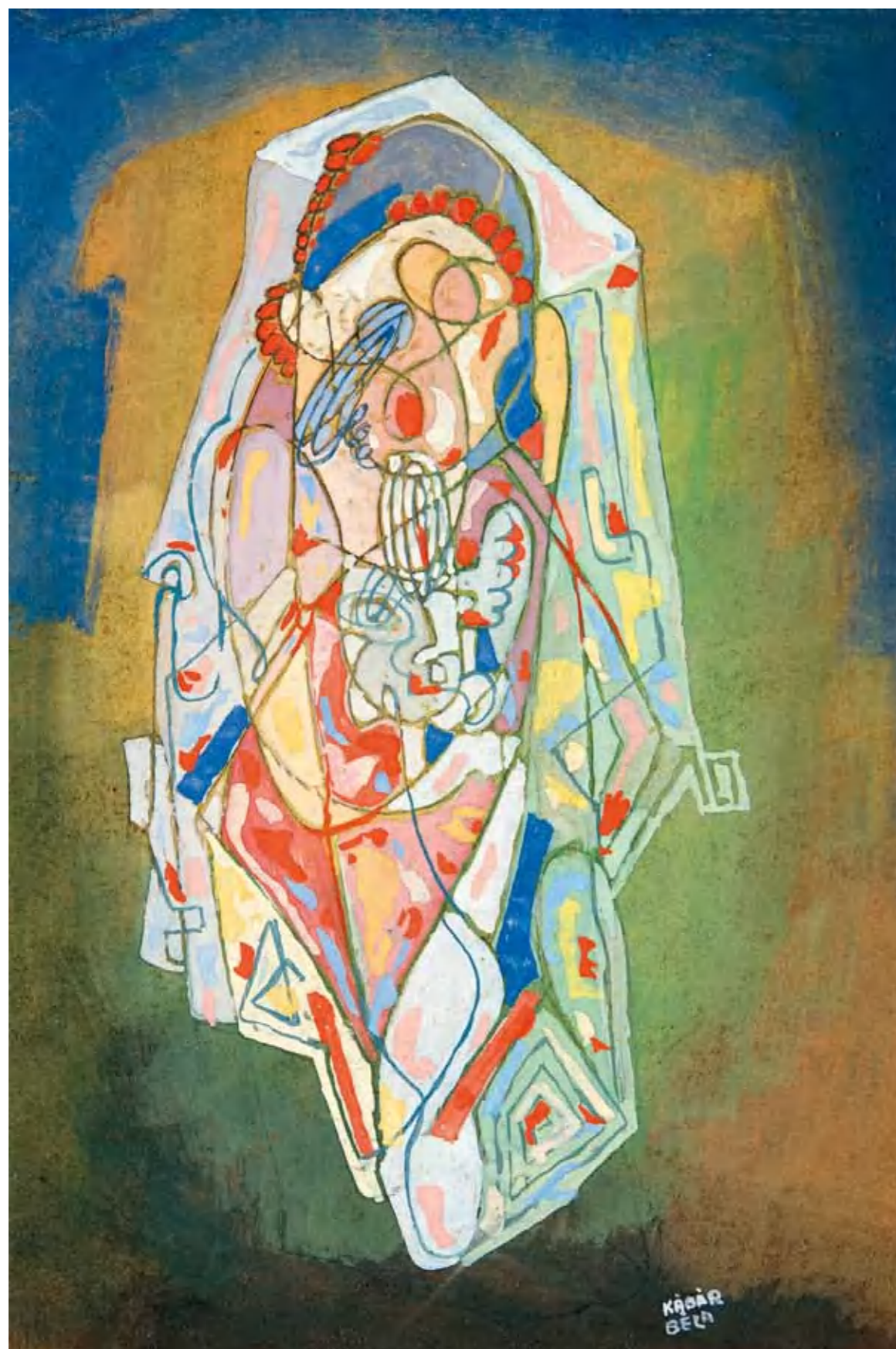
MATTIS TEUTSCH JÁNOS (1884-1960)

Mädchen | Girls, 1927

Olaj, vászon | Oil on canvas, 99 x 57,5 cm
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Mädchen 1927 Mattis Teutsch

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
Majoros Valéria: Mattis Teutsch. Budapest, 1998, 157. oldal

92
tétel

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Absztrakt kompozíció | *Abstract Composition*

Gouache, papír | Gouache on paper, 30,5 x 21,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 480 000 Ft / 1 371 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

93
tétel

ANNA MARGIT (1913-1991)

Varázsló | *Wizard, 1965*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 35,5 x 20,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Anna M.
Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse: 1965/11 36x21 Varázsló

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

67 | 94
aukción | tétel

KÁDÁR GÉZA (1878-1952)

Ősz Nagybányán | Autumn in Nagybánya (Baia Mare)

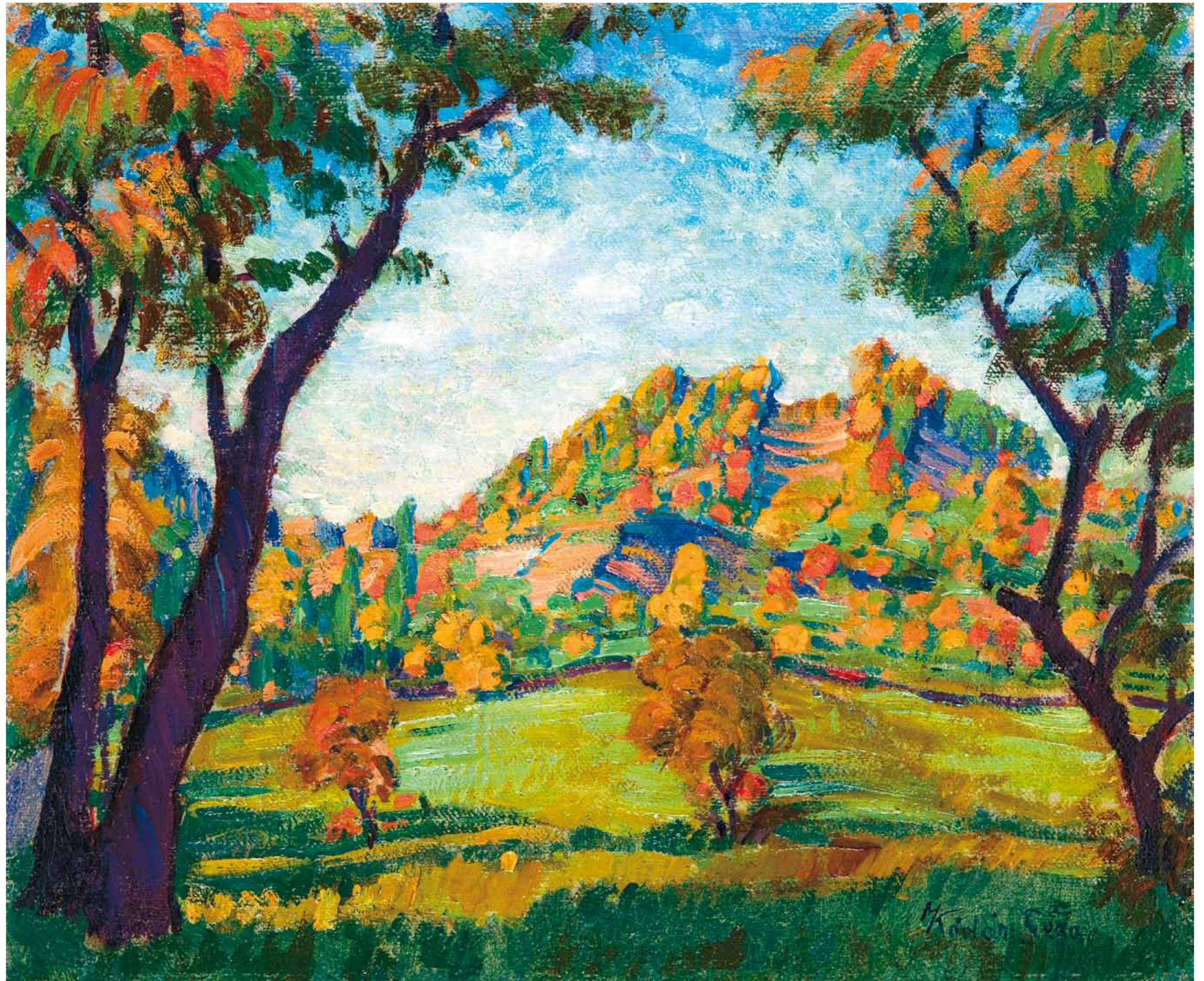
Olaj, vászon | Oil on canvas, 41,5 x 50,5 cm

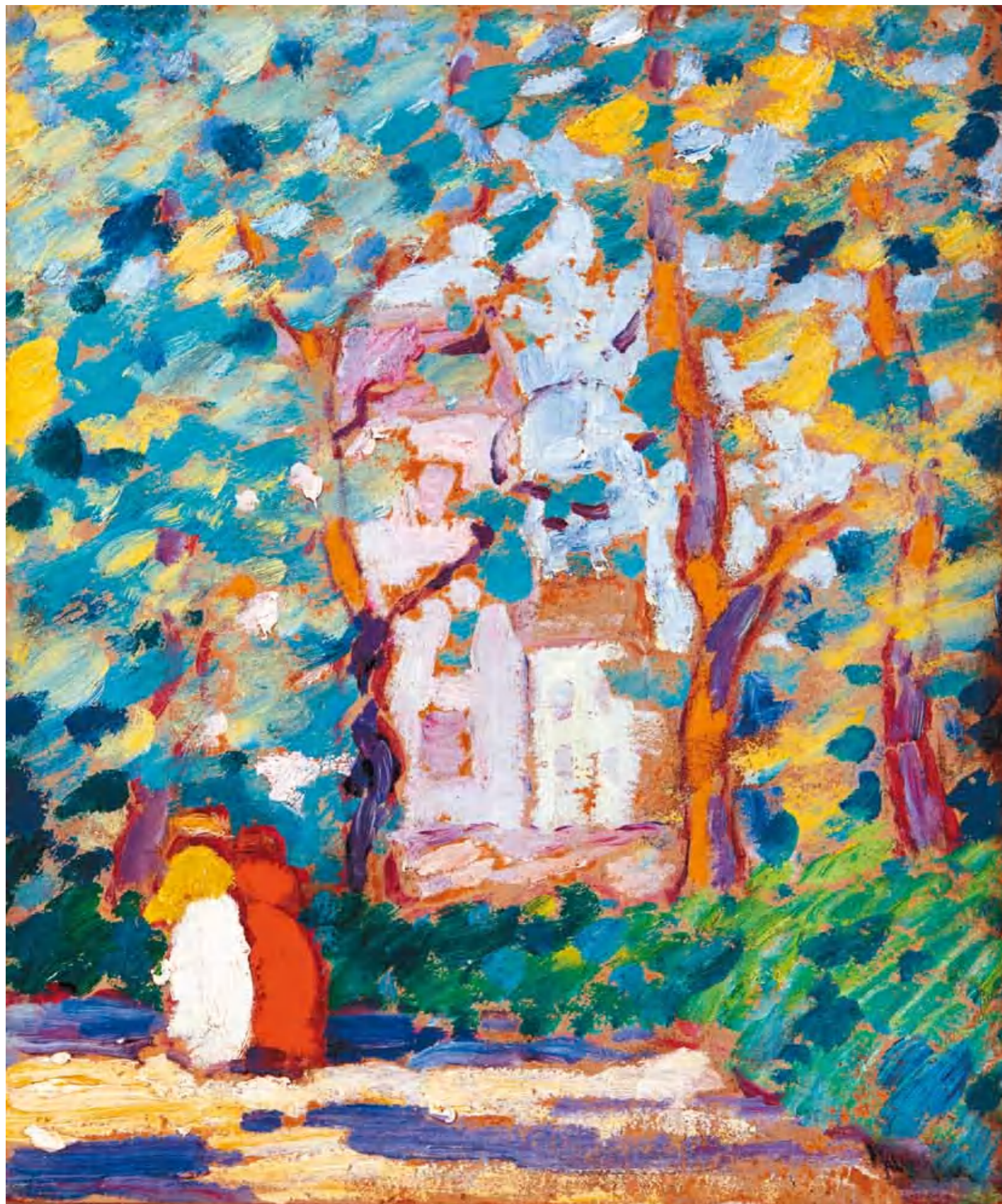
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Géza

Kezdő ár | Starting price: 1 500 000 Ft / 4 286 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft

Estimate: 8 571 – 14 286 EUR

95
tétel

BALLA BÉLA (1882-1965)

Reggeli napsütés ■ *Sunrise*

Olaj, karton ■ Oil on cardboard, 35,5 x 29,5 cm
Jelezve jobbra lent ■ Signed bottom right: Balla Béla
Hátoldalon felirat ■ Inscription on the reverse: Reggeli napsütés

Kezdő ár ■ Starting price: 1 500 000 Ft / 4 285 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

96
tétel

CSÓK ISTVÁN (1865-1961)

Balatonnál ■ *Lake Balaton, 1917*

Olaj, vászon ■ Oil on canvas, 83 x 95 cm
Jelezve balra lent ■ Signed bottom left: Csók I. B. aliga 1917

Kezdő ár ■ Starting price: 1 500 000 Ft / 4 285 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 428 EUR

KIÁLLÍTVA ■ EXHIBITED:

■ Csók István jubileumi kiállítása,
Budapest, Műcsarnok, 1955,
(kat. 57. *Balatonnál*, 1917, Schultheisz M. tulajdona)

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)

Lovasok a vízparton (Lovasok a tengerparton), 1940 körül | *Riders at the Waterfront (Riders by the Sea), around 1940*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 72,5 x 92,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Márffy Ödön

Kezdő ár | Starting price: 7 000 000 Ft / 20 000 EUR
Becsérték: 10 000 000 – 14 000 000 Ft
Estimate: 28 571 – 40 000 EUR

OEUVRE-JEGYZÉK SZÁM | OEUVRE-CATALOGUE NR.: 4.7.3.7.
| In: Rockenbauer Zoltán: Márffy. Maklár Artworks, Budapest-Párizs, 2006. 357.

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| Zinner Nándor (1946), Zinner Nándorné (1958)
| majd Petró Sándor tulajdonában

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:
| BÁV 46. aukció 63. tétel (*Lovasok a tengerparton* címmel)

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVÁ | PRESUMABLY EXHIBITED:
| Márffy Ödön gyűjteményes kiállítása. Ernst Múzeum, Budapest, 1946. november (77. tétel)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| A pécsi Petró-gyűjtemény. Válogatás. Budapest, Szent István Társulat, 2002, 119.

1. Márffy Ödön 1935 körül

2. Kernstok Károly: Lovasok a tengerparton, 1910
Magyar Nemzeti Galéria

Márffy Ödön egyik egész életművén keresztül ívelő témája a víz. Olykor úgy tűnik, hogy a víz csupán utazásainak fontos dokumentumai, az azok során készült, kiválasztott és megfestett tájegység vagy városrészlet elemei (pl. *Lac d'Amour*, 1905 körül; *Dalmát tengerpart*, 1909, *Comói-tó*, 1931), legtöbbször azonban a hangulat vagy a festői téma eszköze. „*Sokat voltam külföldön s mindig nosztalgiám volt a tenger után. A legjobb hatást váltotta ki belőlem*” – mesélte Horváth Bélának 1957-ben.¹ Ugyanakkor Márffy sohasem törekedett a természeti látvány pontos visszaadására, művei legtöbbször már a műte-

remben készültek, és ha képeiről meg is lehet állapítani, hogy mit ábrázolnak, az csak egy-egy jellegzetes, a helységre jellemző részletből derül ki. Noha olykor a strandolókat, nyaraló embereket is megfestette (pl. *Strandolók a tengerparton*, 1931 körül), amely a két világháború közötti festészet kedvelt témája, az ő képein a vízpartok mellett rendszerint állatok és őrzőik, valamint halászok vagy lovasok tűnnek fel. Nem a szociális tartalom volt számára a fontos, hanem az ember és a természet olykor küzdelmes (pl. *Csó-nak viharban*, 1937), máskor idillikus kapcsolata (pl. *Teraszon*, 1930-as évek; *Halászok*, 1941).

Márffy életművében végigvonul a lómotívum, a vízhez hasonlóan korszakonként más-más értelmet nyerve. Először egy 1917-es falképén és a hozzá készült vázlatokon tűnik fel, majd az első világháborús képeken találkozni lovakkal, ahol hol az ábrázolt ütközet kavargó mozgását, a vadságot, vagy épp ellenkezőleg, a pihenő katonák mellett a nyugalmat hívatottak érzékeltetni. A harmincas években a cirkuszképeken a könnyedség és játékoság jelképei. Valamint ettől az időtől kezdve kapcsolja össze Márffy a vízparti tájakat a ló motívumával, akik rendszerint erőtől duzzadnak, vágtnak, ágaskodnak szimbiózis-

ban a természettel. Ezek a művek nem valóságos eseményeket jelenítenek meg, hanem szimbolikus jelentésűek, a szabadság, az életerő, a megújulás megtestesítői. Végül a meztelen lovas tipikusan arkádiai témája a negyvenes években válik jellemzőbbé, ami Rockenbauer Zoltán szerint nem véletlen, hiszen Kernstok Károly, akinek számos ilyen ábrázolását ismerjük, ekkor halt meg.² Meglehet, hogy egyféle tisztelet az egykori festőtárs előtt, de sokkal valószínűbb, hogy az idősödő festőt az idealizált témában az elmúlás érdekelte. A most aukcióra kerülő lovas festményén Márffy szinte csak a rózsaszínek és kékek

árnyalataiból építkezik. Az ég, a hegy és víztükör kékjei összemosódnak, míg a kép alján lévő három lovas teste szinte áttetsző, tűnékeny, álomszerű. Egyedül a sárgacsíkok és festékpásmák utalnak valami valóságosra, amennyiben egy esti város fényei. Márffy egészen sajátosan éri el, hogy a kép egyszerre sugároz nyugalmat és állandóságot színeivel, témájával, miközben minden mozgásban van, illékony.

FÖLDES LÉNA

1 idézi: Rockenbauer Zoltán: Márffy Ödön (Monográfia és életmű-katalógus). Budapest, 2008, 44.
2 l.m. 169.

98
tétel

Váza a „grès“-sorozatból, Zsolnay, 1903 | Vase from the „Grès“-series, Zsolnay, 1903

TERV | DESIGN BY: APÁTI ABT SÁNDOR

Grès, formába préselt, reliefmintával díszítve. A mélyített részek transzparens, a kiemelkedő részek opak eozinmázakkal fedettek. A vázatesten a szintelen, transzparens grés-máz savmaratással mattított.

Fazonszám | Form number: 7137

Magasság | Height: 11 cm, szélesség | width: 19 cm

Jelzés: domború körpecsét, masszába nyomott 7137 szám | Signed with raised round stamp and impressed numbers of 7137

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR

Becsérték: 1 800 000 – 2 400 000 Ft

Estimate: 5 143 – 6 857 EUR

PÁRDARABJA REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED:

| Csiba Mónika, Stattner Richárd: Zsolnay. A magyar szecesszió mesterművei, Elite Design Kft., 2003, 103. ábra

99
tétel

Padlóváza Bacchanália-jelenettel, Zsolnay, 1903 | Floor vase with Bacchanalia scene, Zsolnay, 1903

TERV FELTEHETŐEN | DESIGN PRESUMABLY BY: MACK LAJOS

Keménycserép, a tárgy nyakrészén körbefutó domború, selymesen csillogó, eozinmázias reliefdíszsel. A váza öble laposan kidomborodó díszítésű, sávba és medalionokba rendezett szőlőmintával díszített.

Fazonszám | Form number: 7117

Magasság | Height: 45 cm, szélesség | width: 32 cm

Jelzés: domború körpecsét, masszába nyomott 7117, 1, 33 számok | Signed with raised round stamp and impressed numbers of 7117, 1, 33

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR

Becsérték: 2 400 000 – 3 600 000 Ft

Estimate: 6 857 – 10 286 EUR

100

tétel

NAGY OSZKÁR (1883-1965)

Olvasó nő | *Woman Reading*, 1939

Olaj, vászon | Oil on canvas, 75 x 85 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Nagy Oszkár 939

Kezdő ár | Starting price: 750 000 Ft / 2 143 EUR
 Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
 Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

101

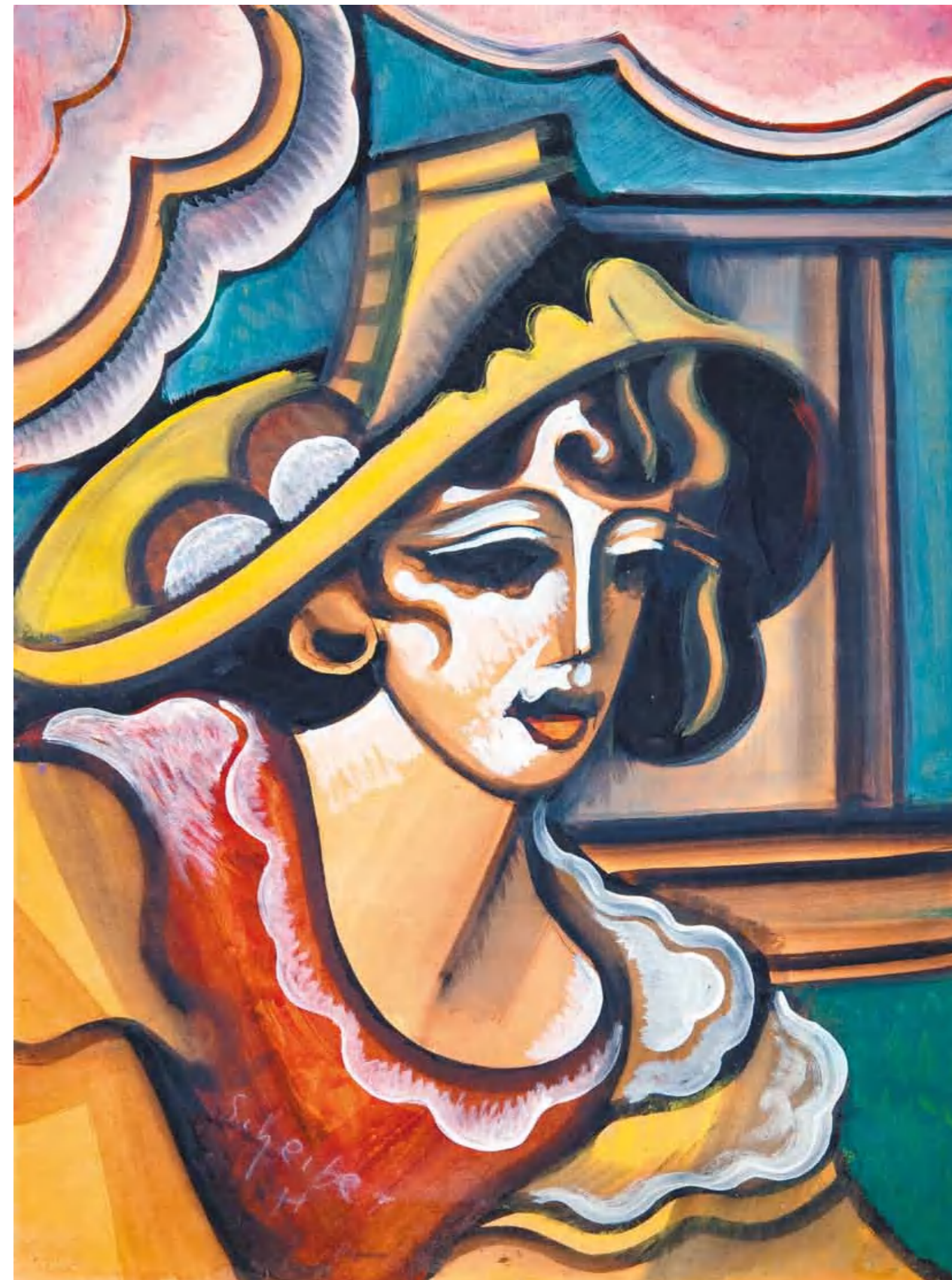
tétel

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Kalapos nő | *Lady in a Hat*

Gouache, pasztell, papír | Gouache, pastel on paper, 62,5 x 46,5 cm
 Jelezve balra lent | Signed bottom left: Scheiber H

Kezdő ár | Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR
 Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
 Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Balatoni tájkép, 1925 körül | *Lake Balaton, around 1925*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 65 x 82 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Vaszary J

Kezdő ár | Starting price: 18 000 000 Ft / 51 429 EUR
Becsérték: 20 000 000 – 30 000 000 Ft
Estimate: 57 143 - 85 714 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

- | egykor Fruchter Lajos gyűjteményében
- | majd Dr. Jakobovits Béla tulajdonában

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- | Magyar Táj- és Életkép Kiállítás. Műcsarnok, 1927. január-február, kat. 747.
- | II. Esposizione internazionale di belle arti della città di Fiume, Fiume, 1927, kat. 230. (Vaszaryt Medaglia Commemorativa díjjal tüntették ki)
- | Esposizione Internazionale d'Arte della città di Venezia, 1928
- | Genovai Magyar Kiállítás, 1929 (Aranyérem)
- | Vaszary János gyűjteményes kiállítása. Ernst Múzeum, Budapest, 1930, kat. 31.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

- | Vaszary János (1867-1939) gyűjteményes kiállítása. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2007. október 18. – 2008. február 10., kat. 134.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- | Rabinovszky Máriausz: Vaszary János. In: Magyar Művészet 1930, 126. oldal

Vaszary J.

1. August Macke:
Vitorlások a Tegernsee-n, 1910 körül

2. Henri Matisse:
Hajók Etretat partjánál, 1920 körül

3. Raoul Dufy:
Vitorlások Deauville-nél, 1935

4. Balatonföldvár, 1935
Fotó: Fortepan

5. Balatonfüred, 1917
Fotó: Fortepan

A *Balatoni tájkép*, ugyan nincs pontosan datálva, de tudjuk, hogy már 1927 telén szerepelt a Múcsarnokban egy csoportkiállításon. Ezután elég nagy „karriert futott be”, amennyiben a festmény Fiumében és Genovában is díjat nyert, bemutatták az 1928-as velencei Biennálén, majd Fruchter Lajoshoz került, aki épp a két világháború közti időszak egyik legfontosabb gyűjteményének megalapításába fogott ezekben az években. Utóbbiról a *Magyar Művészet* című folyóirat már 1931-ben megemlékezett, amikor Fruchter kollekciójának szenteltek egy hosszabb tanulmányt, kitérve benne az akkor friss szerzeményére: „(A) gyűjtemény harmadik Vaszary-képe: a *Balatoni táj*, néhány évvel későbbi korszak alkotása, amelyben nemcsak az ábrázolás intenzitása, de a jelenségek tömör és koncentrált

*fogalmazása folyékonyabb, könnyedebb és némileg dekoratívabb és impresszionistikusabb hajlandóságú stílusnak engedett helyet.”*¹

A szakirodalom kicsit korábbra, 1925 körülre helyezi a kép készítésének idejét, ami nem véletlen, hiszen a *Balatoni tájkép* egyszerre magába sűríti és megelőlegezi Vaszary előző és soron következő nagy korszakait. Az ún. fekete-alapú korszakára utal a még igen vaskos, testes ecsetkezelés, a szürkék és vörösök ellentétére épülő komponálás, valamint a színpadszerű elrendezés. A borús Balaton partján sétáló, egymás felé haladó társaságok tagjai, mintha kosztümben lennének, távoli alakjuk emlékeztet Vaszary korábbi, rokokó, cirkuszi vagy színházi világot bemutató életképeire. Ugyanakkor már feltűnik köztük a matróz is, aki festményeinek kedvelt

és visszatérő figurája lesz a következő években. Vaszary utolsó nagy korszakát jelzi továbbá már a képsík több mint felét elfoglaló szürkésfehér ég, amely első lépés a fehér alapozás felé, a vízszintes építkezés, az egyszerűsödés, valamint maga a téma, a vízparton sétáló emberek és a természet szerves kapcsolata.

Vaszarytól több Balatoni képet is ismerünk 1925-ből, valamint pontosan tudjuk, hogy ugyanebben az évben volt Versailles-ban. Ezek a festmények már oldottabb, lazább stílusban megfestett művek, színeik világosabbak, a formák dekoratívabbak, így feltételezhető, hogy a *Balatoni tájkép* még a franciaországi utazás előtt készült.

FÖLDES LÉNA

¹ Péter András: Fruchter Lajos gyűjteménye. In: *Magyar Művészet* 1931, 84.

103
t é t e l

FRANK FRIGYES (1890-1976)

Virágos kosár | Flower Basket

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70,5 x 60,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Frank Frigyes

Kezdő ár | Starting price: 480 000 Ft / 1 371 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

104
t é t e l

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)

Asztali csendélet | Table Still-life

Olaj, vászon | Oil on canvas, 42 x 43 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Márffy Ödön

Kezdő ár | Starting price: 3 000 000 Ft / 8 571 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimate: 14 286 – 20 000 EUR

OEUVRE-JEGYZÉK SZÁM | OEUVRE CATALOGUE NR.: 1.2.7.11
In: Rockenbauer Zoltán: Márffy. Maklár Artworks, Budapest-Párizs, 2006., 322.

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
egyor Bedő Rudolf gyűjteményében (1971)

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
Márffy Ödön festőművész gyűjteményes kiállítása.
Ernst Múzeum, Budapest, 1958. május 24 – július 6.

105
t é t e l

ORSZÁG LILI (1926-1978)

Falak | Walls

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 40 x 38 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Ország

Kezdő ár | Starting price: 1 400 000 Ft / 4 000 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 11 429 EUR

106
t é t e l

GYARMATHY TIHAMÉR (1915-2005)

Afrika | Africa, 1981

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70,5 x 80,5 cm
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Gyarmathy T. 1981 "Afrika" 81/12, 70x80 cm

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

FENYŐ GYÖRGY (1904-1978)

Mediterrán táj | *Mediterranean Landscape*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 54,5 x 69 cm

Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 2 600 000 Ft / 7 429 EUR

Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft

Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

1. Henri Matisse: *Paysage de Collioure*, 1906-1907,
magánygyűjtemény

KMETTY JÁNOS (1889-1975)

Hazafelé | Homebound

Olaj, vászon | Oil on canvas, 67 x 76 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kmetty

Kezdő ár | Starting price: 2 200 000 Ft / 6 286 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 14 286 EUR

Kmetty

1. Szentendre, kilátás Izbég felé, jobbra a Szent András templom, 1927
Fotó: Fortepan

109
t é t e l

BASCH ANDOR (1885-1944)

Festő műteremben | *Painter in the Studio, 1943*

Olaj, rétegelt falemez | Oil on plywood, 92 x 73,5 cm
Jelezve jobbra középen | Signed right in the middle: Basch 43

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 143 EUR
Becsérték: 600 000 – 900 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 571 EUR

110
t é t e l

CZENE BÉLA (1911-1999)

Kék ruhás lány | *Girl in a Blue Dress, 1965*

Olaj, farostlemez | Oil on fiberboard, 80 x 60 cm
Jelezve balra fent | Signed above left: Czene Béla 1965

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 200 000 Ft
Estimate: 2 286 – 3 429 EUR

TIHANYI LAJOS (1885-1938)

Absztrakt festmény, 1933 körül | *Abstract Painting, around 1933*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 41,5 x 33,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: LT.

Kezdő ár | Starting price: 9 000 000 Ft / 25 714 EUR
Becsérték: 14 000 000 – 18 000 000 Ft
Estimated value: 40 000 – 51 429 EUR

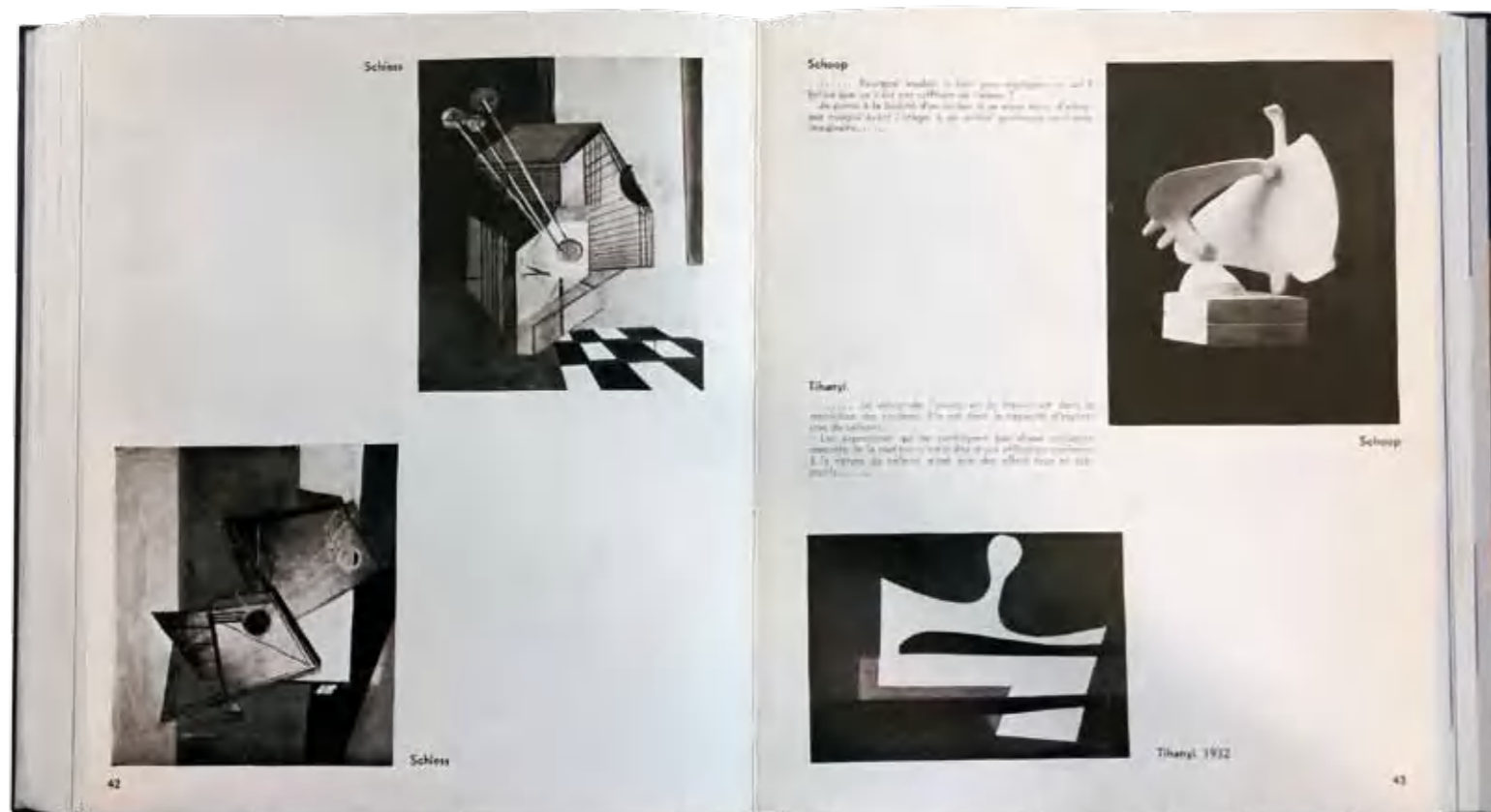
TIHANYI ÉS AZ 1920-AS ÉVEK PROGRESSZÍV PÁRIZSI MŰVÉSZETE

Az absztrakció autonóm művészi folyamat eredményeként jelent meg Tihanyi festészetében. Párizsi letelepedését követően már a húszas évek derekán az orfizmus és a purizmus felé fordult figyelme. Ozenfant és Le Corbusier művészetét a bécsi emigrációból ismerhette – a két művész fotókat is kért tőle lapjuk, a L'Esprit

Nouveau számára. Albert Gleizest pedig, akit a kubisták közül a legtöbbre tartott – műtermében is felkereste Brassaival.
„Tihanyival az utóbbi időben több francia festőnél voltunk, legutóbb ma délután Albert Gleizesnél, akit az egyik legjobb francia festő s a legközvetlenebb, akit közülük megismertem.”

A francia impulzusok mellett honfitársai is, főként Réth Alfréd és a 1926-ban ugyancsak Párizsba letelepedő Beöthy István is a nonfiguratív felé terelték figyelmét. Réth például épp Tihanyi első absztrakt festményeinek születésekor jutott el a nonfiguratív képi világig. De több más magyar avantgárd

1. Tihanyi Lajos műve az *Abstraction-Création* 1934-es számában
Abstraction-Création. Art nonfiguratif, 1934

művész – Moholy-Nagy, Csáky József, Huszár Vilmos – társaságában kiállított a Victor-Yanaga Poznanski által szervezett L'Art d'Aujourd' hui (Mai művészet) című tárlaton is 1925-ben.

Röviddel később bemutatkozott a korszak egyik legjelentősebb progresszív szemléletű galériá-

jában, a lengyel Jan-Hans Effenberger-Sliwinski által alapított Sacre du Printemps-ben is. Sliwinski rajta kívül több más magyar művésznak is kiállítási lehetőséget adott ekkoriban. A galéria 1929-es fennállásáig Tihanyi Lajos mellett, Beöthy István, André Kertész, Gárdos Miklós és Medgyes László is szerepelt egy-egy

önálló kiállítással a galériában. Az 1930-as évek elején mindkét barát, Beöthy és Réth is meghatározó szerepet vívott ki a frissen megalakult Abstraction-Création csoportban, melynek kötetelke új nyilvánossági fórumot, bemutatkozási lehetőséget jelentett az egyre inkább elszigetelődő Tihanyi számára.

3. Tihanyi Lajos: Absztrakt festmény, 1933
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

4. Albert Gleizes: Festmény, 1921
TATE Gallery, London

TIHANYI ÉS AZ ABSTRACTION-CRÉATION

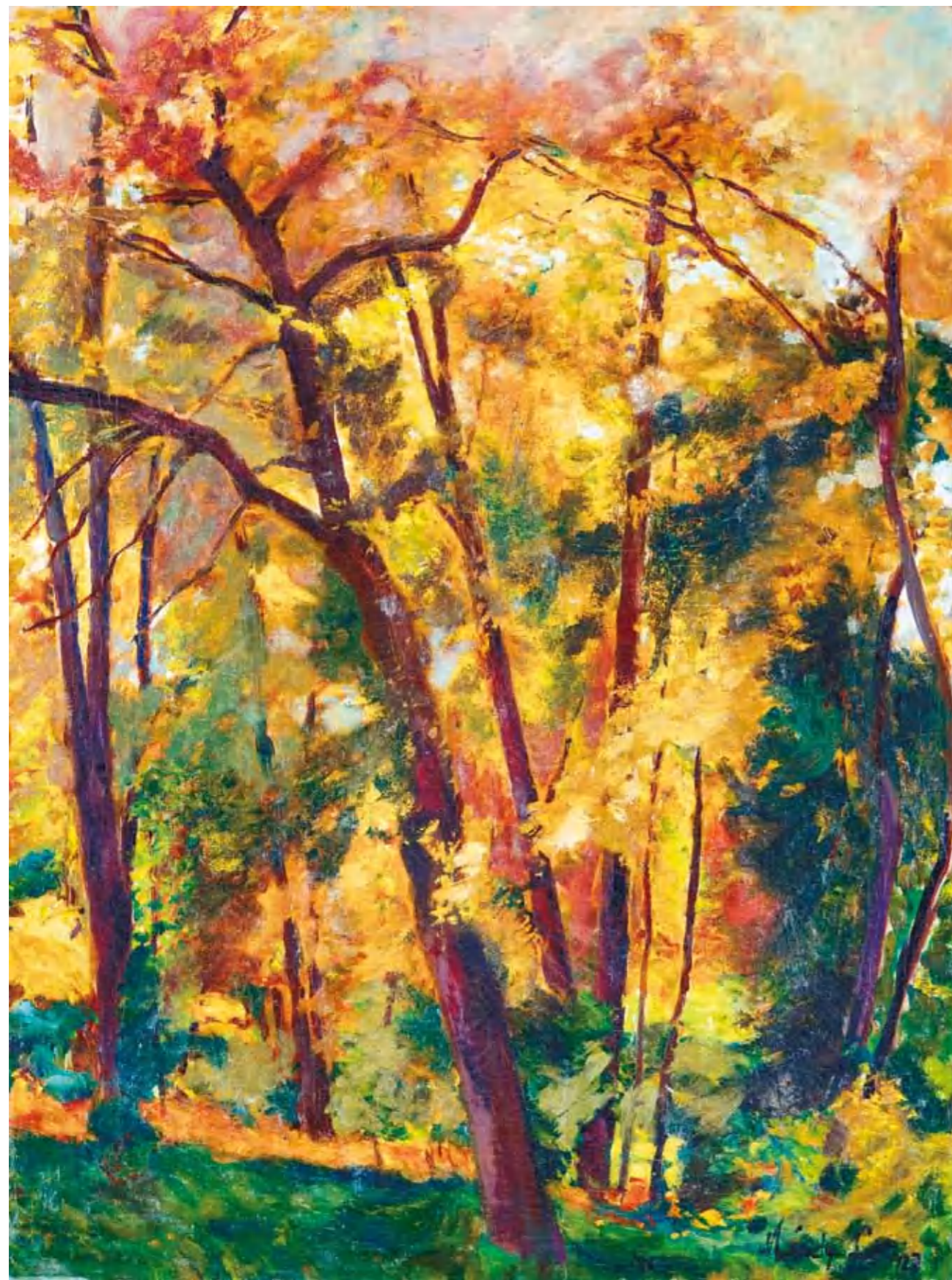
Az Abstraction-Création a Cercle et Carré és az Art Concret csoportokból született meg Párizsban. A társaság a tisztán formai, valamint az organikus, a természet formáiból levezetett absztrakció törekvéseinek felkarolására törekedett. Célul tűzte ki a nonfiguratív művészek összefogását, elveinek és műveinek francia s külföldi bemutatását, kiállítások szervezését, valamint folyóirat megjelenítését. Tagjai között megtaláljuk a tízes és húszas évek avantgárdjának legjelentősebb képviselőit Caldert, Delunay-t, Gabot, Kandinszkijt, Moholy-Nagyot, Mondriant, Pevsnert vagy éppen Switterst. A magyarokat nem csupán Moholy-Nagy László képviselte az

Abstraction-Créacionban. Beöthy István, Martyn Ferenc, Réth Alfréd és Tihanyi Lajos is a csoport tagja lett, utóbbi 1932-ben, s már ugyanebben az évben szerepelt is a csoport kiállításán. Tihanyi 1930 körül készült festményeiből a térhatás, a plasztika fokozatosan eltűnik. A folyamattal párhuzamosan egyre kiemeltebb szerephez jutnak képein a színek. Sűrűn bevonalkázott, átlókkal átszelt festményeinek többsége már semmilyen viszonyban sem áll a tárgyi valósággal. A kék alapra helyezett pöttyös-csíkos kivágatszerű formák a geometria, az organikus formaképzés, valamint a színek első grammatikája szerint kapják meg helyüket a

kompozícióban. Ez a kompromisszumok nélküli absztrakció nemcsak a modern élet elvont lételményének következménye, hanem a művészet narratív, anekdotizáló szerepének létjogosultságát is tagadja. „Az »absztrakt« művészet korunk szociális, technikai és szellemi valóságának és a természetnek olyan átfogó, olyan gyökeres tudatából fakad, amely a tárgyi ábrázolást túlságosan szűk és előtérhez kötött keretnek érzi. Ezért folyamodik az általánosabb értelmű festői és plasztikai jelek rendszeréhez...” – summázta a jelenséget Kállai Ernő 1938-ban.

KASZÁS GÁBOR

2. Tihanyi Lajos a Dôme Kávéház teraszán, 1925
André Kertész: J'aime Paris című albumából (részlet)

112
t é t e l

MÁNDY LAURA (1904-1993)

Nyári erdőbelső | *Forest at Summer, 1927*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 77 x 57,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Mándy L 1927

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 143 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

113
t é t e l

GRÁBER MARGIT (1896-1993)

Szüret | *Harvest*

Olaj, papírlemez | Oil on paperboard, 44 x 34,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: NB Gráber M

Kezdő ár | Starting price: 280 000 Ft / 800 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

114

tétel

GRUBER BÉLA (1936-1963)

Asztalnál | *At the Table*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60 x 80 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 550 000 Ft / 1 571 EUR
Becsérték: 800 000 – 1 200 000 Ft
Estimate: 2 286 – 3 429 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| egykor Fejes István festőművész tulajdonában

115

tétel

MONOSTORI MOLLER PÁL (1894-1978)

Kávéházi terasz Párizsban | *Coffee-house Terrace in Paris*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 56 x 68,5 cm
Jelzve balra lent | Signed bottom left: Moller Pál

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

ABA-NOVÁK VILMOS (1894-1941)

Galambdúcok (Hajnali vásárosok) | Dovecot (Fair at Dawn), 1934

Tempera, falemez | Tempera on wood-fibre, 89,5 x 100 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Aba-Novák 34
Hátoldalon autográf felirat | Autograph inscription on the reverse:
Aba-Novák Vilmos (Hungary – Budapest I. Zsolt u. 7.) "Galambdúcok" (100 x 90 cm) 3.

Kezdő ár | Starting price: 18 000 000 Ft / 51 429 EUR
Becsérték: 30 000 000 – 40 000 000 Ft
Estimate: 85 714 – 114 286 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| egykor Mr. Ericsson (finn) mérnök tulajdonában

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PROSUMABLY EXHIBITED:

| 1934. Tizennyolc magyar művész kiállítása, Budapest, Nemzeti Szalon, 1934. február 24. – március 11. (kat. 100. *Hajnali vásárosok*, tempera, 2000.-)

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Exhibition of Paintings by Vilmos Aba-Novák and Béla Iványi-Grünwald, New York, E. & A. Silberman Gallery, 1935. február 25. – március 16. (katalóguson kívül)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Molnos Péter: Aba-Novák, Budapest, Népszabadság Könyvek, 2006. o.n. (Lappangó képek: 70.)

ABA-NOVÁK 21

1. Galambdúc, 1930-as évek
Fotó: Fortepan

2. Galambdúc, 1940
Fotó: Fortepan

3. Galambdúc, 1940-es évek
Fotó: Fortepan

„Akármihhez nyúlok, abból novella kerekedik”
(Aba-Novák Vilmos)

„Aba-Novák minden képe úgyszólván fejest ugrik az életnek embertől, állattól nyüzsgő, kellős közepébe. Legszívesebben oda, ahol a legnépesebben és a legtarkábban csődül egybe. Nem a mélyértelmű arisztokratikus elvonultság, hanem a tárva-nyitva álló, zibongó fórum demokratikus szellemű művészete ez. Az új magyar festői kultúra egyik legeredetibb és legérdekesebb megnyilvánulása. [...] Minden érdekes, ami csak van a nap alatt, ha Aba-Novák szemével nézzük. Még az is, ami, hacsak rajtunk állana,

talán közömbösen hagyna bennünket. De a festői látása a mi szemünket is fölnyitja, és most már mi is észrevesszük, hogy milyen szórakoztatón, lebilincselően tarka színpad ez a világ.” – írta Kállai Ernő, a művész 1936-os gyűjteményes kiállításának katalógusába.

Aba-Novák művészetében az 1930-as évek elejétől követhető nyomon a Szolnok és környéki motívumok, témák jelenléte. Ezek az életképek, vagy Kállai találó kifejezésével élve

„festői elbeszélések”, hatalmas sikert arattak mind a hazai, mind pedig a külföldi művészetkedvelő közönség körében. A virtuóz technika, a humorral megformált karikatúrisztikus karakterek mesteri ábrázolásai, a nagyvonalúan előadott és mégis túpontos megfigyelések, mind-mind arra kényszerítik a nézőt, hogy tüzetesen merüljön el az aba-nováki világban, részletről-részletre próbálja meg feltérképezni, magáévá tenni az elétároló, elképesztően részletgazdag látványt.

A szolnoki életképek egy külön fejezeteként születtek azok a képek, melyeken feltűnnek az alföldi galambtenyésztés jellegzetes motívumaiként ismert galambdúcok. A madarak számára igazi műgonddal készített miniatűr lakótömbök, rendkívül érdekes festői témát kínáltak a művészeknek. Aba-Novák az 1930-as évek közepén, egész ciklusnyi képet szentelt ezeknek a galambdúcoknak. A bérkaszárnyakat mintázó galamblakok jellegzetes építményei, olyan figyelemkeltő, izgalmas festői lehetőségeket rejtő konstrukciók, melyek magasbatörő lábaikkal lehetővé teszik az előtér és a háttér egybevonását, perspektivikus összekapcsolását. A hajnali égbolt sűrű felhőtömegei előtt megjelenő sötét tömbjeikkel, olyan különleges látványt nyújtanak, mely messziről a képre irányítja a tárlatlátogató néző figyelmét.

A művész műtermét megörökítő egyik archív fotográfia abban a különleges pillanatban született, mikor a festőállványon munkában lévő kép már legnagyobb részben elkészült, Aba-Novák épp a mesterségének kellékeivel foglalatzkodott, már csak az előtérben feltűnő sárga szekér hiányzott a festményről, mely valószínűleg a fényképezőgép exponálását követő percekben fel is került a fatáblára, véglegesen.

Aba-Novák 1935-ben meghívást kapott a New York-i Silberman Galériától. A magyar származású műkereskedő által Aba-Novák és Iványi-Grünwald Béla műveiből rendezett kiállítás, a magyar művészet tengeren túli bemutatkozásának ritka alkalmai közé tartozott. Az amerikai út története Aba-Novák naplójából ismert, melyben részletesen megörökítette a nagy kaland érdekesebb epizódjait. Aba-Novák e naplófeljegyzéseiben a magával vitt képek eladásával kapcsolatban is információkat közölt. Ebben március 27-i dátummal szerepel, hogy „Schönbauer szobrász hozta Ericsson finn mérnököt, aki megvette a »Galambdúcokat«”. A kivételes kvalitású remekmű tehát 1935 májusában nem tért vissza Aba-Novákkal együtt, és csak a legutóbbi időkben bukkant fel ismét majd kilenc évtizednyi lappangás után sértetlen, kitűnő állapotban.

RUM ATTILA

4. Aba-Novák Vilmos szolnoki műtermében, 1930-as évek
A festőállványon a most aukcióra kerülő kép látható

117
| t é t e l |

BARDÓCZ ÁRPÁD (1882-1938)

Virágcsendélet | Still-life with Flowers, 1929

Olaj, vászon | Oil on canvas, 80,5 x 71,5 cm

Jelezve balra fent | Signed above left: Bardoczi Arpad '929

Kezdő ár | Starting price: 280 000 Ft / 800 EUR

Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft

Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

118
| t é t e l |

SZŐNYI ISTVÁN (1894-1960)

Zebegényi részlet | Zebegény

Tempera, fa | Tempera on wood, 45 x 67 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Szőnyi I.

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR

Becsérték: 2 600 000 – 3 800 000 Ft

Estimate: 7 429 – 10 857 EUR

67 | 119
aukción | t é t e l

PERLROTT-CSABA VILMOS (1880-1955)

Nagybányai részlet | *View of Baia Mare, 1906*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 89,5 x 110 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Perlrott V. Csaba N.B. 906

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR

Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft

Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

Perlrott Csaba

1. Nagybánya, Rákóczi tér

2. Nagybánya a református templommal

Perlrott Csaba Vilmos 1903-ban fordult meg először Nagybányán, és ott korábbi mentora, Koszta József tanácsára, Ferenczy Károlyt választotta mesteréül. A *Nagybánya* című hetilap ez év április 30-án adott hírt arról, hogy egyre nagyobb az érdeklődés a Ferenczy Károly, Grünwald Béla, Réti István és Thorma János vezetete nagybányai festőiskola iránt, ahol „a tanítás díjtalan, s a tanítványok csak a modellköltséget viselik.” Ezen a nyáron, többek között Perlrott mellett, ott dolgozott Czöbel Béla, Czigány Dezső, Bornemisza Géza és Koszta József is. Perlrott 1903 és 1909 között minden nyarat a nagybányai művésztelepen töltött. 1905 nyarán már Iványi-Grünwald mellett dolgozott, aki szabadabb utat engedett tanítványai modernista kísérleteinek, mint Ferenczy. Szinte az összes

ma ismert korai, nagybányai Perlrott-mű 1905-ben született és jelentős Iványi-hatásról árulkodik. Az teljesen elképzelhetetlen, hogy az eddig ismert néhány képen kívül, ne festett volna minden nyáron ennél lényegesen többet a fiatal, de rendkívül ambiciózus Perlrott. Így nem meglepő, hogy idővel éppúgy elő fognak bukkanni lappangó korai képei, mint a most aukcióra kerülő *Nagybányai részlet*.

Az 1906-os évben Nagybányán született alkotások egy része, a korai magyar modernizmus történetében jelentős, prefauve periódusról árulkodik. A Lyka Károly által emlegetett, addigiaktól lényegesen színesebb, tiszta tubusszíneket is alkalmazni kezdő festésmód már az 1900-as évek legelején elkezdett teret hódítani a korai magyar modernizmus alkotói

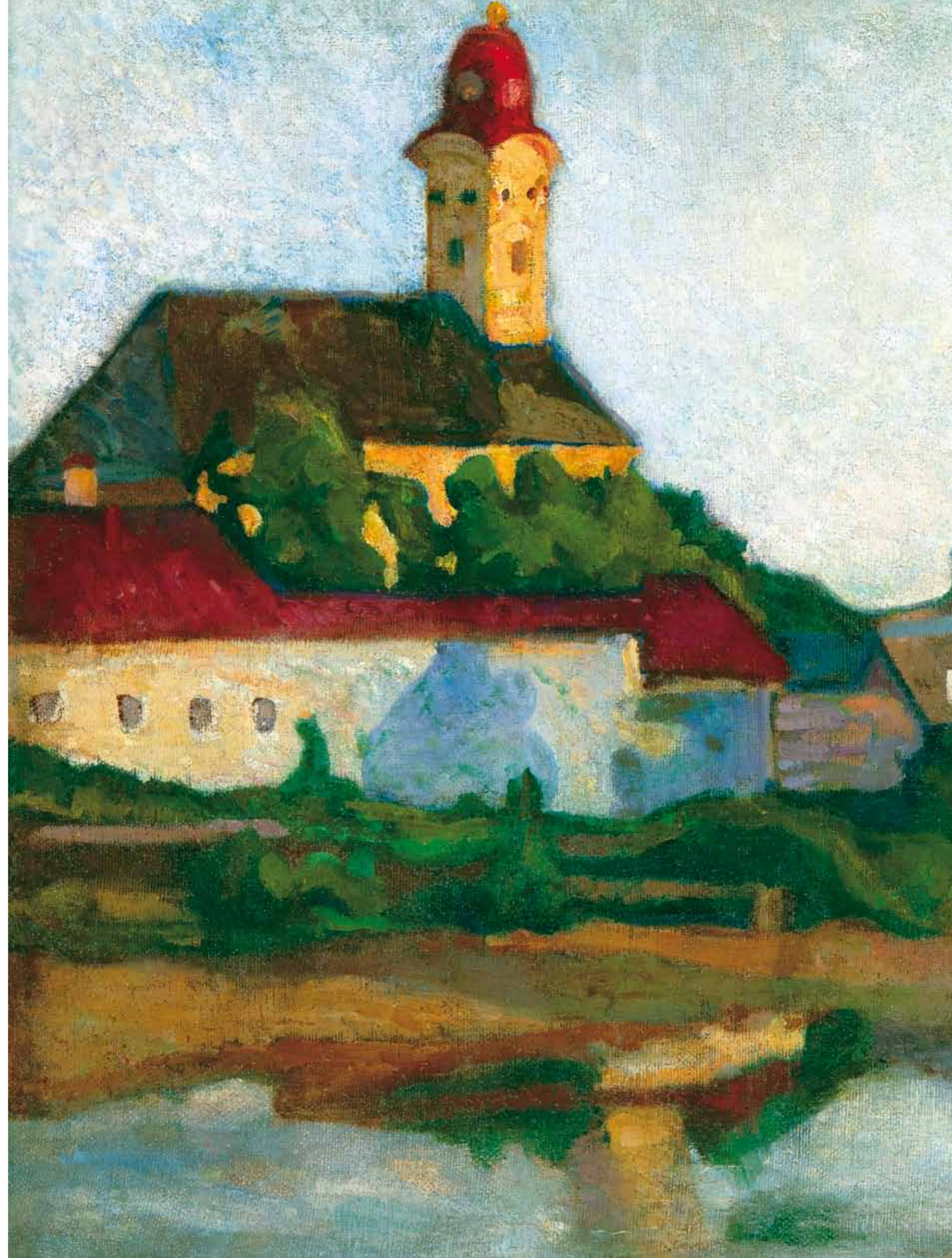
között. Még azt megelőzően, hogy Czigány, Czöbel és Mikola 1906-ban fauve képekkel jelentkeztek volna Párizsból a nagybányai művésztelepre érkezve, kirobbantva az úgynevezett neószok forradalmát. Perlrott nemcsak a nyarat, hanem az egész 1906-os évet Nagybányán töltötte, s bár bizonyosan több művet is alkotott az év folyamán, de 1906-ra datált műve, a nemrég felbukkant remek *Nagybányai részlet*en kívül, egyelőre nem ismert. Az eddig lappangó festmény különleges helyet foglal el a korai magyar modernizmus történetében, és egyben az egyik legjelentősebb hazai alkotóként tisztelt Perlrott életművének is hiánypótló, fontos és kvalitásos darabja.

RUM ATTILA

3. Czöbel Béla: *Lehel Ferenc Nagybányán, 1904* magántulajdon

4. Galimberti Sándor: *Kilátás Nagybányára, 1908* magántulajdon

120 t é t e l

TELEPY KÁROLY (1828-1906)

Libák a tónál | *Geese by the Lake, 1893*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 41 x 69,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Telepy K 893

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

121 t é t e l

REISSMANN KÁROLY MIKSA (1856-1917)

A sivatag kezdete a régi Kairónál | *The Beginning of the Desert at Old Cairo, 1913*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 100,5 x 162 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Reissmann KM.
Jelezve vakrámán | Signed on the stretcher:
Reissmann K. M. Budapest 11. kerület Bartók B. út 78 III. 2. Út a sivatagban

Kezdő ár | Starting price: 2 400 000 Ft / 6 857 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 17 143 EUR

122 t é t e l

TORNYAI JÁNOS (1869-1936)

Alkony | *Twilight*

Olaj, fa | Oil on wood, 23 x 26 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Toronyai

Kezdő ár | Starting price: 110 000 Ft / 314 EUR

Becsérték: 300 000 – 400 000 Ft

Estimate: 857 – 1 143 EUR

123 t é t e l

BERNÁTH AURÉL (1895-1982)

Kaposvári utca télen | *Street in Kaposvár at Wintertime, 1917*

Olaj, karton | Oil on cardboard, 38 x 49 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Bernáth 1917

Kezdő ár | Starting price: 360 000 Ft / 1 029 EUR

Becsérték: 500 000 – 800 000 Ft

Estimate: 1 429 – 2 286 EUR

ÉLETMŰ-KATALÓGUS SZÁM | OEUVRE CATALOGUE NR.: 1917/23.

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| egykor Zimányi L. gyűjteményében

MUNKÁCSY MIHÁLY (1844-1900)

Anyja gyermekével. Tanulmány a Siralomházhoz | *Mother with her Child. Study for The Condemned Cell, 1869*

Olaj, fa | Oil on wood, 50 x 37 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Munkácsy

Kezdő ár | Starting price: 24 000 000 Ft / 68 571 EUR
Becsérték: 40 000 000 – 60 000 000 Ft
Estimate: 114 286 – 171 429 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
Georg Oeder festőművész (1846-1931)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
Velhagen & Klafings: Monatshefte, XX. Jahrg. Band II., 1905/1906, 177. oldal

Munkácsy

AZ ELSŐ MUNKÁCSY-MONOGRÁFIA

1899-ben a bielefeldi és lipcsei székhelyű, akkor már több mint hatvan éves Velhagen & Klasing könyvkiadó monográfiát jelentetett meg Munkácsy Mihályról. A kiadó 1895 és 1941 között megjelent *Művészmonográfiák* (Künstler-Monographien) című sorozatában a Munkácsy-kötet volt a negyvenedik, s a Rafaelloval, Rubensszel, Rembrandttal és Michelangelóval induló sorozat 122 kötete a múlt és a jelen szin-

te minden jelentős művészenek munkásságát feldolgozta. A tekintélyes névsorban Munkácsyn kívül csupán egyetlen magyar művésznak jutott még hely, László Fülöpnek, Otto von Schleinitz 1913-as monográfiájában.

Az F. Walter Ilges által írt 132 oldalas és 120 jó minőségű fotóreprodukción tartalmazó Munkácsy-monográfia részletesen beszámolt többek között Munkácsy düsseldorfi éveiről, a

feltűnő külsejű, karakteres fiatalember gyors népszerűvé válásáról, egyedi életstílusáról (Munkácsy nem ivott alkoholt, s amikor először telepedett le a híres művészkávéház, a Malkasten asztalához, nem sört, vagy bort rendelt, hanem – ékes tájszólással – „Ain Glos Wosser“-t, vagyis csak egy pohár vizet), s természetesen a Düsseldorfban készült festményekről is.

MUNKÁCSY DÜSSELDORFBAN

Munkácsy Mihály 1868 októberében Münchenből érkezett Düsseldorfba. Itt készültek el azok az első főművei, melyek megalapozták későbbi hazai és nemzetközi hírnevét. Az *Ásító inas*, a *Tépéscsinálók*, s mindenekellett a *Siralomház*. Düsseldorfban Munkácsy a szándéka szerint Ludwig Knaus tanítványa szeretett volna lenni, aki meg is dicsérte addigi munkáit, de már a *Siralomház* vázlatai alapján megpróbálta lebeszélni az ifjút a túl nagy feladatról. Ám amikor

a kép 1869 karácsonyára elkészült, maga Knaus sietett gratulálni Munkácsynak. Beismerte tévedését, hogy nem bízott eléggé Munkácsyban, de hozzátette, másodszor már nem fog tévedni, amikor fényes jövőt jósol a fiatal művésznak. A kép eredeti, német címe „*Az elítélt utolsó napja*” volt, míg Magyarországon már szinte születése pillanatától kezdve a ma is használt *Siralomház* címen emlegették a festményt. 1869 októberében is e szavakkal adott hírt a festmény ké-

szültéről a Nefelejts című lap: „*Munkácsy Mihály széptehetségű festész hazánkfia Düsseldorfban ismét egy genre-képen dolgozik, mely siralomházat ábrázol. E képet egy angol műbarát számára festi, kinek a vázlat nagyon megtetszett s ki a festész által kért díjat (10,000 frank) rögtön megígérte s Munkácsynak 100 tallért azonnal le is fizetett. A kép legelőször a párisi múkiállításon lesz kiállítva.*”

1. Munkácsy Mihály: Siralomház I. 1869-70
Magyar Nemzeti Galéria

2. Munkácsy Mihály: A konyhában

3. Anya gyermekével. Tanulmány a Siralomházhoz, 1869

TANULMÁNYOK A SIRALOMHÁZHOZ

Munkácsy nagy körültekintéssel alkotta meg a festményt, járta a várost modellek után kutatva, bátran leszóltva bárkit, akit érdekesnek talált. Egy egyébként kellemes úriembert például e szavakkal szólított meg: „Önnek olyan bűnözőarca van, kell, hogy modellt üljön nekem!” Ez a derék düsseldorfi polgár lett aztán a kép főszereplőjének, az elítélt gonosztevőnek a modellje. Őröla több közeli fejtanulmány is készült, s Munkácsy

külön tanulmányokon dolgozta ki az iszonyattal elforduló öregasszony, az előtérben settenkedő inasfiú, vagy a bal oldali férficsoport alakjait: a pipás figurát és a leszegett fejjel álló kalapos fitalembert.

A kompozíciónak van egy dramaturgiai értelemben vett főszereplője (az elítélt), s van egy kompozicionális tekintetben vett főalakja is. A kép középtengelyében, a báméskodó nép

és az elítélt környezetéhez tartozó szereplők (a fegyveres őr, a rab felesége és gyermeke) között egy gyermekét tartó anyát látunk. Olyan motívum ő, amilyennel a későbbiek során Munkácsy csaknem minden nagyobb kompozícióján találkozunk. Ez a gyermekét tartó anya felbukkan a *Tépécsinálók*on, a *Zálogház*on, az *Éjjeli csavargók*on, megannyi kisebb zsánerképen, sőt még a *Krisztus-trilógia* képein is.

EGY NÉVJEGYSZERŰ MOTÍVUM: AZ ANYA ÉS GYERMEKE

Ez a motívum, az anya és gyermeke kettőse Munkácsy életképfestészetének egyik névjegyszerűen azonosítható vezérmotívuma. Első megjelenése pedig épp a *Siralomház* 1869-es kompozícióján fordul elő. A befejezett, nagy képen azonban az anya a nézővel szembe fordulva jelenik meg, tekintetét kissé az elítélt felé fordítva, míg az arcával zokogva a tenyerébe temetkező női alak a kép szélén helyezkedik el. Az ő karján nincs gyerek, sőt, úgy tűnik, hogy az őhöz tartozó gyermek épp az előtte tétován

tébláboló kislány lehet, ki nyilván nem érti még, hogy mi is ez a nagy felfordulás körülötte.

A most, mintegy százhusz év után felbukkant anya-gyerek kompozíció a *Siralomház* egyik nagyon korai stádiumában készülhetett. Nem a későbbiekben már oly ismertté vált modellbeállítással találkozunk itt, hanem szinte az egész motívum első megfogalmazásával. Az anya, miközben karján tartja az alig egyévesnek látszó kicsijét, arcát elfordítja, s köténye felhajtott végével próbálja felfogni könnyeit.

Ezzel a beállítással Munkácsy későbbi képein már nem találkozunk, s emiatt akár furcsának és szokatlannak is érezhetjük ezt a kompozíciót. Ám éppen ez adja meg ennek a képnek a különleges értékét: Munkácsy ezen a képen első ízben fogalmaz meg egy olyan motívumot, a gyermekét tartó anya motívumát, ami kisebb módosításokkal, de végig jelen lesz majd a későbbi nagy zsánerképein.

A már említett bielefeldi és lipcsei székhelyű Velhagen & Klasing könyvkiadó nemcsak művészmonográfiáiról volt híres és népszerű, hanem az 1886 óta megjelenő képes családi havimagazinjairól, a roppant egyszerűen csak *Velhagen und Klasing's Monatshefte*-nek nevezett kiadványairól is. A füzetek betűtípusa, tipográfiája szinte teljesen megegyezett a *Művészmonográfiák* arculati elemeivel. A gótbetűs szöveg

a könnyebb olvashatóság kedvéért két hasábra tördelve jelent meg, s elegáns megoldás volt a lapok fejlécén végig futó cím (a kötet, vagy a cikk címe) is. Ennek a családi magazinnak az 1905/1906-os kötetében jelent meg először – s ismereteink szerint utoljára is – a most vizsgált festményünk reprodukciója is. A kötetben semmi nem szól Munkácsyról, a kép csupán egy illusztráció, az alábbi felirattal: „*Munkácsy M.*

tanulmánya az Elítélt című festményhez. G. Oeder professzor úr tulajdona, Düsseldorf.”

A kiadó, nemcsak Munkácsy monográfiáját adta ki, hanem nyilvánvalóan a művész halála után is számontartotta Munkácsy izgalmasabb alkotásait. Georg Oeder professzor pedig, mint a kép egykori tulajdonosa, külön is szót érdemel.

4. Munkácsy avenue-de-Villiersi műtermében, Párizsban

5. Műteremben

GEORG OEDER A FESTŐ ÉS ORIENTALISTA

Az aacheni születésű Georg Oeder (1846–1931) 1869-ben telepedett le Düsseldorfban, ahol haláláig a város megbecsült polgára maradt. Jómódú származású lévén, palotát építtetett magának a népszerű művészkávéház, a Malkasten közvetlen szomszédságában, a Jacobistrassén. 1873-tól fogva ez volt az otthona, s ez lett egyre terebélyesebbé váló japán és keleti gyűjteményének is a helye, ami afféle magánmúzeumként is működött. Oeder Németországban az elsők között kezdett foglalkozni a japán művészet gyűjtésével, s gyűjteményét más városokban is bemutatta. Mindezek mellett tájképfestő is volt. A festészettel jobbra csak műkedvelő módon foglalkozott, de ennek ellenére őt is a düsseldorfi festőiskola egyik tagjaként tartják számon. Az 1890-es években egészségügyi okokból felhagyott a festészettel, s attól kezdve kizárólag az ázsiai és japán művészetnek és

gyűjteményének szentelte idejét. Hagyatékát 1943 októberében árverezték el Bécsben, pazardüsseldorfi palotája pedig a második világháborúban pusztult el.

Bár arra vonatkozóan nincsenek forrásaink, hogy Oeder milyen viszonyban volt Munkácsyval, nehéz elképzelni, hogy a Malkasten utcájában lakó Oeder ne járt volna rendszeresen abba a kávéházba, ahol Munkácsy is gyakran megfordult, s ami egyébként sem volt messze Munkácsynak a Ritterstrassén lévő műtermétől. Kellett, hogy személyesen ismerjék egymást, s ismeretségüknek éppen ez a festmény a tanúja. Képzelnék csak el: ott él Düsseldorfban egy gazdag fiatalember, aki festő és műgyűjtő egy személyben. Ott lakik a művészek törzshelye közéletben, s bár még csak 1869 karácsonyán járunk, már lehetősége van arra, hogy megtekintse egy magyar festőnek a városszerte híressé vált ké-

pét a művész óvárosi műtermében. Pénze is van, hogy az akkor még alig ismert Munkácsytól megszerezze híres képének egy tanulmányát. S nyilván az ő személyes együttműködése is kellett ahhoz, hogy 1905-ben egy országosan ismert könyvkiadó reprodukciót készíttessen a nála lévő festményről, amit aztán egy népszerű kiadványában meg is jelentessen, ráadásul ő, a gyűjtő neve alatt. Oeder, aki akkor már professzor Oeder volt, büszkén és minden érdek nélkül vállalhatta, hogy ő is egy Munkácsy-kép tulajdonosa.

Ez a festmény Munkácsy kortársától, egy vele szinte egykorú düsseldorfi művész tulajdonából, s egy Munkácsyval személyes kapcsolatban lévő könyvkiadó reprodukciójával került most a szemünk elé. Szinte olyan, mintha egyenesen Munkácsy műterméből érkezett volna...

BELLÁK GÁBOR

125

tétel

HÁRY GYULA (1864-1946)

Veglia (Krk sziget) | *Veglia (Island of Krk)*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60,5 x 80 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Veglia Hány Gy.

Kezdő ár | Starting price: 500 000 Ft / 1 429 EUR
 Becsérték: 800 000 – 1 300 000 Ft
 Estimate: 2 286 – 3 714 EUR

126

tétel

STEFÁN HENRIK (1896-1971)

Olasz táj | *Italian Landscape, 1921*

Olaj, vászon papírlémezen | Oil, canvas on paperboard, 40 x 60 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Stefan H.

Kezdő ár | Starting price: 1 300 000 Ft / 3 714 EUR
 Becsérték: 2 500 000 – 3 500 000 Ft
 Estimate: 7 143 – 10 000 EUR

127
t é t e l

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Mozdulat (Herwarth Walden) | *Movement, (Herwarth Walden), 1924*

Szén, pasztell, papír | Coal, pastel on paper, 45 x 25,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Scheiber H.

Kezdő ár | Starting price: 900 000 Ft / 2 571 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 2 000 000 Ft
Estimate: 2 857 – 5 714 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Haulisch Lenke: Scheiber Hugó. Serpent kiadó, Budapest, 1955. katalógus: 61. (*Mozdulattanulmány Herwarth Walden egészalakos képéhez címmel*)
- Scheiber Hugó. Válogatás a közös kiállítás anyagából. szerk: Pátzay Vilma. Műgyűjtők Galériája, Budapest-Toronto, 1991. katalógus: 26.

128
t é t e l

MOLNÁR C. PÁL (1894-1981)

Tánc | *Dance*

Tus, fedőfehér, papír | Ink, white-cover on paper, 29 x 20 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: MCP
Hátoldalon felirat | Inscription on the reverse:
Kubinyi Ernő: Zöld notesz illusztráció ltsz. 54 Tánc 29x20

Kezdő ár | Starting price: 240 000 Ft / 686 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- Ferenczy Galéria, Budapest, 1999. XI. 11-XII. 2.

129

t é t e l

DÉSI HUBER ISTVÁN (1895-1944)

Téli táj | *Winter Landscape*

Olaj, karton | Oil on cardboard, 50 x 69 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Dési Huber
 Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Dési Huber István Téli táj

Kezdő ár | Starting price: 220 000 Ft / 629 EUR
 Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
 Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Dési Huber István: Levelek a szülőföldre.
 Szerkesztette: Huber András, Bukarest, Kriterion, 1982, katalógus: 31.

130

t é t e l

PATKÓ KÁROLY (1895-1941)

Erdőrészlet Nagybányán | *Forest in Baia Mare, 1924*

Lavírozott tus, papír | Washed ink on paper, 30 x 44 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Patkó N. B. 1924
 Jelezve balra lent | Signed bottom left: Patkó Károly 1924

Kezdő ár | Starting price: 220 000 Ft / 629 EUR
 Becsérték: 300 000 – 400 000 Ft
 Estimate: 857 – 1 143 EUR

131
t é t e l

CORINI MARGIT (1897-1982)

Vitorlás | *Sailboat*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 100 x 80 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: M. de Corini

Kezdő ár | Starting price: 600 000 Ft / 1 714 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 1 800 000 Ft
Estimate: 2 857 – 5 143 EUR

132
t é t e l

ERDÉLYI BÉLA (1891-1955)

Vízparton | *Waterfront*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 75,5 x 68,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Erdélyi

Kezdő ár | Starting price: 2 000 000 Ft / 5 714 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

133
t é t e l

BARABÁS MIKLÓS (1810-1898)

Fiatal lány portréja | *Portrait of a Young Girl, 1846*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 68 x 54,5 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Barabás 846

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 4 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 11 429 EUR

134
t é t e l

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861-1927)

Párizsi nő fátyollal | *Parisian Woman with Veil, 1889*

Pasztell, papír | Pastel on paper, 47,5 x 40 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Rónai

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR

Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft

Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

135

tétel

GLATZ OSZKÁR (1872-1958)

Nyári délelőtt | Summer Forenoon

Olaj, vászon | Oil on canvas, 52 x 62,5 cm
 Jelezve balra lent | Signed bottom left: Glatz

Kezdő ár | Starting price: 700 000 Ft / 2 000 EUR
 Becsérték: 1 000 000 – 1 500 000 Ft
 Estimate: 2 857 – 4 286 EUR

136

tétel

BALLA BÉLA (1882-1965)

Bohémek | Bohemians

Olaj, vászon | Oil on canvas, 84,5 x 100,5 cm
 Jelés nélkül | Not signed
 Hátdoldalon kiállítási raglap töredék a következő adatokkal:
 Balla Béla festménye, Bohémek, lakik: Arad, Dezső utca 4.

Kezdő ár | Starting price: 420 000 Ft / 1 200 EUR
 Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
 Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

MARKÓ KÁROLY, ID. (1793-1860)

Tivoli (Prokrisz halála) | *Tivoli (Death of Prokris)*, 1838

Olaj, vászon | Oil on canvas, 28,5 x 40,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: C. Markó 1838

Kezdő ár | Starting price: 4 600 000 Ft / 13 143 EUR
Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimate: 17 143 – 22 857 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:

| BÁV 44. aukció, 1977. december, 202.tétel (*Táj mitológiai jelenettel* címen)

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| egykor Berényi Artúrné (Budapest) tulajdonában

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| BÁV 44. aukció, 1977. december, 202.tétel (*Táj mitológiai jelenettel* címen), reprodukálva a 41. oldalon

Markó Károly

Idősebb Markó Károly, még lőcsei gimnáziumi tanulóként ismerkedett meg az antikvitással. Az 1807-ben Lőcsén végzősök a klasszikus szerzők, az archeológia és a görög mitológia tárgyak hallgatása során, elmélyült ismereteket szereztek az ókori görög-római kultúra területtéről. Az antik szerzők latin nyelvű fordításain kívül, Markó biztosan használta azokat az ún. mintaalbumokat, a mitológiai történetek képes ábrázolásainak gyűjteményeit is, melyek a 19. század elejétől már széles körben hozzáférhetőek voltak. Markó egyes mitológiai tárgyú képeinek a forrása, kompozíciós sémája fellelhető ezekben a kiadványokban, melyeket nem ritkán

több változatban is megfestett. Ilyen kedvenc, több alkalommal is elővett témája volt Diana, a vadászat istennőjének, valamint Páris királyfi választásának a története. Markó mitológiai témájú remekeinek a sorába tartozik a most aukcióra kerülő festői gyöngyszem is, mely Prokrisz halálának antik mítoszát jeleníti meg.

Publius Ovidius Naso, az ókori Róma egyik legjelentősebb költője, *Átváltozások* című könyvében a görög mitológia több mint 250 történetét foglalta versbe. Ovidius a 15 kötetből álló opusz 7. kötetében, külön fejezetben, több mint 200 hexameterben megírt sorban beszélt el Kephalosz és Prokrisz történetét. E szerint

Kephalosz attikai vadász és Prokrisz házastársak voltak. Éosz istennő azonban beleszeretett Kephaloszba, messze földre vitte, de a férfi hű maradt és visszavágyott a párjához. Az istennő a visszatérés árát egy feladatban szabta meg, Kephalosz hazatérve idegen álcában próbálja hűtlenségre csábítani a feleségét. Mivel a terv bevált, a házastársak útjai szétváltak. Prokrisz szégyenében elbújdosott, és Artemisz istennő vadásztársául szegődött Krétán. A Minosz királytól kapott bűvös ajándékokkal, a célt nem tévesztő dárdaival és a zsákmányát mindig utolérő vadászebbel Prokrisz visszatért Attikába. Itt fiatal férfinek álcázva magát, vadászni ment ko-

1. Claude Lorrain: Tájkép Prokrisszal és Kephalossal, 1645
National Gallery, London

2. Paolo Veronese: Prokrisz és Kephalosz, 1580
Musée des Beaux-Arts de Strasbourg

rábbi párjával Kephalossal, akinek megtetszetek Prokrisz varázsos dolgai. A nő lemondott róluk, azzal a feltétellel, hogy Kephalosz ezekért cserébe szeretkezzen vele. Mikor ez megtörtént, Prokrisz felfedte kilétét és ettől fogva ismét egy pár voltak. A történet vége szerint Prokrisz idővel féltékeny lett az egyedül vadászó férjére, és egy éjjel utána osont az erdőbe. Kephalosz a sötétben feleségét prédának vélte, és halálosan megsebezte a sosem hibázó gerellyel. Emiatt menekülnie kellett Attikából, és sok hóstett után, a felesége halálából fakadó lelkifurdalás miatt a tengerbe vetette magát. Emlékét ma is őrzi a török partokhoz közeli görög sziget, Kósz legnagyobb félszigete.

Idősebb Markó Károly festménye azt a pillanatot ábrázolja, amikor Kephalosz döbbenően szembesül tettével, és haldokló kedveséhez siet. A háttérben feltűnő angyal alak, talán maga Éosz, az isteni beavatkozást hivatott jelképezni. A festményen megjelenő figurák és történetük azonban csak másodlagos jelentőségű, az ún. „ideális táj” markói megfogalmazása mellett. A romlatlan természet ideálját megtestesítő ideáltáj műfajának megteremtése a 16. századi itáliai Annibale Carracci nevéhez fűződik, majd a 17. századi francia Nicolas Poussin munkásságában folytatódott és nyerte el azt a formáját, mely Markó számára elsőrendű mintául és forrással szolgált. Az említett művészek mindegyike

megörökítette a Prokrisz-téma valamely jelenetét, azt ideális tájképi környezetbe foglalva, mely legalábbis egyenrangúvá teszi az ábrázolt jelenetet és az azt befoglaló arkádiai tájat. A téma közkedveltségét mutatja, hogy a 18. században többek között Jean-Honoré Fragonard is megfestette a téma rokokó változatát, és André Grétry egész operát szentelt neki 1773-ban. Markó Károly gyönyörű kis képe tehát önértékén kívül, művészet- és kultúrtörténeti szempontból is jelentős műalkotás.

RUM ATTILA

LIGETI ANTAL (1823-1890)

Itáliai naplemente (Délolaszországi tengerpart) | *Italian Sunset (Coast of Southern Italy)*, 1874

Olaj, vászon | Oil on canvas, 79 x 118,5 cm
Jelezve középen lent | Signed bottom center: Ligeti A. 1874

Kezdő ár | Starting price: 10 000 000 Ft / 28 571 EUR
Becsérték: 15 000 000 – 20 000 000 Ft
Estimated value: 42 857 – 57 143 EUR

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:

| Gróf Almásy-Teleki Éva Művészeti Intézete (volt Ernst Múzeum),
XII. Nagy Művészeti Aukció, Budapest, 1943. november, (kat. 332. *Délolaszországi tengerpart*).

Ligeti A.

Ligeti Antal 1854 és 1858 között külföldi tanulmányúton járt. Az úgynevezett Grand Tour, vagyis az évekig tartó európai körutazás, már évszázadok óta az akadémikus művészképzés kötelező részét képezte. Ligeti ekkor Itália nagy részét beutazta, de eljutott Egyiptomba és a Szentföldre is. „*A Sicíliai hegyek, völgyek, és tengeri kilátások általánosan oly nagyszerűek, és a tárgyak színei, a légzés, oly bámulatos szép, hogy inkább azt kellene mondanunk, hogy nem tudjuk festeni.*” – írta az itáliai természeti látvány cso-

dáitól elkápráztatott fiatal művész 1855-ben támogatójának, gróf Károlyi Györgynek Rómából.

A 17. századi francia művészetben Nicolas Poussin és Claude Lorrain honosították meg az ideális tájbrázolás alaptípusait, melyek tovább élését akadémikus szabályrendszerek biztosították a későbbi évszázadokban.

A 19. századi klasszicizáló romantikus ideáltájkép jellemzőiként említhetőek az alkonyi vagy hajnali világítás, a kép elő- közép- és háttérének jól elkülöníthető felosztása és a

kompozíciót kétoldalról lezáró, valamint a tág perspektívát kiemelő motívumok alkalmazása. Ligeti e tájképét az akadémikus szabályoknak maximálisan eleget téve festette meg.

A növényzettel borított sziklák által keretelt és azokon át megnyíló táj a 19. századi romantikus festészet egyik kerettémájának, a nyitott ablak motívumának továbbfejlesztett változata. A sziklával keretelt kilátás romantikus témája, Ligeti e művén emberi alakokkal bővült, melyek közül két apró figura a ragyogó naplementében

1. Claude Lorrain: Táj Apollóval, 1645-49
Ermitázs, Szentpétervár

2. Itália, Capri szigete, 1850 után
Archív fotó

3. Id. Markó Károly: Tájkép Tivolinál, 1846
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

és a határtalan végtelenség érzetét keltő távlatban gyönyörködik. Alakjuk az elveszett aranykor iránti romantikus nosztalgia kifejezője.

A festmény melankolikus hangulata és morális mondanivalója szerint olyan tájat ábrázol, melyet az istenek ugyan már elhagytak, de akiknek egykori dicsősége még ott tükröződik a lebukó nap fényében izzó tengeren. E filozofikus tartalmakat hivatott közvetíteni a kétoldali motívumok között megnyíló, végtelenségbe vesző, nyugodt és fenséges távlat. A kép egységes ha-

tását pedig a képsíkokat finom tónusátmenetekkel összekapcsoló atmoszféra teremti meg. Ligeti művein „messzeterjedő látkört lehet látni, ami arra mutat, hogy őt nem annyira a részletek, mint inkább az egész fenséges összhangzata ragadja meg” – olvasható a *Hazánk és a Külföld* című folyóirat 1865. évi 26. számában.

Ligeti 1890-es hagyatéki kiállításának jegyzékében több olyan tétel is található (*Részlet Capri szigetéről; Naplemente; La piccola marina di Capri; Tengeri öböl naplementekor;*

Sziklás tengerparti részlet), mely az itt bemutatott, 1874-ben festett művet is rejtheti. Valószínűbb azonban, hogy Ligeti e remekműve már elkészültét követően gazdára talált és évtizedekig egy főúri vagy nagypolgári otthon díszéül szolgált. A 15. században élt Leon Battista Alberti fogalmazta meg először híres építészeti traktátusában, hogy a kertek, patakok, folyók és tengerek ábrázolásai gyógyító erővel bírnak, elhelyezésük pedig elsősorban a hálósobákban ajánlott.

RUM ATTILA

139
| t é t e l

BÖHM LIPÓT (1916-1995)

Fekvő Akt | *Reclining Nude*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 40 x 60 cm
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse:
Böhm Lipót signeu = Poldi "Fekvő Akt" olaj

Kezdő ár | Starting price: 320 000 Ft / 914 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

140
| t é t e l

DEMÉNY MIKLÓS (1939-2010)

Női portré | *Portrait of a Woman, 1996*

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 40 x 40 cm
Jelezve jobbra fent | Signed above right: Demény M. 996

Kezdő ár | Starting price: 850 000 Ft / 2 429 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 1 500 000 Ft
Estimate: 2 857 – 4 286 EUR

141

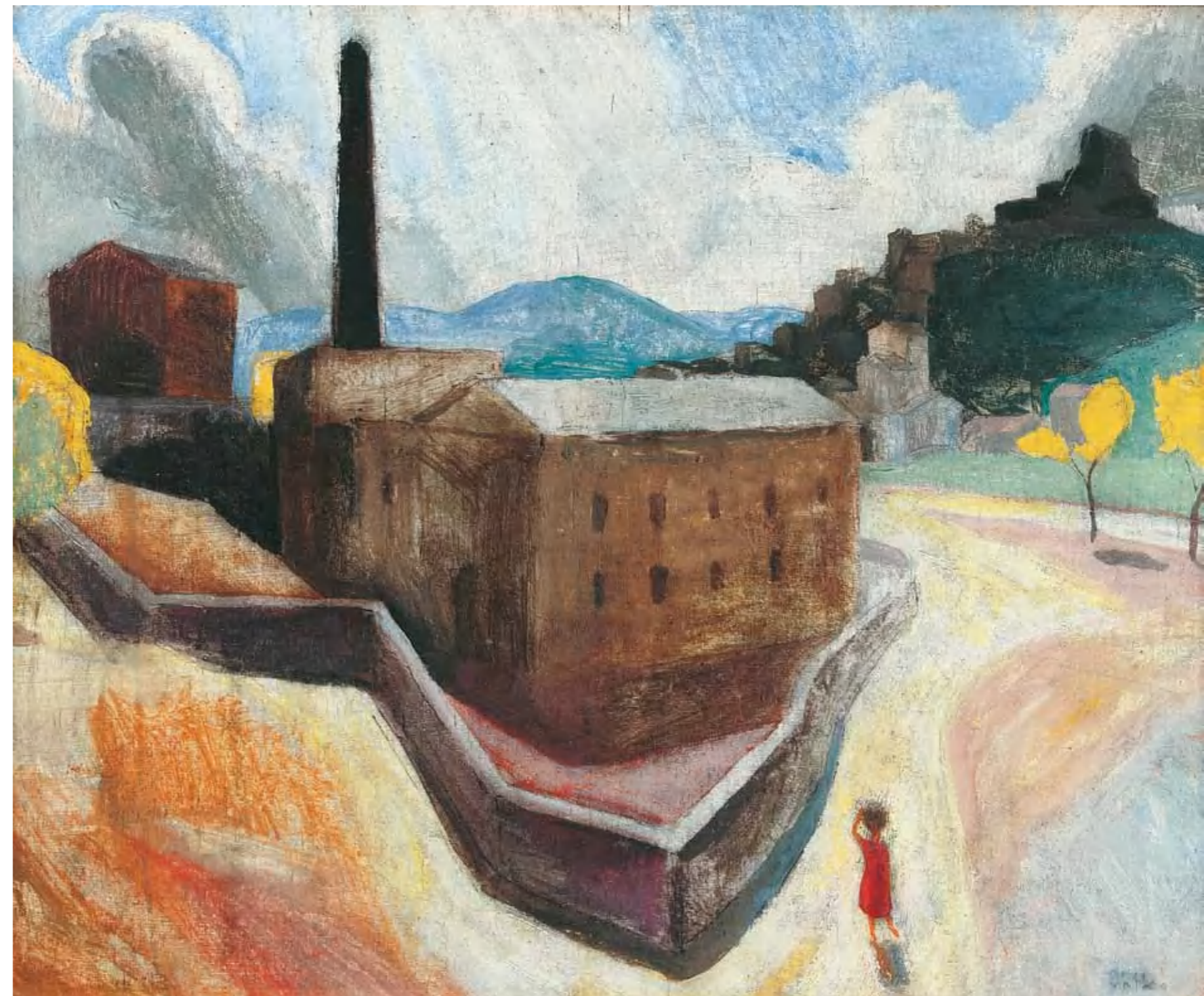
tétel

WALLESHAUSEN ZSIGMOND (1888-1978)

Párizsi utca | Parisian Street

Olaj, vászon | Oil on canvas, 48 x 40 cm
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: S. Walleshausen

Kezdő ár | Starting price: 280 000 Ft / 800 EUR
Becsérték: 400 000 – 600 000 Ft
Estimate: 1 143 – 1 714 EUR

142

tétel

PATKÓ KÁROLY (1895-1941)

Subiaco környékén, 1930-as évek második fele | Near Subiaco, second half of the 1930s

Tempera, fa | Tempera on wood, 50 x 59,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Patkó

Kezdő ár | Starting price: 3 200 000 Ft / 9 143 EUR
Becsérték: 3 500 000 – 4 500 000 Ft
Estimate: 10 000 – 12 857 EUR

143

t é t e l

VÉN EMIL (1902-1984)

Sziklás tengeröböl | Rocky Bay

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 60 x 80 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Vén

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: V. Emil Sziklás tengeröböl

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR

Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft

Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

144

t é t e l

BOLDIZSÁR ISTVÁN (1897-1984)

Tihanyi-félsziget | Tihany Peninsula

Olaj, vászon | Oil on canvas, 52,5 x 75 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Boldizsár

Kezdő ár | Starting price: 380 000 Ft / 1 086 EUR

Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft

Estimate: 1 429 – 2 000 EUR

145

Itétel

Áttört váza, négyszögletű nyakkal, virágdíszítéssel, Zsolnay, 1880 körül ; Vase with square neck and Tracery decor, Zsolnay, around 1880

Porcelánfajansz, áttört díszítésű talpazat, az aranybrokát alapon aranyozott körvonalak közötti magas tűzű mázas festés.

Magasság : Height: 40 cm, talpszélesség : width: 18,5 cm

Fazonszám : Form number: nincs : none

Jelzve: bélyegzett TJM családi márkajelzés és masszába nyomott ZW PÉCS és 10 szám : Signed with stamped TJM family trade-mark and impressed ZW PÉCS, 10

Kezdő ár : Starting price: 500 000 Ft / 1 429 EUR

Becsérték: 800 000 – 1 000 000 Ft

Estimate: 2 286 – 2 857 EUR

146

Itétel

Petróleumlámpa pár, a „Perzsa”- sorozatból, Zsolnay, 1880-as évek ; Oil-lamp pair of the „Persian” – series, Zsolnay, 1880s

DEKORTERV FELTEHETŐEN ; DESIGN PRESUMABLY BY: ZSOLNAY JÚLIA

Porcelánfajansz, sárgaréz szerelékkel. Aranybrokát háttéren magas tűzű mázas, historizáló virágdíszes festés.

Fazonszám a fémszereléktől nem látható : Form number not visible from metal mounting

Magasság : Height: 58,7 cm, szélesség : width: 24 cm

Jelzés: a fémszereléktől nem látható : Sign not visible from metal mounting

Kezdő ár : Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR

Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

147
t é t e l

KMETTY JÁNOS (1889-1975)

Szentendre

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 30 x 16,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Kmetty
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Kmetty János Szentendre

Kezdő ár | Starting price: 650 000 Ft / 1 857 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 1 600 000 Ft
Estimate: 2 857 – 4 571 EUR

148
t é t e l

SCHEIBER HUGÓ (1873-1950)

Önarckép | Self-portrait

Gouache, tus, fedőfehér, papír kartonon | Gouache, ink, white-cover, paper on paperboard, 63,5 x 45,5 cm
Jelezve jobbra középen | Signed right in the middle: Scheiber H

Kezdő ár | Starting price: 1 800 000 Ft / 5 143 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 11 429 EUR

149

tétel

Kerámiakép, a Szent Koronás Mária a kis Jézussal, Zsolnay, 1889 | Ceramic painting of Mother Mary with Holy Crown holding the infant Christ, Zsolnay, 1889

TERV | DESIGN BY: APÁTI ABT SÁNDOR

Fehércserép, reliefszobrászat. Magas tűzű mázas festés, aranyozás.

Fazonszám: nincs (a szakirodalomban a 7066-os fazonszámon szerepel) | Form number: none (noted as number 7066 in literature)

Magasság | Height: 29 cm, szélesség | width: 19 cm, mélység | depth: 1 cm

Jelzés: a hátoldalon masszába nyomott ZSOLNAY. PÉCS. márkajelzés és a tárgy elején jobbra lent Apáti Abt Sándor masszába nyomott ABT jelzete |

Signed with impressed ZSOLNAY. PÉCS. trademark on the back, signed with impressed ABT mark by Apáti Abt, Sándor

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 143 EUR

Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft

Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

150

tétel

Áttört díszkancsó, Zsolnay, 1880 körül | Vase with Tracery decor, around 1880

Porcelánfajansz, áttört díszítésű, dupla falú test. Magas tűzű mázas festés, aranyozás.

Fazonszám | Form number: olvashatatlan | illegible

Magasság | Height: 48,5 cm, szélesség | width: 22 cm

Jelzés: pecsételt öttornyos, valamint masszába nyomott MADE IN AUSTRIA-HUNGARIA és ZSOLNAY PÉCS márkajelzések, masszába nyomott, olvashatatlan fazonszám |

Signed with stamped five-tower and impressed MADE IN AUSTRIA-HUNGARIA and ZSOLNAY PÉCS trademarks, with impressed illegible form number

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 142 EUR

Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft

Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

151
t é t e l

BERNÁTH AURÉL (1895-1982)

Gödi kert Marilival | *Marili with the Garden in Göd, 1964*

Akvarell, papír | Aquarelle on paper, 48 x 36 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: BA.

Kezdő ár | Starting price: 400 000 Ft / 1 143 EUR
Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft
Estimate: 1 714 – 2 286 EUR

ÉLETMŰ-KATALÓGUS SZÁM | OEUVRE CATALOGUE NR.: 1964/11.

152
t é t e l

BERÉNYI RÓBERT (1887-1953)

Eta olvas | *Eta Reading*

Akvarell, tus, papír | Aquarelle, ink on paper, 39 x 32,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Berényi

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

153
t é t e l

DEMÉNY MIKLÓS (1939-2010)

Csendélet virággal ■ *Still-life with Flower, 1975*

Olaj, farost ■ Oil on wood-fibre, 50 x 80 cm
Jelezve balra fent ■ Signed above left: Demény M 975

Kezdő ár ■ Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR
Becsérték: 2 600 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 7 429 – 11 429 EUR

REPRODUKÁLVA ■ REPRODUCED:

■ Rum Attila, Demény Miklós,
Virág Judit Galéria, Budapest, 2021, 27. oldal

154
t é t e l

TÓTH MENYHÉRT (1904-1980)

Virágcsendélet ■ *Still-life with Flowers*

Olaj, vászon ■ Oil on canvas, 80 x 60,5 cm
Jelezve jobbra lent ■ Signed bottom right: TM

Kezdő ár ■ Starting price: 1 400 000 Ft / 4 000 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 8 571 EUR

155

tétel

Váza, visszahajló peremmel, szimmetrikus virágdíszítéssel, Zsolnay, 1900 | Vase with edges folding back and a symmetrical Flower decor, Zsolnay, 1900

Keménycserep, savmaratott, eozinmázás alapon fényesen hagyott kontúrozású, opak és transzparens eozinmázás, finom festés.

Fazonszám | Form number: 5100

Magasság | Height: 10 cm, szélesség | width: 16,5 cm

Jelzés: pecsételt pontkörös és masszába nyomott ZSOLNAY PÉCS márkajelzések, masszába nyomott 5100 és 27 számok | Signed with stamped, dotted and impressed ZSOLNAY PÉCS trademarks with impressed numbers 5100 and 27

Kezdő ár | Starting price: 1 000 000 Ft / 2 857 EUR

Becsérték: 1 600 000 – 2 000 000 Ft

Estimate: 4 571 – 5 714 EUR

156

tétel

Szőlős váza, Zsolnay, 1900 | Vase with Grape decor, Zsolnay, 1900

FORMATERV | DESIGN BY: MACK LAJOS

Keménycserep, ráillesztett, domborműves és plasztikus elemekkel. Az alap márványosan összefolyó, fémes, opak eozinmázás, a levél és szár színes, transzparens eozinmázakkal, a szőlő opak, fémes eozinmázzal festett.

Magasság | Height: 32,5 cm, szélesség | width: 19 cm

Jelzés: domború körpecsét és masszába nyomott 6138 szám, „Bona uva” (Jó szőlő), valamint Mack Lajos jelzése (MACK betűkombináció) |

Signed with raised round stamp and impressed number 6138, „Bona uva” (Good grape) with sign of Mack, Lajos jelzése (MACK letter combination)

Kezdő ár | Starting price: 1 500 000 Ft / 4 286 EUR

Becsérték: 2 400 000 – 3 000 000 Ft

Estimate: 6 857 – 8 571 EUR

PÁRDARABJA REPRODUKÁLVA | PENDANT REPRODUCED:

| Csenkey Éva, Gyugyi László, Hárs Éva: Zsolnay aranykora. Gyugyi László gyűjteménye a száz új tárggyal, Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft., Kossuth Kiadó, 2017, 608. ábra

Restaurált | Restored

ANNA MARGIT (1913-1991)

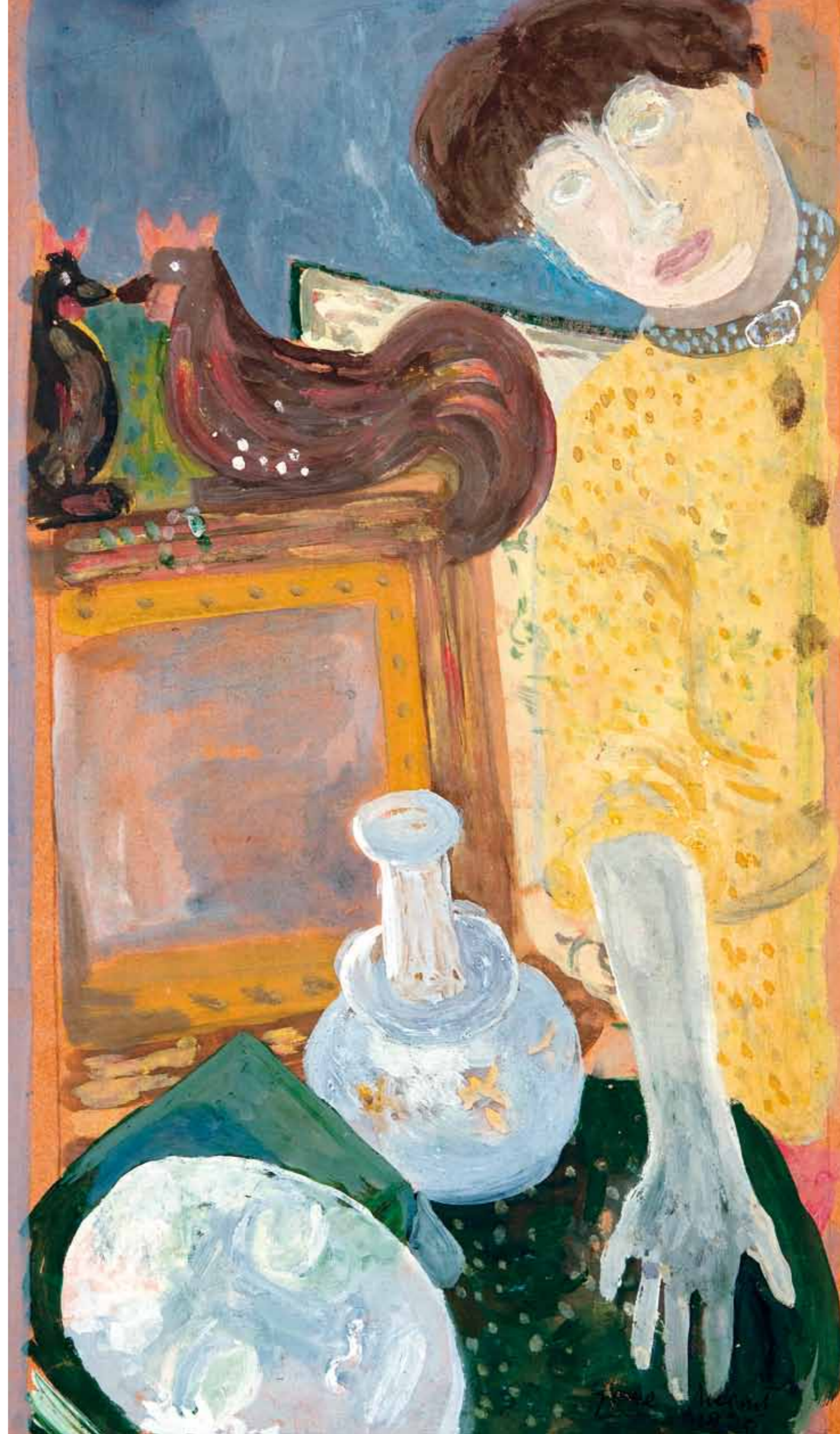
Önarckép maszkkal | *Self-portrait with a Mask*, 1936

Tempera, papír vászonon | Tempera, paper on canvas, 70,5 x 43 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Anna Margit 1936

Kezdő ár | Starting price: 3 000 000 Ft / 8 571 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft
Estimate: 11 429 – 14 286 EUR

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:
| Anna Margit. Kunstbetrieb, Dachau, 1989, kat. 3

1. Anna Margit

158

tétel

PITTNER OLIVÉR (1911-1971)

Falurészlet | Village, 1935

Pasztell, papír | Pastel on paper, 70 x 50 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Pittner 935

Kezdő ár | Starting price: 550 000 Ft / 1 571 EUR
Becsérték: 1 000 000 – 1 600 000 Ft
Estimate: 2 857 – 4 571 EUR

159

tétel

MÁCSAI ISTVÁN (1922-2005)

Dunakanyar a Visegrádi várral | Danube Bend with the Castle of Visegrád

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 70 x 122,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Mácsai

Kezdő ár | Starting price: 1 600 000 Ft / 4 571 EUR
Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft
Estimate: 8 571 – 14 286 EUR

160

tétel

VADÁSZ ENDRE (1901-1944)

Sestri Levante, 1938

Tempera, akvarell, ceruza, papír | Tempera, aquarelle, pencil on paper, 53,5 x 64 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Sestri Levante Vadász 938

Kezdő ár | Starting price: 320 000 Ft / 914 EUR
Becsérték: 500 000 – 700 000 Ft
Estimate: 1 429 – 2 000 EUR

161

tétel

IVÁNYI GRÜNWARD BÉLA (1867-1940)

Balaton | Lake Balaton

Olaj, vászon | Oil on canvas, 50 x 60 cm
Jelzés nélkül | Not signed
Hátoldalon | On the reverse:
Igazolom, hogy a túloldali festmény férjem eredeti munkája
Budapest, 1943. május Iványi Grünwald Béláné
Iványi Grünwald Béla hagyatéki pecsét | Legacy stamp

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 429 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 4 000 000 Ft
Estimate: 5 714 – 11 429 EUR

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Hölgy piros gyöngysorral | *Lady with a red Pearl Necklace*

Gouache, papír | Gouache on paper, 96,5 x 67 cm
Jelezve középen lent | Signed bottom center: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 9 500 000 Ft / 27 143 EUR
Becsérték: 16 000 000 – 24 000 000 Ft
Estimate: 45 714 – 68 571 EUR

„A kép tárgyak ábrázolásával gondoltársít, szimbolizál, allegorizál..., hogy végső fokon törhetetlenül egységes legyen harmóniában, ritmusban, színben, vonalban, kifejezésben és tartalomban” – vélekedett művészetéről Kádár Béla. Sajátos formanyelvét, egyedi látványvilágát nehéz egyetlen szóval meghatározni: Kádár allegóriákban, ritmusban és formában gondolkodott.

Mindig figyelemmel követte és ismerte korának meghatározó izmusait, amelyekből önálló stílust teremtett. A húszas években, Berlinben az expresszionizmus, a konstruktivizmus és a Bauhaus inspirálta, a harmincas évek Budapesten pedig az art deco és az újklasszicizmus egyes elemeit keverve alakította ki dekoratív formanyelvét.

A korábbi évek erőteljes expresszionizmusát finom, franciás könnyedségű, lírai ábrázolás váltotta fel. Gyöngyháztónusú, selymes felületű figurális kompozícióin elegáns nők stilizált figurái jelentek meg. A körvonalaiiban megrajzolt, áttetsző formák mellett gyakori motívumok a bravúrosan megfestett, finom szövésű csipkék, a kecsesen ívelt vázák és gyümölcstálak.

1. Coco Chanel, 1920-as évek

2. A Vogue Magazin címlapja, 1928

3. Hölgy fotója, 1930-as évek

Kádár hűvös, visszafogott erotikát sugárzó női aktjai magyarországi pályafutása legsikeresebb korszakát jelentették. Végtelen könnyedséggel és eleganciával, speciális temperatechnikával vetette papírra kompozícióit.

Kedvelt témái ebben az évtizedben a női aktok és csendéletek. A karcsú női sziluettek azonban nem történetet mesélnek el; festészete a harmincas években nem a hagyományos értelemben vett elbeszélő jellegű festészet. Néhány évvel korábban a neoklasszicizmus képviselői – többek közt az Árkádia kör művészei, Abanovák Vilmos, Patkó Károly – kísérleteztek az az újfajta aktábrázolással, amely nem a női test erotikus megközelítésére koncentrált, hanem azt mint „belső törvényszerűségek szerint felépülő formát fogta fel.”¹ A monumentális hatású aktokon a test mint geometrikus forma jelenik meg, maga a téma – aktok, fürdőzők, mitológiai

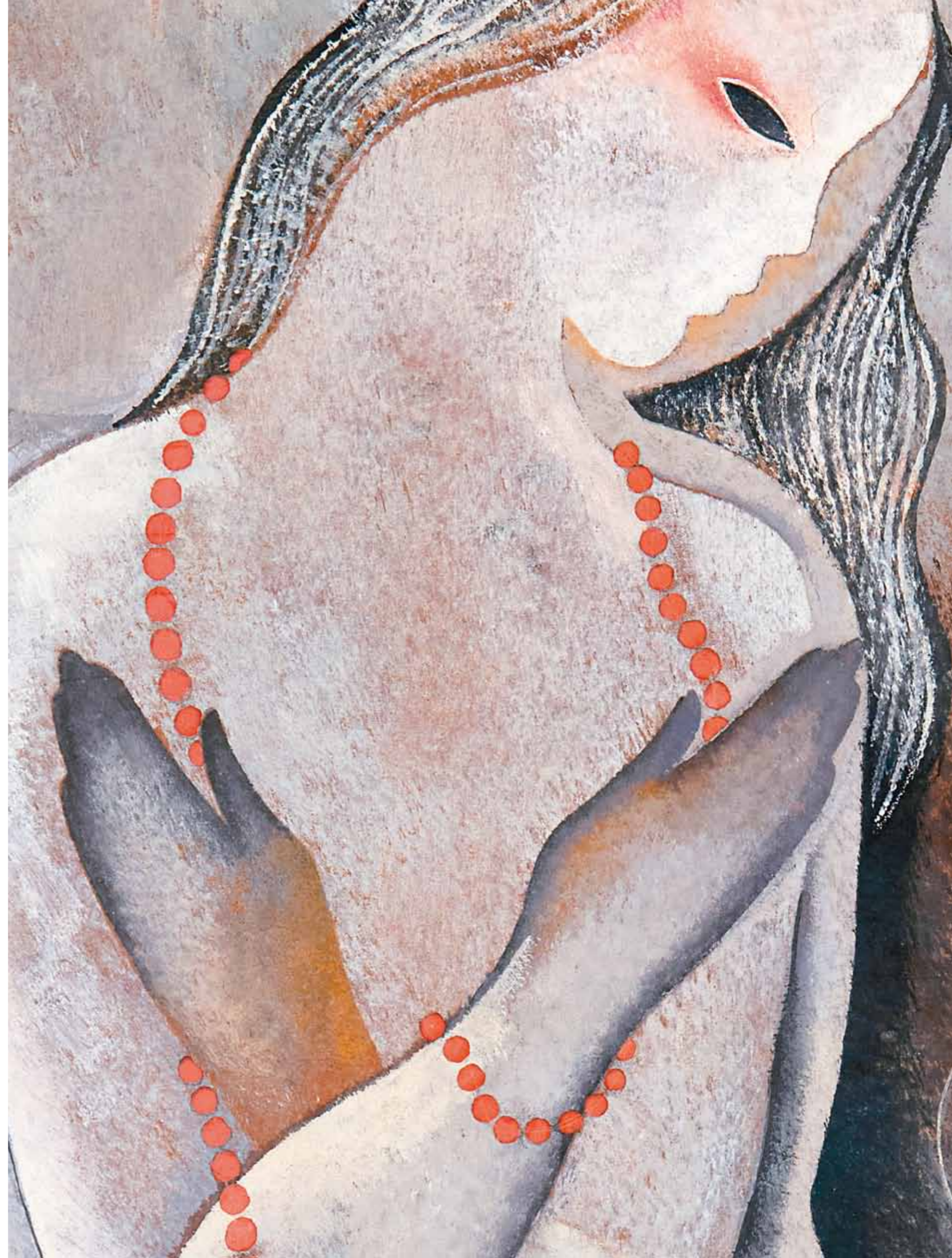
kompozíciók – szinte csak „ürügyként” szolgált a formai kísérletezéshez.

A harmincas években Kádár is a női testből indul ki, ám teljesen ellentétes megközelítéssel. Szinte áttetsző, éteri alakjait lágy, lírai, elegáns és könnyed vonalakkal rajzolja fel. „Kétségtelen, hogy művészete nem nevezhető a régi értelemben vett piktúrának, mert a természet motívumait teljesen átalakítja, azonban olyan rafinált dekoratív érzékkel, a formáknak és a színeknek olyan szellemes összeállításával cselekszi ezt, hogy egy-egy kompozíciója, mint figurális jellegű ornamentum, teljes befejezettséggel érvényesül. El tudunk képzelni modern interieurt, amelynek falait rokokó cirádák helyett ilyen Kádár-féle kompozíciók díszítenék [...]”²

Gyönyörű, elegáns darabja a most aukcióra kerülő festmény Kádár Béla 1930-as évekbeli festészetének.

KELEN ANNA

¹ Zwickl András: Neoklasszicizmus a húszas évek magyar festészetében. *Ars Hungarica*, 1993, 21. évf. 203.
² Ybl Ervin: Képzőművészet. Budapesti Szemle, 1932, 651.sz. 293.

VIRÁG JUDIT GALÉRIA

19. ÉS 20. SZÁZADI MAGYAR FESTÉSZET

KEDVES BARÁTAINK, ÜGYFELEINK!

2011-ben angolszász mintáknak megfelelően bevezettük aukcióinkon a becsértékes rendszert, mely meggyőződésünk szerint nagyban segíti a vásárlókat döntésük meghozatalában.

Ezzel egy időben jelentettük be, hogy galériánk bizonyos, indokolt esetekben, reális összeg erejéig limitárat fogad el, amely nem lehet magasabb, mint a tárgy első becsértéke. Aukcióinkon a limitár a tételek mintegy 10-15%-át érinti. Eddigi gyakorlatunk szerint a limitárat az árverező teljesítette; a licit megindulása után visszaküldte a tételt, amennyiben az nem érte el a tulajdonos által kért árat, azaz a limitet.

Annak érdekében, hogy a magyar aukciós piac még átláthatóbb legyen, most új fejezetet nyitunk. A limitárat nem az árverésvezető, hanem az 1-es tárcsa fogja teljesíteni. Amennyiben a tárgy nem éri el a tulajdonos által megszabott limitárat a licit során, a tétel nem kerül leütésre, és az árverésvezető a következő tételt kérve folytatja az árverést.

Köszönjük megértésüket, és együttműködésüket.

VIRÁG JUDIT GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ

Virág Judit Galéria és Aukciósház (Mű-Terem Galéria Kft.) ■ 1055 Budapest, Falk Miksa u. 30.
Tel/Fax: 36-1-312-2071, 36-1-269-4681 ■ [http:// www.viragjuditgaleria.hu](http://www.viragjuditgaleria.hu) ■ E-mail: info@viragjuditgaleria.hu

VÉTELI MEGBÍZÁS – ABSENTEE BID FORM

Művészeti Aukció:
Sale no.:

Dátum / Date:

Megbízom a Mű-Terem Galériát, hogy nevémben a fenti aukción az alább felsorolt tételeket megvegye az általam limitált, de a többi licitáló által lehetővé tett legalacsonyabb leütési áron. A katalógusban leírt árverési feltételeket elfogadom.

Please bid on my behalf at the above sale for the following lots up to the hammer prices mentioned below. These bids are to be executed as cheaply as is permitted by other bids. I agree to be bound by the Conditions of Sale as printed in the catalogue.

Tétel szám Lot number	Cím, leírás Title or description	Leütési ár Hammer price

Előleg /Deposit:

Fizetési határidő
Payment deadline:

Aláírás – Signature

Név /
Name:

Cím /
Address:

E-mail:

Tel. /
Phone:

Dátum /
Date:

Fizetési mód – Methods of payment:

Készpénz
Cash:

Banki átutalás
Wire Transfer to our Bank
Mű-Terem Galéria Kft
10300002 - 20116523-00003285

Hitelkártya
Credit card:

Aláírás – Signature

Szállítás – Transport

Saját megoldás - On my own:

Kérem a szállítást - I require the transport:

CONDITIONS OF SALE

1. Mű-Terem Gallery, as Auctioneer organises, handles and conducts the Auction on behalf of the vendors and acts as a commercial agent. The lots are called up in the same succession as in the catalogue in a way that the auctioneer announces the catalogue number, painter and starting price of the lot to be auctioned. The buyers then indicate their intention to bid by raising their numbered bidding paddles, or online by clicking on the place bid button.
 2. The buyer offering the highest bid will be informed following the sale, shall acquire the title of the lot, and pay its full price. In the case of items marked in the catalogue as 'protected – VÉDETT', all Hungarian museums have priority to purchase the lot at the hammer price. The protected items cannot be exported from Hungary. Owners of these items are registered by the Ministry and any change in ownership must be reported to the relevant authorities.
 3. The Auction House as a commercial agent is authorised by the commissioning party to sign the sale and the purchase agreement of the lot with the highest bidder and receive the purchase price on behalf of and to the benefit of the commissioning party. Under this arrangement the sale and purchase agreement shall be settled between the commissioning party (owner of the lot) and the buyer.
 4. The buyer shall pay a deposit of 20% of the purchase price in cash or credit card upon the successful bid. In case the full purchase price is paid in one amount after the auction, the buyer can take immediate possession of the object. The Auction House allows a seven-day period from the date of the auction for the payment of the balance amount between the deposit and the full purchase price. The purchase price includes the amount of the deposit provided the deadline set for the balance payment has been met. The Auction House reserves the right to terminate the sale and purchase agreement unilaterally if the purchase price has not been paid in full by the set deadline. In this case the paid deposit is not reimbursable to the buyer.
 5. Beside the hammer price, the buyer shall pay a **buyer's premium equalling 23 %** of the hammer price to the Auction House. The buyer's premium includes VAT, but it is not refundable.
 6. The buyer is responsible for the package and transport of the purchased item at his own cost and risk once the full purchase price has been paid. Failure to do so on the part of the buyer shall release the Auction House from any responsibility for any loss of or damage to the purchased item. If the buyer does not take the purchased item after the auction despite the request, after 6 months the sales representative is free to sell the item (after deducting the buyer's costs) and deposit the remaining amount to the buyer, to which the buyer expressly agrees to.
 7. Once awarded to the highest bidder, the item may not be repurchased or re-auctioned again, unless the identity of the buyer cannot be established. In this case the Auctioneer is entitled to re-auction the item.
 8. All collusion or conspiracy on behalf of any party, planning to force a third party to make an unreasonable high bid, and thus inflict any loss on the third party is strictly forbidden.
9. All lots shall be on display at the exhibition prior to the Auction. All descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification purposes. The bidder is responsible for inspecting the condition of the auction lots – prior to the auction – and for deciding whether this is in accordance with the catalogue description.
 10. Mű-Terem Gallery guarantees that all items in the Auction are genuine. All items are sold with the defects and imperfections they may have at the time of the Auction. Once awarded to the Buyer, no objections to the physical condition of the item will be considered, unless the item is fake though marked genuine in the catalogue. In this case the buyer may contest the sale in writing within 3 months of the initial doubt to the provenance or genuineness of the item, but no later than 5 years from the date of the Auction. The Auction House undertakes to repurchase the item from the Buyer for a price including the hammer price and the buyer's premium within 5 years from the Auction date if an independent expert establishes that the item is not genuine.
 11. Auction items may not be purchased below the starting price. The Auction House cannot be compelled to re-enter the same item in another auction at a later date.
 12. Items marked „PROTECTED” in the auction catalogue cannot be exported from Hungary. The owners of the objects marked “PROTECTED” are registered by the authorities, and the change of ownership must be notified to the authorities.
 13. Unsold items may be re-auctioned at the end of the Auction upon request to the Commercial Agent. The EUR prices listed in the catalogue are only published for information purposes. The current daily exchange rates will be used on the day of actual payment.
 14. In matters not regulated in the clauses of the current listed business conditions the Civil Code should be followed. In case of disputes, the parties submit to the exclusive jurisdiction of Budapest II. and III. District Courts.

PARTICIPATION IN ONLINE AUCTIONS – TERMS AND CONDITIONS

You can participate in our online auctions following the pre-registration. During registration you must provide your personal information – address, telephone number, e-mail address –, username and password. The information you provide will be treated confidentially in accordance with the Privacy Policy. You can register last until 24 hours before the start of the auction.

In the case of online auctions Virág Judit Gallery and Auction House (Mű-Terem Galéria Kft.) is not liable for damages resulting from malfunctions. The Civil Code shall govern in any matter unregulated in the present Conditions of Sale. Should any dispute arise, the Parties accept the competence of the Municipal Court of Budapest.

You are eligible to bid online only after Pre-registration.

TECHNICAL INFORMATION FOR BIDDERS

You can bid on Virág Judit Gallery's auctions the following ways: Through the online auction platform of Virág Judit Gallery, in person, by a written absentee bid, and by phone.

You can place a written absentee bid form in person, via email, by phone, and on the online auction platform of Virág Judit Gallery – www.viragjuditgaleria.hu -.

We can accept an absentee bid submitted through the online system no later than 24 hours before the start of the auction. It is possible to cancel your online absentee bid 24 hours before the auction date. You can place a telephone absentee bid via email, by phone, or in person in the gallery.

1. Bids can be made in person, through the commercial agent or over the phone. The following rules shall apply: All bidders are requested to use their paddle when bidding in order to help make the auction process more effective. The use of numbered paddles will help the auctioneer to identify one's bid. In case one's bid has been accepted, please ascertain that your paddle number has been registered. In case of any problems, please notify the auctioneer immediately. Bidders can have their paddle numbers registered for their convenience. All items awarded to the bidder will then be collected under the registered paddle number and the bidder will have the right to settle payment for all items in one amount at the end of the bidding.
2. Absentee bids will be made on the bidder's behalf by the commercial agent in accordance with the authorisation given by the bidder to agent. Such bids can be submitted to the Virág Judit Gallery / Mű-Terem Gallery, during the exhibition, in a postal letter or through fax (fax no.: +36-1-269-46-81). Such bids must be received by the auctioneer no later than 24 hours before the auction date. The Commercial agent will make every effort to secure the item at the lowest price to the absentee bidder. In case two absentee bids of the same price indication are submitted for one auction lot, the one submitted first will take precedence. Please always indicate your price limit where you would stop bidding for the item if you participated in person at the auction. Absentee bids submitted without a price limit indicated will not be accepted. If during the auction the same amount is received from a bidder in the room as the maximum amount specified within the absentee bid form for the very same lot, the absentee bid enjoys priority.
3. For absentee bids, 20% of the indicated limit price amount will be paid in cash or credit card as a deposit, for which a receipt will be given to bidder. If another absentee bid with a higher price limit indicated is submitted for the same lot, or higher bids are placed during the auction, the paid deposit will be returned to the bidder against the issued receipt without any deduction after the auction. If the absentee bid is successful, the deposit will be included in the purchase price.
4. The purchase price shall be settled in cash in accordance with Points 4 and 5 of the Conditions of Sale.

In case of wiring please indicate the amount in HUF in order to avoid Exchange rate differences.

NAME: Mű-Terem Galeria Kft.
ADDRESS: Falk Miksa u. 30., 1055 Budapest, Hungary
IBAN: HU17 10300002-20116523-00003285
ACCOUNT NUMBER: 20116523-00003285 BANK ACCOUNT: 10300002
SWIFT: MKKBHUHB BANK: Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. – Hungarian Foreign Trade Bank Ltd.
BANK ADDRESS: Váci u. 38., 1056 Budapest, Hungary

Buyers can take possession of purchased items at the auction venue on the day of the auction or in the Virág Judit Gallery / Mű-Terem Gallery (30. Falk Miksa utca, Budapest between 10:00 a.m. and 6:00 p. m. on workdays.)

Should you have further questions with regards to the Auction, please contact Virág Judit Gallery / Mű-Terem Gallery in person or on the phone.